

การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
สังกัดสำนักการศึกษาเอกชน จังหวัดนราธิวาส
Student Affairs Administration of Islamic Private Schools Affiliated to
Narathiwat Private Education Office

ไอเสาะ เจ๊ะอาลี

Aisoh Jehalee

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Education in Islamic Educational Administration and Management
Prince of Songkla University

2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์   การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
 สังกัดสำนักการศึกษาเอกชน จังหวัดนราธิวาส
 ผู้เขียน   นางสาวไอเสาะ เจ๊ะอาลี
 สาขาวิชา   การบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม

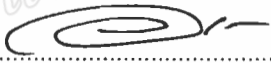
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

 .....
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง)

 .....ประธานกรรมการ
 (อาจารย์ ดร.อับดุลสากัม เสง็ปิยา)

 .....กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง)

 .....กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อะหมัด ยี่สุนทรง)

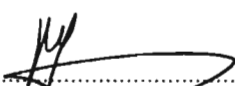

 .....กรรมการ
 (อาจารย์ ดร.ซัมซู สาอู)

 .....กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มุฮัมมัดสกรี มั่นยูนุ)

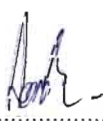
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ
 การศึกษาอิสลาม

 .....
 (ศาสตราจารย์ ดร.ดำรงศักดิ์ ฟาร์รุงsang)
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคล
ที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเสาะ แวอุเซ็ง)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ.....

(นางสาวไอเสาะ เจ๊ะอาลี)
นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นางสาวไอเสาะ เจ๊ะอาลี)

นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ชื่อวิทยานิพนธ์	การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส
ผู้เขียน	นางสาวไอเสาะ เจ๊ะอาลี
สาขาวิชา	การบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียน และ3) เพื่อประมวลข้อเสนอแนะทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 360 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 23 คน และครูผู้สอน จำนวน 337 คน ซึ่งได้จากการสุ่มเลือกแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย เบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบด้วยค่าทีและค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เว้นแต่ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง
- 2) การเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน

3) ประมวลข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านพัฒนาระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรให้ความร่วมมือในการดูแลนักเรียน โดยเฉพาะผู้ปกครอง
ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน โรงเรียนควรมีระบบป้องกันโดยจัดฝ่ายพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรมในการดูแลพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดปัญหาการไม่เข้า
เรียนของนักเรียน ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โรงเรียนควรเข้มงวดกับปัญหาการระบาดของ
ของยาเสพติดอย่างเคร่งครัด โดยให้ถือเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องช่วยกันสอดส่องดูแลอย่าง
สม่ำเสมอ และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ควรจัดกิจกรรมส่งเสริม
คุณธรรมจริยธรรมในทุกวันสำคัญของศาสนา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Thesis Title	Student Affairs Administration of Islamic Private Schools Affiliated to Narathiwat Private Education Office.
Author	Miss. Aisoh Jehalee
Major Program	Islamic Educational Administration and Management
Academic Year	2018

ABSTRACT

This research aimed : 1) study the perceived level of administration of student affairs of Islamic private schools in Narathiwat Province. 2) to compare personnel's opinions on the administration of student affairs of Islamic Private School Administrators in Narathiwat Province by sex, educational level and school's size 2) to study the suggestions for administration of student affairs of Islamic private schools in Narathiwat Provincial Education Office. Data were collected using questionnaires from the sample of 360 persons which are the teachers who were teaching in Islamic private schools under Narathiwat Provincial Education Office divide to 23 Head of Administrators and 337 teachers. And data were analyzed by calculating the value of the mean, standard deviation, t-test and F-test.

The results of this study as follows:

1) The level of personnel 's opinions on Student Affairs Administration of islamic private schools affiliated to Narathiwat private education Office both in overall and on each aspect was at a "medium" level with the exception of the development of student affairs systems which were "high".

2) The results of the comparison of personnel's opinion on the administration of student affairs of Islamic private school administrators in Narathiwat province revealed that sex, level of education and school's size have no effect on personnel's opinions significantly.

3) And guidelines for the development of the school's management administration Private Islamic Seminary (Affiliated to Narathiwat Provincial Private Education Office) The development of the most frequently-asked student support system is to provide effective student care. All parties involved should cooperate, especially in the prevention and correction of the behavior of the student, the school should have a protective system by providing personnel with The most frequency prevention and correction of drugs is the problem of the drug as a national problem, the school should be strict with this problem, strictly it is the duty of all personnel to help each other consistently. And activities to promote the ethics of Islam Of private schools of Islamic religion The most frequently-organized provincial public education office in Narathiwat is to promote ethical ethics every day of religion .

*Prince of Songkla University
Pattani Campus*

موضوع البحث: إدارة شؤون الطلبة عند المدارس الأهلية الإسلامية التابعة لمديرية التعليم
الأهلي بمحافظة نارانيوات.
الباحثة: عائشة جي علي
التخصص: إدارة الدراسات الإسلامية
العام الجامعي: 2018

مستخلص البحث

يستهدف هذا البحث إلى ما يلي: (1) دراسة إدارة شؤون الطلبة عند المدارس الأهلية الإسلامية التابعة لمديرية التعليم الأهلي بمحافظة نارانيوات. (2) دراسة ومقارنة إدارة شؤون الطلبة عند المدارس الأهلية الإسلامية التابعة لمديرية التعليم الأهلي بمحافظة نارانيوات على حسب الجنس، المؤهل العلمي، ومستوى المدرسة. (3) حصر التوصيات والاقتراحات التي تخص سبل تطوير إدارة شؤون الطلبة عند المدارس الأهلية الإسلامية التابعة لمديرية التعليم الأهلي بمحافظة نارانيوات حيث تتوزع عينات البحث في مدرّاء ومعلمين عند المدارس الأهلية الإسلامية التابعة لمديرية التعليم الأهلي بمحافظة نارانيوات. خلال العام الدراسي 2017 وعدددهم 360 شخصاً مقسمين إلى 23 مدير و 3367 معلم ومعلمة، تم اختيارهم من خلال العينة الطبقية العشوائية، وتم جمع المعلومات باستخدام الاستبيان والمقابلة، وأجري تحليل البيانات باستخدام المعالجة الإحصائية اعتماداً على نسبة التكرار، النسب المئوية، الوسط الحسابي، الإنحراف المعياري، ومعيار إتجاه واحد. وقد توصلت الباحثة إلى مايلي:

(1) أظهرت نتيجة إدارة شؤون الطلبة عند المدارس الأهلية الإسلامية التابعة لمديرية التعليم الأهلي بمحافظة نارانيوات بنواحيها الأربع بشكل عام بأنها تحظى بدرجة جيد جداً ماعدا جانب تطوير نظام رعاية ومراقبة الطلبة فإنها تحظى بدرجة متوسطة.

(2) تبينت دراسة مقارنة إدارة شؤون الطلبة عند المدارس الأهلية الإسلامية التابعة لمديرية التعليم الأهلي بمحافظة ناراتيوات على حسب الجنس، المؤهل العلمي، ومستوى المدرسة بشكل عام بأنها ليست مختلفة.

(3) تلخصت التوصيات والاقتراحات في سبل تطوير إدارة شؤون الطلبة عند المدارس الأهلية الإسلامية التابعة لمديرية التعليم الأهلي بمحافظة ناراتيوات من ناحية تطوير نظام رعاية ومراقبة الطلبة في أنه على جميع من يهمهم الأمر التعاون على رعاية ومراقبة الطلبة وخصوصاً أولياء الأمور. ومن ناحية حماية وضبط سلوك الطلبة فينصح للمدرسة توفير الحماية بتكليف قسم تنمية الأخلاق وحسن السلوك بمراقبة الطلبة عن كثب من أجل الوقاية من عدم حضور الطلبة للفصول الدراسية.. ومن ناحية الوقاية من المخدرات فينصح للمدرسة تكثيف الجهود في محاربة المخدرات وانتشارها داخل المدرسة ويجب على كل العاملين بها أن يترصدون بشكل مستمر. ومن ناحية إعداد البرامج الدينية الداعمة لمكارم الأخلاق وحسن السلوك فينصح للمدرسة تنظيمها في كل يوم له أهمية دينية.

กิตติกรรมประกาศ

การสรรเสริญทั้งหมดเป็นเอกสิทธิ์แห่งอัลลอฮ์ ﷻ ผู้ทรงบริหารจักรวาล ผู้ทรงประทานความรู้และช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี และขอความสันติจงประสบแต่ท่านเราะฮ์มุลลอฮ์ ﷻ ผู้ทรงเปี่ยมด้วยคุณธรรมอันสูงส่ง อันเป็นแบบอย่างแก่มวลมนุษยชาติ

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอูเซ็ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ที่เป็นแบบอย่างแห่งคุณภาพในทุกด้านและให้คำปรึกษาที่ดีเสมอมา จนทำให้สามารถดำเนินการวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณคณะผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต ดร.อับดุลฮาดี สะบูดีง และดร.อับดุลฮาكيم เซ็งปียา ที่ช่วยเหลือให้คำแนะนำที่ดีในการปรับแก้เครื่องมือวิจัยและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อื่นๆ ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มุฮัมมัดสกรี มัณญู ที่ให้เกียรติเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และตรวจสอบวิทยานิพนธ์เล่มนี้ใหม่มีความครบถ้วนมากยิ่งขึ้น และขอขอบคุณบรรดาคณาจารย์ รวมถึงบุคลากรวิทยาลัยอิสลามศึกษาทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกและมีส่วนร่วมในงานวิจัยเล่มนี้สำเร็จอย่างที่ได้ปรากฏ

ขอขอบคุณ กำลังใจจากครอบครัวผู้เป็นเบื้องหลังแห่งความสำเร็จ และมีตรสหายระดับปริญญาโทร่วมรุ่นที่คอยสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือเสมอมา สุดท้ายขอขอบคุณวิทยาลัยอิสลามศึกษา และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนนักศึกษาบัณฑิตศึกษาด้วยการมอบทุนการศึกษาเพื่อการวิจัย

ขอพรจากเอกองค์อัลลอฮ์ ﷻ โปรดประทานความดีงามแก่ทุกท่าน ที่มีส่วนร่วมเป็นแรงขับเคลื่อนให้งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี อามีน

ไอเสาะ เจ๊ะอาลี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(5)
Abstract	(7)
مستخلص البحث	(9)
กิตติกรรมประกาศ	(11)
สารบัญ	(12)
รายการตาราง	(16)
ตารางปริวรรตอักษร	(19)
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.3 คำถามการวิจัย	6
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	7
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น	9
1.8 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย	9
1.9 นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
2.1 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	13
2.1.1 ประวัติความเป็นมาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	14
2.1.2 ประเภทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	17
2.1.3 ระบบการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	18
2.1.4 การบริหารงานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	21

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบ	23
2.2.1 ความหมายและความสำคัญของการบริหาร	23
2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการดรับียะห์	28
2.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน	36
2.3.1 ความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน	36
2.3.2 ความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน	41
2.3.3 ความมุ่งหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน	43
2.3.4 ขั้นตอนการบริหารงานกิจการนักเรียน	45
2.3.5 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารงานกิจการนักเรียน	46
2.3.6 ขอบข่ายงานบริหารกิจการนักเรียน	48
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	58
3 วิธีดำเนินการวิจัย	63
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	63
3.1.1 ประชากร (Population)	63
3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample)	64
3.2 เครื่องมือในการวิจัย	66
3.2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire)	66
3.2.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview)	67
3.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย	67
3.3.1 แบบสอบถาม (Questionnaire)	67
3.3.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview)	68
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	69
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	69
3.5.1 แบบสอบถาม (Questionnaire)	69

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	69
3.5.1 แบบสอบถาม (Questionnaire)	69
3.5.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview)	70
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	71
3.6.1 หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)	71
3.6.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)	71
3.6.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)	71
3.6.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)	72
3.6.5 หาค่าทดสอบ F-test	72
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอ	73
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	74
4.3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลามจังหวัดนราธิวาส	75
4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียน	85
4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อการพัฒนาการบริหารงานกิจการ นักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาส	88

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	95
5.1 สรุปผลการวิจัย	95
5.2 การอภิปรายผล	99
5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย	107
บรรณานุกรม	109
ภาคผนวก	117
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	118
ภาคผนวก ข รายงานผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	124
ภาคผนวก ค แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหา	126
ภาคผนวก ง ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	137
ภาคผนวก จ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	140
ภาคผนวก ฉ นิพนธ์ต้นฉบับ (Manuscript)	150
ประวัติผู้เขียน	186

รายการตาราง

		หน้า
ตารางที่ 3.1	ข้อมูลแสดงจำนวนของโรงเรียนแต่ละขนาด จำนวนผู้บริหารและครู ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามอำเภอ.....	64
ตารางที่ 3.2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	65
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของบุคลากรในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำนวน 23 โรงเรียน	70
ตารางที่ 4.2	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาส	75
ตารางที่ 4.3	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาส	76
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรม นักเรียน	78
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด	81
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมอิสลาม	83
ตารางที่ 4.7	เปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลาม จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ	85
ตารางที่ 4.8	เปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลาม จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามระดับการศึกษา	86

รายการตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 4.9	เปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลาม จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	87
ตารางที่ 4.10	แสดงความถี่ข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาส	88

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตารางเปรียบเทียบอักษรอาหรับ-ไทย
วิทยาลัยอิสลามศึกษา

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะไทย
ا	อลีฟ	อ
ب	บอ	บ
ع	ฮัมซะฮฺ	อ (อ ในกรณีเป็นตัวสะกดสุดท้าย)
ت	ตอ	ต
ث	ซอ	ซ
ج	ญีม	ญ (จัญ ในกรณีเป็นตัวสะกด)
ح	ฮอ	ห มีข้อยกเว้น เช่น มุฮัมมัด รอฮีม
خ	คอ	ค
د	ดอล	ด
ذ	ซาล	ซ
ر	รอ	ร
ز	ซาย	ซ
س	ซีน	ส มีข้อยกเว้น เช่น มูซา อีซา
ش	ซีน	ช
ص	ศอด	ศ
ض	ฎอด	ฎ
ط	ฏอ	ฏ
ظ	ซอ	ซ
ع	อัยน	อ
غ	ฆอยน	ฆ
ف	ฟา	ฟ
ق	กอฟ	ก
ك	กาฟ	ก

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะไทย
ل	ลาม	ล
م	มีม	ม
ن	นูน	น
هـ	ฮอาอ	ฮ (ในกรณีเป็นตัวสะกดใช้ ฮ)
و	วาว	ว
ي	ยาอ์	ย
(الفتحة)		ะ (ในกรณีมีตัวสะกด เช่น มัรวาน อาดัม ฯ) ะ , -ะ (อี ในกรณีมีตัวสะกด) ละสระ ในบางกรณี เช่น อลี บนี ฯ
(الكسرة)		็
(الضمة)		้
(الفتحة الممدودة)		า (อ ในกรณีมีตัวสะกด เช่น อัลฟา ร็อบ ฯ)
(الكسرة الممدودة)		้า
(الضمة الممدودة)		๊
ال-الشمسية		อัล-ตามด้วยพยัญชนะตัวแรกของคำต่อไป เช่น อัตตีน อัฏฏีน ฯ
ال-القمرية		อัล ตามด้วยคำต่อไป โดยไม่ต้องเว้นวรรค เช่น อัลกุรอาน อัลลอฮ์ อัลอิสลาม ฯ

ตารางเปรียบเทียบอักษรอาหรับ-อังกฤษ
ของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกา

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะอังกฤษ
ا	อลีฟ	a
ب	บ่า	b
ء	ฮัมซะฮฺ	'a, 'i, 'u
ت	ต่า	t
ث	ซ่า	th
ج	ญีม	j
ح	ฮ่า	h
خ	คอ	kh
د	ดาล	d
ذ	ซาล	dh
ر	ร่า	r
ز	ซาย	z
س	ซีน	s
ش	ซีน	sh
ص	ศอด	s
ض	ฎอด	d
ط	ฏอ	t
ظ	ซอ	z
ع	อัยน	'a, 'i, 'u
غ	ฆอยน	gh
ف	ฟา	f
ق	กอฟ	q
ك	กาฟ	k

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะอังกฤษ
ل	ลาม	l
م	มีม	m
ن	นูน	n
هـ	ฮ่าฮ์	h
و	วาว	w
ي	ยาฮ์	y
ة , ء	ตาฮ์	h,t
(الفتحة)	ـَ , ـِ , ـِ	a ,ay, aw
(الفتحة الممدودة)	ـِ	ā
(الكسرة)	ـِ	i
(الكسرة الممدودة)	ـِ	ī
(الضمة)	ـِ	u
(الضمة الممدودة)	ـِ	ū
ال-شمسية		al- (al-Tirmidhī)
ال-القمرية		al- (al-'Islāmiyah)
الكسرة المشددة		iyy
الضمة المشددة		uww

บทที่ 1

บทนำ

บทนำของการวิจัยเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญ วัตถุประสงค์การวิจัย คำถามในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ขอบเขตของการวิจัย กรอบแนวคิดในการวิจัย ข้อตกลงเบื้องต้น สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะรายละเอียดดังนี้

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

โรงเรียนถือเป็นสถาบันที่สำคัญยิ่งสถาบันหนึ่งในสังคม ซึ่งทำหน้าที่ต่อจากสถาบันครอบครัว หน้าที่หลักหรือหน้าที่โดยตรงของโรงเรียน คือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นหรือนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ในโรงเรียนเป็นทุนในการประกอบอาชีพได้ โรงเรียนควรให้การสนับสนุนแก่ผู้เรียนให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ความสามารถตามศักยภาพของตนเองในการแก้ไขปัญหา ร่วมกันในรูปแบบที่หลากหลาย ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม สนับสนุนผู้เรียนหรือฝึกให้ผู้เรียนรู้วิธีการเรียน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ หน้าที่ของโรงเรียนไม่เฉพาะเพียงแต่ให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จแต่ทางวิชาการเพียงอย่างเดียวเท่านั้น โรงเรียนยังต้องทำหน้าที่จัดมวลงประสบการณ์ชีวิตให้ เกิดกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความสุขกับการเรียนเป็นผู้เรียนที่รู้จักและปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย เคารพในสิทธิหน้าที่ทั้งของตนและผู้อื่น การจัดการศึกษาในปัจจุบัน มุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ตลอดจนทางด้านคุณธรรมจริยธรรมที่พึงาม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้กล่าวถึงเป้าหมายและหลักการของการจัดการศึกษา มาตรา 6 ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมี

ความสุข” ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545–2549 กำหนดให้มีการปฏิรูปการเรียนรู้ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ รวมถึงความรู้และสติปัญญา และที่ขาดไม่ได้ นั่นคือคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงาม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติสุข ให้มีชีวิตที่ดี เก่ง และมีความสุข การพัฒนาดังกล่าวเป็นเรื่องที่ครูหรือผู้เกี่ยวข้องกับผู้เรียนจะต้องเรียนรู้และจัดกิจกรรมประสบการณ์ให้แก่เด็กให้สอดคล้องกับวัยและความต้องการ ตลอดจนสนองตอบต่อการพัฒนาการและหลักสูตร การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงมีความสำคัญอย่างมาก ทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวตนได้พัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง รู้จักคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและปรับตัวได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) มาตรา 7 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี โดยคนไทยทุกคนต้องจบการศึกษาภาคบังคับในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า ดังนั้นผู้เรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับจะต้องได้รับการพัฒนาและส่งเสริมให้มีคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ให้เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต งานกิจการนักเรียนจึงเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สำคัญ ที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ที่ดีตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) บัญญัติไว้ว่า “กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการการศึกษาทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง” ดังนั้น การบริหารโรงเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้ดำเนินงานตามภารกิจ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลากร และด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งการบริหารงานกิจการนักเรียนได้จัดไว้ในงานทั่วไป

การบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นงานที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนช่วยเหลือนักเรียนพัฒนานักเรียนให้มีความรู้และความสามารถของตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ควบคุมและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างมีวินัยอันส่งผลให้เกิดความสงบเรียบร้อยและมีความสุขในการอยู่ร่วมกันในสังคม เพื่อเป็นการสนับสนุนการ

จัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การดำเนินการบริหารกิจการนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ ต้องทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยภายในโรงเรียน ต้องให้การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานการประเมินตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา ผู้เรียนทุกคนต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพและความสามารถเฉพาะตนอย่างเต็มที่ ผู้เรียนที่ประสบปัญหาด้านต่าง ๆ ต้องได้รับความยุติธรรมในการช่วยเหลือ และสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนให้สามารถอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติสุข

เนื่องจากปัญหานักเรียนและสถานการณ์ในสังคมปัจจุบันมีความรุนแรงและทำให้เกิดวิกฤติทางสังคม วัฒนธรรม และศีลธรรมอย่างน่าเป็นห่วงมากขึ้นเรื่อย ๆ สภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยี ค่านิยม และวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามโดยเฉพาะหลักคำสอนของศาสนาได้ถูกกลืนหายไปทำให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมา เช่น การล่อลวงละเมิดทางเพศ เกิดการตั้งครุฑก่อนแต่งงาน ลามกอนาจาร การฆ่าและทิ้งทารกแรกเกิด การฆ่าตัวตาย ครอบครัวแตกแยก เด็กและเยาวชนขาดความอบอุ่น ไม่เห็นคุณค่าของตนเอง ดิตยาเสพติดเป็นจำนวนมาก เกิดการทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบัน ขาดคุณธรรมจริยธรรม ขาดการปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้อง เป็นต้น สอดคล้องกับ วรยุทธ พุทธิพรหม (2555) ในงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ได้กล่าวถึงสภาพปัญหาของเด็กและเยาวชนในปัจจุบันที่มีความซับซ้อนและเกิดภาวะวิกฤติ ความรุนแรงในสังคมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว สาเหตุบางส่วนเกิดจากสภาพแวดล้อมที่ไม่พึงประสงค์ ส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน ทำสิ่งผิดกฎหมาย มีค่านิยมที่ขัดแย้งต่อศีลธรรม มีการหมิ่นต่อศีลธรรมอันดีงาม ด้วยสาเหตุดังกล่าว จึงเกิดปัญหาต่าง ๆ ในกลุ่มเยาวชนไทย

ปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้น มีผลกระทบต่อจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ เกิดความรุนแรงในกลุ่มเยาวชนสังคมไทย โดยเฉพาะในสถานศึกษา ทั้งในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา จนถึงอุดมศึกษา ถือเป็นอีกหนึ่งปัญหาวิกฤติทางสังคมไทย ดังที่ปรากฏเป็นข่าวอยู่ทุกวัน เป็นทั้งข่าวในโลกโซเชียล ข่าวในโทรทัศน์ ข่าวในหนังสือพิมพ์ที่เกี่ยวกับนักเรียนนักศึกษาที่ยกพวกตีกันถึงขั้นใช้อาวุธร้ายจนก่อให้เกิดเหตุการณ์การฆาตกรรม เหตุการณ์ดังกล่าวกลายเป็นเหตุการณ์ธรรมดาที่เกิดขึ้นอยู่ทุกวัน ความรุนแรงในกลุ่มเยาวชนของชาติลุกลามขึ้นเรื่อย ๆ ไม่ใช่แค่ในกลุ่มเยาวชนชายเท่านั้นแต่ลุกลามไปสู่เยาวชนหญิงอีกด้วย ถึงขั้นบันทึกภาพการตบตีกันเป็นคลิปวิดีโอในโทรศัพท์มือถือ ซึ่งถือเป็นปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากพื้นฐานของความ

ขัดแย้งที่สะสมกันมาและขยายเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนกลายเป็นความรุนแรงอันก่อให้เกิดความเสียหายในชีวิตและทรัพย์สินตามมา สอดคล้องกับเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ (2550) ได้กล่าวถึงความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมไทยในปัจจุบัน เกิดจากสังคมที่ชอบใช้กำลัง การใช้คำพูดวาจาที่ดูหมิ่นกัน และการข่มเหงทางเพศหรือล่วงละเมิดทางเพศ

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2544 มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ได้จัดโครงสร้างการบริหารงาน เป็น 4 งาน คืองานบริหารวิชาการ งานบริหารบุคลากร งานบริหารงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป โดยโรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับทุกภาระงาน งานกิจการนักเรียนเป็นหนึ่งในงานบริหารทั่วไปโดยการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยลดปัญหาและขจัดปัญหาของนักเรียนในเรื่องต่าง ๆ อันจะก่อให้เกิดความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น การควบคุมพฤติกรรมที่ต้องให้อยู่ในกฎระเบียบและกฎข้อบังคับต่าง ๆ ของโรงเรียนส่งเสริมและ ปลุกฝังให้นักเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรมและจริยธรรม ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนเพื่อจะได้นำผลจากการศึกษาวิจัยใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาสให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ ตลอดจนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป

ดังนั้น การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามก็ที่มีหน้าที่ไม่ต่างไปจากสถานศึกษาอื่น ๆ ในการดูแลให้บริการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ ตลอดจนให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนให้เป็นคนดีมีคุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างสันติสุข การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีเป้าหมายเพื่อสร้างมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ และมีความสุขทั้งในโลกนี้และโลกหน้า จึงจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะเน้นในด้านการปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรม และจิตสำนึกที่ดีงามให้แก่ผู้เรียนที่เป็นคำสอนของศาสนาอิสลาม ชัดเจนจิตใจผู้เรียนให้ยึดมั่นในหลักศรัทธาที่ถูกต้องและจริงแท้ ให้เป็นผู้เรียนที่มีคุณธรรมจริยธรรมในแบบฉบับของอิสลาม เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้น การจัดกิจกรรมการเรียนการ

สอนที่เกี่ยวกับการปลูกฝังจริยธรรมในอิสลามหรือเรียกว่า”การอัตรบียะฮฺ” เป็นการส่งเสริมคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน ที่สามารถขัดเกลาจิตใจผู้เรียนให้ไปในทางที่ดีขึ้น เป็นการปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องไม่บิดเบือนไปจากหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม เมื่อผู้เรียนเข้าใจและสามารถปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม ผลที่ผู้เรียนจะได้รับ คือการเป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์และมีความสุขทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าการบริหารงานกิจการนักเรียน สามารถสร้างผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์และมีความสุขทั้งในโลกนี้และโลกหน้า เป็นบ่าวที่ดีของอัลลอฮฺ มีคุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม มีจิตสำนึกที่ดี เคารพและปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของโรงเรียนหรือสถาบัน สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างสันติ ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนเพื่อที่จะได้นำผลจากการศึกษาวิจัยใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาสให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพตามมาตรฐานให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ, 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ,2545 และ (ฉบับที่3) พ.ศ.2553 ช่วยพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ตลอดจนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียน

1.2.3 เพื่อประมวลข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

1.3 คำถามในการวิจัย

1.3.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาสอยู่ในระดับใด

1.3.2 การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาสตามความเห็นของผู้บริหารและครูจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียนมีความแตกต่างกันหรือไม่

1.3.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาสมีอะไรบ้าง

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ผลการวิจัยสามารถทราบถึงการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส เพื่อแก้ไขและพัฒนา งานวิจัยต่อไป

1.4.2 ผลการวิจัยสามารถทราบถึงผลการเปรียบเทียบแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส โดยจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียน เพื่อแก้ไขและพัฒนา งานวิจัยต่อไป

1.4.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาสที่ได้จากการวิเคราะห์ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการบริหารงานกิจการนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยในการศึกษาเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาและตัวแปร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ตามขอบเขตเนื้อหา 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ด้านป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน
3. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม

1.5.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่ศึกษาโดยแยกออกเป็น ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังนี้

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่เป็นเพศชายและหญิง มีระดับการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

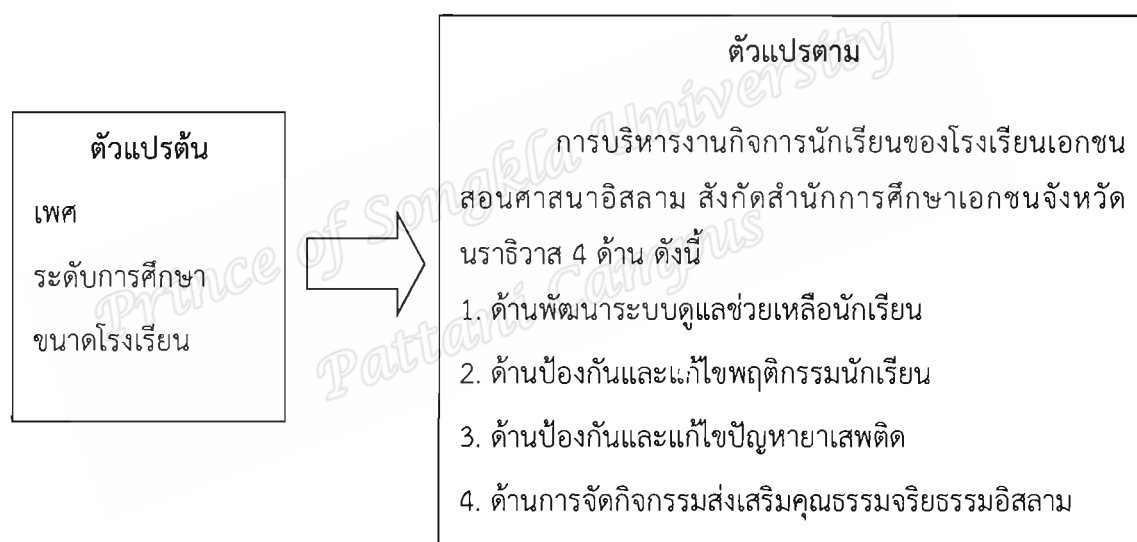
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ด้านป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน
3. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร วารสาร หนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของทิววรรณ แสงพันธ์ (2542), กรมสามัญศึกษา (2540), กรมวิชาการ (2542), วินัย พัฒนรัฐและคณะ (2543), วิศิษฐ์ หมายดี (2541), สุรจิตร ชันธวิชัย (2547), และอณัญญา เรืองวานิช (2557) ผู้วิจัยได้นำมาสรุปและประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการทำวิจัย เพื่อศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ดังภาพ

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

จากกรอบแนวคิดข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่จะศึกษาโดยแยกเป็นตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ซึ่งได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยตัวแปรต้นได้แก่สถานภาพของผู้บริหาร หัวหน้างานหรือครูผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน และครูผู้สอน ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน ตัวแปรต้นดังกล่าว จะส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส 4 ด้าน คือ ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม

1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น

1.7.1 การกล่าวถึงหรืออ้างอิงตัวบทจากคัมภีร์อัลกุรอาน ผู้วิจัยจะระบุชื่อซูเราะฮ์ และตามด้วยลำดับของอายะฮ์นั้น เช่น อัลมาอิดะฮ์ : 5 หมายถึง ซูเราะฮ์อัลมาอิดะฮ์ อายะฮ์ที่ 5

1.7.2 การกล่าวถึงหรืออ้างอิงอัลหะดีษ ผู้วิจัยจะอ้างถึงผู้บันทึกหะดีษและตามด้วย หมายเลขของหะดีษ เช่น บันทึกโดย al-Bukhārī หะดีษ หมายเลข 1122

1.7.3 การแปลความหมายของอายะฮ์อัลกุรอานในภาษาไทย ผู้วิจัยจะยึดคำแปล ที่มาจาก “พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทย” โดย สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ ประเทศไทย ซึ่งจัดพิมพ์และเผยแพร่โดยศูนย์กษัตริย์พะฮัด เพื่อการพิมพ์อัลกุรอานแห่งนครมะดีนะฮ์ มุเนาวาเราะฮ์ ฮ.ศ.1419

1.7.4 การแปลตำราหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ที่เป็นการแปลจากภาษาต่างประเทศ มาเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยจะแปลความหมายโดยภาพรวม แต่จะคงรักษาความหมายเดิมให้ครบถ้วน ที่สุด

1.7.5 การปริวรรตตัวอักษรจากภาษาอาหรับเป็นภาษาไทย หรือจากภาษาอาหรับ เป็นภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการเทียบอักษรจากตารางปริวรรตอักษรโดยวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และตารางปริวรรตอักษรจากห้องสมุดรัฐสภาอเมริกา

1.7.6 การอ้างอิง ผู้วิจัยจะเลือกใช้การอ้างอิงแบบนาม – ปี โดยระบุชื่อผู้แต่งและปีที่พิมพ์ในวงเล็บ

1.8 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

1.8.1 สัญลักษณ์ ﷻ มาจากคำว่า “สุหานะฮฺ วะตะอาลา” เป็นคำที่มาจากภาษาอาหรับซึ่งมีความหมายว่า “มหาบริสุทธิ์แด่พระองค์และความสูงส่ง” เพื่อกล่าวสรรเสริญอัลลอฮฺ ﷻ หลังจากที่ได้กล่าวถึงนามของพระองค์

1.8.2 สัญลักษณ์ มาจากคำว่า “ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม” เป็นคำที่มาจากภาษาอาหรับซึ่งมีความหมายว่า “ขออัลลอฮฺ ﷻ ประทานความโปรดปรานและความสันติแก่ท่าน” เพื่อกล่าวยกย่องท่านศาสนทูตมุฮัมมัด ﷺ หลังจากการเอย์นามของท่าน

1.8.3 สัญลักษณ์ عَلَى มาจากคำว่า “อะลัยฮิสสะลาม” เป็นคำที่มาจากภาษาอาหรับซึ่งมีความหมายว่า “ขออัลลอฮ์ عَلَيْهِ ทรงประทานความสันติแก่ท่าน” ใช้เพื่อยกย่องท่านนบีต่างๆ หลังเอ่ยนามของท่าน

1.8.4 สัญลักษณ์ لَهُنَّ มาจากคำว่า “เราะฎียัลลอฮูอันฮู” เป็นคำที่มาจากภาษาอาหรับซึ่งมีความหมายว่า “ขออัลลอฮ์ عَلَيْهِمْ ทรงโปรดปรานแก่เขา” ใช้กล่าวเพื่อให้เกียรติเศาะหาบะฮ์หลังจากที่มีการเอ่ยนามของเศาะหาบะฮ์ 1 ท่าน

1.8.5 สัญลักษณ์ لَهُمْ มาจากคำว่า “เราะฎียัลลอฮูอันฮุม” เป็นคำที่มาจากภาษาอาหรับซึ่งมีความหมายว่า “ขออัลลอฮ์ عَلَيْهِمْ ทรงโปรดปรานแก่พวกเขา” ใช้กล่าวเพื่อเป็นการให้เกียรติเศาะหาบะฮ์ หลังจากที่มีการเอ่ยนามของเศาะหาบะฮ์ 3 ท่าน ขึ้นไป

1.8.6 ﴿...﴾ วงเล็บปีกกาจะใช้กำกับเมื่อมีการยกอายะฮ์อัลกุรอาน

1.8.7 ((...)) วงเล็บคู่ จะใช้กำกับเมื่อมีการยกตัวบทหะดีษ

1.8.8 (...) วงเล็บเดี่ยวจะใช้เมื่อมีการเขียนอ้างอิงและการอธิบายคำสำคัญหรือคำศัพท์เฉพาะต่าง ๆ

1.8.9 “...” เครื่องหมายอุญฺ์ประกาศ จะใช้ในการแปลอัลกุรอาน อัลหะดีษ ชื่อหนังสือและเมื่อมีการอ้างถึงคำพูดของบุคคลสำคัญ

1.9 นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัยเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

1.9.1 การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา 4 ด้าน ดังนี้

1.9.1.1 ด้านการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.9.1.2 ด้านป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน

1.9.1.3 ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

1.9.1.4 ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม

1.9.2 ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการเรียนการสอนและงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

1.9.3 ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้บริหาร และครูผู้สอน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

1.9.4 ขนาดของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ซึ่งได้แบ่งประเภทขนาดของโรงเรียนตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ โดยยึดจำนวนนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา ว่าด้วยรางวัลพระราชทานแก่นักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา พ.ศ. 2541 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2551) ดังนี้

- 1) โรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 500
- 2) โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 501-1,500 คน
- 3) โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป

1.9.5 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม หมายถึง โรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภทสอนศาสนาอิสลามควบคุมสามัญ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และแนวปฏิบัติเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิง สนับสนุนการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 การบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

2.1.1 ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

2.1.2 ประเภทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

2.1.3 ระบบการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

2.1.4 การบริหารงานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

2.2.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา

2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการตั้งปียะห์

2.2.3 ความหมายที่เกี่ยวกับตั้งปียะห์

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน

2.3.1 ความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน

2.3.2 ความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน

2.3.3 ความมุ่งหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน

2.3.4 ขั้นตอนการบริหารงานกิจการนักเรียน

2.3.5 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารงานกิจการนักเรียน

2.3.6 ขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียน

2.3.6.1 งานกิจการนักเรียนด้านการพัฒนาระบบดูแลนักเรียน

2.3.6.2 งานกิจการนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน

2.3.6.3 งานกิจการนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

2.3.6.4 งานกิจการนักเรียนด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

การศึกษาอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเกิดวิวัฒนาการ การเปลี่ยนแปลงจากระบบปอเนาะนำไปสู่การเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในปัจจุบัน โดยรัฐบาลจัดให้ปอเนาะจดทะเบียนกับรัฐ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นสถาบันการศึกษาที่มีความสำคัญต่อประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอย่างยิ่ง โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้สามารถพัฒนาระบบการบริหารงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน และสามารถดำเนินงานภายใต้กรอบความเชื่อทางศาสนาจึงเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นและสภาพสังคมปัจจุบัน การบริหารงานโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็งนั้น นอกจากมีผู้บริหารมืออาชีพที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบริหารการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจทักษะการบริหารที่เกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานอย่างสมดุลตามแนวทางที่กำหนดโดยศาสนาแล้วต้องมีบุคคลากรมืออาชีพและงานด้านต่าง ๆ ที่สามารถช่วยเหลือเกื้อกูลสนับสนุนต่อกันได้

2.1.1 ประวัติความเป็นมาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

จากการศึกษาค้นคว้าประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของระบบการศึกษาอิสลามใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ ทำให้ทราบถึงระบบการศึกษาอิสลามใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ที่เริ่มต้นพร้อมกับการเข้ามาของศาสนาอิสลาม ในระยะแรกการศึกษาอิสลามได้เริ่มมาจากการเรียนรู้ศาสนาที่บ้านของโต๊ะครูและมัยิด มีการสอนอัลกุรอานและวิชาพื้นฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอิสลาม เช่น หลักการศรัทธา การละหมาด หลักบัญญัติต่าง ๆ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบรรยาย โดยมีลูกศิษย์จะนั่งล้อมโต๊ะครู เพื่อรับฟังการบรรยาย โดยที่มีโต๊ะครูเป็นศูนย์กลาง ต่อมาการศึกษากลายเป็นประเพณี เริ่มมีผู้คนนิยมไปส่งบุตรหลานไปเรียนที่บ้านโต๊ะครูเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ทำให้บ้านโต๊ะครูไม่สามารถที่จะรองรับจำนวนผู้เรียนที่เพิ่มมากขึ้นนั้น จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนสถานที่ที่กว้างกว่าเดิมที่สามารถรองรับผู้เรียนจำนวนผู้เรียนได้มากกว่าเดิม ซึ่งต่อมาได้เรียกสถานที่ดังกล่าวว่า ปอเนาะ

วินิจ สังขรัตน์ (2544) ได้นำเสนอเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในปอเนาะไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนในระบบปอเนาะในสมัยแรกเริ่มมีวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสืบทอดคำสอนของศาสนาอิสลามเป็นหลัก ซึ่งผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามทุกคนมีหน้าที่ต้องร่วมกันรับผิดชอบ การจัดการเรียนการสอนระบบปอเนาะในสมัยก่อนไม่มีการใช้หลักสูตรที่แน่นอน

ไม่มีตารางเรียนและไม่มีการกำหนดเวลาสอนที่แน่นอน ไม่มีการวัดและประเมินผลการเรียนที่เป็นระบบ ไม่มีระดับชั้นเรียนเหมือนกับปัจจุบัน อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีเพียงตำราที่ตีพิมพ์ด้วยภาษามลายูอักษรยาวีและหนังสือในภาษาอาหรับสำหรับ ส่วนที่มาของหนังสือเรียนมีการจัดพิมพ์ทั้งในและนอกประเทศ การถ่ายทอดความรู้ส่วนใหญ่จะเป็นหน้าที่ของโต๊ะครูเพียงคนเดียว บางครั้งเมื่อมีปัญหาผู้สอนไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน โต๊ะครูใช้วิธีแก้ปัญหาโดยการให้ลูกศิษย์รุ่นพี่ที่สามารถถ่ายทอดวิชาความรู้ที่ได้เรียนมาเป็นผู้สอนรุ่นน้องแทนโต๊ะครูในบางวิชา เช่น วิชาอัลกุรอาน เป็นต้น ไม่ได้กำหนดระยะเวลาการศึกษาอบรมในปอเนาะที่แน่นอน ผู้เรียนในปอเนาะส่วนใหญ่จะเป็นผู้เรียนที่ได้รับการศึกษาบังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาแล้ว เนื้อหาวิชาที่ใช้สอนในปอเนาะ เป็นวิชาศาสนาเพียงอย่างเดียว เป้าหมายสูงสุดของระบบการศึกษาปอเนาะ คือ ผู้เรียนที่จะสำเร็จการศึกษาต้องเป็นเลิศและมีความชำนาญในด้านความรู้ทางวิชาศาสนา และสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนมาถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้อย่างเชี่ยวชาญ

วินิจ สังขรัตน์ (2544) ได้กล่าวถึงเกี่ยวกับระบบการศึกษาปอเนาะว่าระบบการศึกษาปอเนาะได้แปรสภาพเป็นโรงเรียนราชภัฏสอนศาสนาอิสลามจะอยู่ในความดูแลและการควบคุมของกองโรงเรียนราชภัฏ กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายที่ใช้บังคับและควบคุมโรงเรียนราชภัฏ คือ พระราชบัญญัติโรงเรียนราชภัฏ พุทธศักราช 2497 ในเวลาต่อมาในปี พ.ศ. 2515 คณะปฏิวัติได้ประกาศไว้ในฉบับที่ 216 ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนขึ้นให้อยู่ในความดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ และโอนงานของกองโรงเรียนราชภัฏให้เป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ต่อมาในปี พ.ศ. 2518 ได้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติโรงเรียนราชภัฏ พุทธศักราช 2497 ในเวลาต่อมา เรียกว่า พระราชบัญญัติโรงเรียนราชภัฏ พ.ศ. 2518 จากการดำเนินการดังกล่าว ทำให้โรงเรียนราชภัฏสอนศาสนาอิสลามได้แบ่งลักษณะของโรงเรียนเป็น 3 ลักษณะ คือ (1) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเฉพาะวิชาศาสนาอย่างเดียว (2) โรงเรียนที่สอนวิชาศาสนาควบคู่กับวิชาสามัญตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 3 ในสมัยนั้น และ (3) โรงเรียนที่สอนวิชาศาสนาควบคู่กับวิชาสามัญตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับประถมศึกษาตอนปลาย ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต และคณะ (2551) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นสถาบันการศึกษาปอเนาะ ประเภทหนึ่งตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนตามมาตรา 15 (1) และมาตรา 15 (2) โดยมีวิวัฒนาการถือกำเนิดในสองรูปแบบ

รูปแบบแรกคือ โรงเรียนราษฎร์ที่สอนศาสนาอิสลาม รูปแบบที่สองคือ โรงเรียนที่แปรสภาพจากระบบการศึกษาปอเนาะเป็นโรงเรียนเอกชนที่สอนศาสนาอิสลาม โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามรูปแบบแรกก่อตั้งโดยหะยีสุหลง บินอับดุลกอเดร์ และได้ตั้งชื่อโรงเรียนนี้เป็น “มัตรอสะฮ์ อัลมูอาริฟ วาฎาอะนิยะฮ์ ฆะฎอนิ” ซึ่งถือเป็นโรงเรียนราษฎร์ที่สอนศาสนาอิสลามโรงเรียนแรกในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามรูปแบบที่สอง กำเนิดมาจากระบบปอเนาะ ซึ่งได้แปรสภาพเป็นโรงเรียนราษฎร์ที่สอนศาสนาอิสลามและเปลี่ยนมาเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามโดยรัฐได้กำหนดนโยบายเป็นระยะ ๆ ดังนี้

ปี พ.ศ. 2504 รัฐได้เข้ามาควบคุมดูแลโรงเรียนในระบบปอเนาะ โดยการออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการปรับปรุงส่งเสริมปอเนาะในภาคการศึกษาที่สอง พ.ศ. 2504 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2504 โดยให้สถานศึกษาที่ยังจัดระบบการศึกษาในระบบปอเนาะให้มายื่นเรื่องการขอจดทะเบียน ผลจากการใช้ระเบียบดังกล่าว ปรากฏว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 ถึง พ.ศ. 2507 มีปอเนาะที่เข้ามายื่นเรื่องการขอจดทะเบียนกับทางราชการจำนวน 171 ราย ซึ่งรัฐบาลได้ให้การสนับสนุน ส่งเสริมและช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เช่น งบประมาณในการปรับปรุงอาคารต่าง ๆ ในสถานศึกษา นอกจากนี้ยังช่วยในเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรการสอนทั้งวิชาศาสนา วิชาสามัญและวิชาชีพให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ตลอดจนการวัดผลให้เป็นไปตามหลักสูตรตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการปรับปรุง ส่งเสริมปอเนาะ ในภาคการศึกษาที่สอง พ.ศ. 2504 (อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต และคณะ, 2551)

ในปี พ.ศ. 2508 รัฐบาลได้อนุมัติให้กระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมสนับสนุนระบบการศึกษาปอเนาะที่จดทะเบียนแล้วได้แปรสภาพเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2497 โรงเรียนดังกล่าวต้องจัดให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีอาคารเรียนที่เป็นเอกเทศ ต้องจัดการเรียนการสอนวิชาศาสนาควบคู่กับวิชาสามัญ จึงจะได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากรัฐ ต่อมาในปี พ.ศ. 2525 กระทรวงศึกษาธิการได้ออกบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 ให้โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ที่จัดตั้งตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์เป็นโรงเรียนเอกชนตามพระราชบัญญัตินี้ โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามจึงเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม (อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต และคณะ, 2551)

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันประชาชนชาวไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงนิยมและไว้วางใจส่งบุตรหลานของตนเองให้ได้เข้าเรียนในระบบของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมาโดยตลอด ยิ่งเมื่อโรงเรียนได้เปิดสอนหลักสูตรควบคู่ทั้งภาคศาสนาและภาคสามัญ และเพิ่มโอกาสในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศก็ยิ่งสอดคล้องกับความต้องการของคนในพื้นที่มากยิ่งขึ้น (ชิดติก อาลี และ ดลมนรรัตน์ บากา, 2555) เป็นไปตามแผนพัฒนายุทธศาสตร์การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการเร่งขับเคลื่อนดำเนินการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนใต้ และเร่งยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและชุมชนในพื้นที่ เพื่อความมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

จากที่ได้ศึกษาประวัติความเป็นมาของการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม พบว่าการศึกษาอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเกิดวิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงจากระบบปอเนาะเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามนำไปสู่การเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในปัจจุบัน เริ่มต้นจากปีพุทธศักราช 2504 โดยรัฐบาลจัดให้ปอเนาะจดทะเบียนกับรัฐ ต่อมาช่วงปี พุทธศักราช 2508-2511 รัฐให้ปอเนาะแปรสภาพจากระบบปอเนาะให้เป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ต่อมาในปีพุทธศักราช 2525 จากโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามถูกปรับเปลี่ยนมาเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โดยที่รัฐบาลให้การส่งเสริมและให้การสนับสนุนทางการเงินเป็นเงินอุดหนุนงบประมาณรายหัวแก่โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สอนวิชาสามัญควบคู่วิทยาศาสตร์ ซึ่งสามารถแบ่งประเภทเป็นสองประเภท คือเป็นโรงเรียนเอกชนตามมาตรา 15(1) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2525 เป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สอนวิทยาศาสตร์ควบคู่กับวิชาสามัญหรือวิชาชีพ ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ และอีกประเภทหนึ่ง คือโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามตามมาตรา 15(2) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 ซึ่งส่วนหนึ่งจัดการเรียนการสอนทางอิสลามศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และอีกส่วนหนึ่งจัดการเรียนการสอนวิชาสามัญตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการควบคู่ไปด้วย แต่สภาพความพร้อมทั้ง บุคลากรและระบบการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามตามมาตรา 15(2) ยังไม่เข้าเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการที่จะยกระดับสู่การเป็นโรงเรียนตามมาตรา 15 (1) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525

2.1.2 ประเภทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน (2550) ระบุเกี่ยวกับประเภทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ โรงเรียนเอกชนในระบบและนอกระบบ โดยโรงเรียนเอกชนในระบบเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอน 2 ระบบ คือ จัดการเรียนการสอนวิชาสามัญควบคู่ศาสนา ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนด้านสามัญศึกษา ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และระบบวิชาศาสนาใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาพุทธศักราช 2546 โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย มีรูปแบบการจัดการสอนที่เป็นระบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษาการวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา และเป็นสถานศึกษาที่ได้มาตรฐานตามหลักเกณฑ์ที่รัฐกำหนด

เมื่อจำแนกตามการจดทะเบียนโรงเรียน สามารถจำแนกโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามได้ 3 ประเภท ดังนี้

- 1) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่สอนวิชาศาสนาอย่างเดียว
- 2) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มาตรา 15(1)
- 3) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มาตรา 15(2)

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นที่รู้จักกันดีในพื้นที่ห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาสที่ถือได้ว่ามีโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นจำนวนมากที่สุด โดยนอกจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจะมีจุดแข็งในเรื่องความเข้มข้นของเนื้อหาวิชาการศาสนาแล้ว ปัจจุบันโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ได้พยายามปรับโครงสร้างและหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย เช่น มีห้องเรียนโปรแกรมพิเศษ มีหลักสูตรภาษาต่างประเทศ มีการจ้างครูต่างชาติเจ้าของภาษา และมีหลักสูตรสำหรับเตรียมเข้ามหาวิทยาลัยโดยเฉพาะ เป็นต้น

ฟาริด เตะมาหมัด (2550) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นโรงเรียนประเภทหนึ่งตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนที่ได้รับบัญญัติ โรงเรียนเอกชนแบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือ โรงเรียนประเภทสามัญศึกษา โรงเรียนเอกชนประเภทนอกระบบ โรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา และโรงเรียนเอกชนประเภทนโยบายพิเศษ ซึ่งโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามถูกจัดอยู่ในโรงเรียนเอกชนสังกัดกองโรงเรียนนโยบายพิเศษตามมาตรา 15(1) และมาตรา 15(2) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนซึ่งแปรสภาพมาจากโรงเรียน “ปอเนาะ” ในสมัยก่อนที่ใช้บ้านโต๊ะครูเป็นสถานที่ทำ

การสอนศาสนา และการจัดการเรียนการสอนแบบไม่มีชั้นเรียน ซึ่งในปัจจุบันได้จัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียนทั้งวิชาศาสนาและสามัญ ผู้บริหารโรงเรียนได้แก่ ผู้รับใบอนุญาตผู้จัดการและครูใหญ่ ข้าราชการครูที่ส่งไปสอนและครูที่โรงเรียนจ้างสอน วิชาสามัญและศาสนา

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจัดอยู่ในโรงเรียนเอกชนสังกัดกองโรงเรียนนโยบายพิเศษตามมาตรา 15(1) และมาตรา 15(2) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนซึ่งแปรสภาพมาจาก “ปอเนาะ” มาเป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามและเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในปัจจุบัน มีการจัดการเรียนการสอนวิชาสามัญควบคู่วิชาศาสนา ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ มีทั้งโรงเรียนในระบบและนอกระบบ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลเป็นเงินอุดหนุนงบประมาณรายหัว เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดี มีความรู้ มีทักษะ และมีเจตคติที่ดีต่อศาสนาอิสลาม

2.1.3 ระบบการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในปัจจุบัน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

1. หลักสูตรอิสลามศึกษาปี 2546 เป็นไปตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แบ่งระดับการศึกษาอิสลามเป็น 4 ช่วงชั้น ได้แก่ ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 หรือเรียกว่าชั้นอับตีดาอียะฮฺ หมายถึง อิสลามศึกษาตอนต้นชั้นปีที่ 1-3 และอิสลามศึกษาตอนต้นชั้นปีที่ 4-6 ช่วงชั้นที่ 3 หรือเรียกว่าชั้นมุตาวซซึฎฎะฮฺ หมายถึง อิสลามศึกษาตอนกลาง ชั้นปีที่ 1-3 และช่วงชั้นที่ 4 หรือเรียกว่าชั้นชานาเวียฮฺ คือ อิสลามศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 4-6

2. หลักสูตรวิชาสามัญในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มี 3 หลักสูตร (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2533 รวมเวลาเรียน 12 ปี คือ หลักสูตรประถมศึกษา 6 ปี หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี

3. หลักสูตรบูรณาการระหว่างวิชาศาสนาและวิชาสามัญ พ.ศ. 2535 มี 2 หลักสูตร รวมระยะเวลา 6 ปี ได้แก่ หลักสูตรอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และหลักสูตรอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี

4. หลักสูตรวิชาชีพโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มี 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของวิทยาลัยสารพัดช่าง และหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของวิทยาลัยชุมชน

นิเลาะ แวอุเซ็ง (2550) การจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามหลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546 ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างไปจากหลักสูตรอิสลามศึกษาในอดีต โดยเฉพาะช่วงชั้น ซึ่งได้กำหนดดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ระดับอิสลามศึกษาตอนต้น หรือชั้นอับตีดาอียะฮ์ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 – 3

ช่วงชั้นที่ 2 ระดับอิสลามศึกษาตอนต้น หรือชั้นอับตีดาอียะฮ์ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 4 – 6

ช่วงชั้นที่ 3 ระดับอิสลามศึกษาตอนกลาง หรือชั้นมุทวัชชีฎาะฮ์ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 – 3

ช่วงชั้นที่ 4 ระดับอิสลามศึกษาตอนปลาย หรือชั้นซานาอียะฮ์ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 – 3

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546 จะมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และเจตคติที่ดีต่อศาสนาอิสลาม ซึ่งมีการกำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยสาระองค์ความรู้ ทักษะการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ตลอดจนกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์หรือค่านิยมที่ดี คุณธรรมจริยธรรมที่พึงงามของผู้เรียน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มสาระศาสนาอิสลาม ประกอบด้วยวิชาต่าง ๆ เช่น วิชาอัลกุรอาน วิชาฮัตตีฟฮ์ วิชาอัลฮะดีษ วิชาอัลอะกีดะฮ์ และวิชาอัลฟิฮ์

2. กลุ่มสาระสังคมศึกษาและจริยธรรม ประกอบด้วยวิชาต่าง ๆ เช่น วิชาฮัตตารีค วิชาอัลอัคลาก

3. กลุ่มสาระภาษา ประกอบด้วยวิชาต่าง ๆ เช่น ภาษาอาหรับ และภาษามลายู

นอกจากที่ได้กล่าวมาข้างต้น โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามยังมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อันมีจุดมุ่งหมายหรือมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังสำคัญของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มีความสมดุลทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีความรู้สติปัญญา มีคุณธรรมจริยธรรมที่พึงงาม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นต่อการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตหรือการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้หลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่ง

พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่มีศรัทธามั่นต่ออัลลอฮ มีบุคลิกภาพตามแบบอย่างของท่านศาสดานบีมุฮัมมัด มีความสมบูรณ์และสมดุลทั้งด้านความรู้ คุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองดีของชาติและเป็นพลดีของโลก เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาครอบครัว และพัฒนาสังคม ก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและดำเนินชีวิตในโลกนี้ได้อย่างสันติสุขและได้รับความสันติสุขในโลกหน้า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) รวมทั้งเจตคติที่ดีต่อการได้รับการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาต่อไป ตลอดจนการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย วิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา วิชาศิลปะ วิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี และวิชาภาษาต่างประเทศ

สรุปได้ว่า โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เป็นโรงเรียนที่มีวิวัฒนาการที่แปรสภาพมาจากสถาบันการศึกษาปอเนาะ ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนโดยยึดตำราเรียนเป็นหลักและไม่มีหลักสูตรเป็นลายลักษณ์อักษร มีการบริหารจัดการแบบโต๊ะครูบริหาร ต่อมาในปีพ.ศ. 2504-2508 รัฐได้จัดทะเบียนสถานศึกษาในระบบปอเนาะโดยแปรสภาพให้เป็นโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม จากนั้นก็เปลี่ยนมาเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจนถึงปัจจุบัน มี 2 หลักสูตร ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน คือ 1) หลักสูตรวิชาศาสนา และ 2) หลักสูตรวิชาสามัญและวิชาชีพ หลังจากที่มีการจัดการศึกษาอิสลามมีการเปลี่ยนแปลงมีการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามได้จัดการศึกษาโดยใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546 ควบคู่กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ภายหลังได้มีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้นใหม่อีกครั้ง โดยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นกำลังสำคัญของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มีความสมดุลทั้งด้านร่างกายจิตใจ ความรู้สติปัญญา คุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติและเป็นพลเมืองดีของโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต รวมไปถึงเจตคติที่ดีที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อระดับต่อไป การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนดและ

จัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้สาระการเรียนรู้ทั้งหมด 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ดังที่กล่าวข้างต้น จนถึงปัจจุบัน

2.1.4 การบริหารงานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

การบริหารงานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในยุคแรกของการก่อตั้งเป็นการบริหารที่อาศัยสามัญสำนึกและประสบการณ์ที่สืบทอดกันมารุ่นต่อรุ่น จากรุ่นพ่อแม่สู่รุ่นลูกหลานเพียงเท่านั้น ในสมัยก่อนจะเห็นได้ว่าโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีการบริหารงานอย่างไม่เป็นระบบและมีความเป็นมาตรฐานน้อยกว่าโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาในปัจจุบัน จนกระทั่งในระยะเวลาต่อมาเริ่มมีการศึกษาวิจัย และกล่าวถึงระบบการบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้มากขึ้น ทำให้เกิดความคิดใหม่ๆ และมุมมองที่หลากหลาย เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาในพื้นที่มากขึ้น

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามโดยส่วนใหญ่มีโครงสร้างการบริหารงานที่คล้ายการจัดโครงสร้างของระบบราชการที่มีองค์ประกอบคล้ายๆกัน เช่น กิจกรรมและหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติของบุคลากรในโรงเรียนที่มีความคล้ายคลึงกันมาก มีงานบางงานที่เหมือนกัน เป็นการดำเนินงานที่มุ่งให้ผู้เรียนเก่ง ดี มีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม จึงมีระบบการจัดการเรียนการสอนและมีการดำเนินการจัดกิจกรรมที่คล้ายๆกัน สอดคล้องกับ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2556) กล่าวว่า การดำเนินกิจกรรม (Activities) และหน้าที่ (Function) ตามโครงสร้างก่อให้เกิดบทบาทของสมาชิกและความคาดหวังต่อโรงเรียน สมาชิก (บุคลากร ครู และผู้บริหาร) จึงต้องดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

การบริหารงานกิจการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในปัจจุบันก็ถือว่าเป็นไปตามเจตนารมณ์ของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ที่ต้องการให้พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหาร เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ การกำหนดต้นแบบโรงเรียนที่มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง สามารถจัดการศึกษาอย่างเป็นอิสระและมีประสิทธิภาพ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559) นอกจากนี้ ตามที่เสกการียา แวโซะ (2550) ได้ศึกษาแนวโน้มการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่าง พ.ศ.2548-2558 และพบว่า โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการวางนโยบายและวิสัยทัศน์การบริหารโดยเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ใน

1652
2582

ภาษาต่างประเทศและภาษาซึ่งถือเป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่นนั้น ๆ คือ ภาษาอาหรับ ภาษาอังกฤษ และภาษามลายู และเน้นสร้างผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ ควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม

สะการียา แวโซะ (2550) กล่าวว่า การกิจการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่ได้จำแนกตามงานบริหาร ดังนี้

1) การบริหารงานวิชาการมีความเป็นระบบ มีการดำเนินการเพื่อเร่งพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอนให้เหมาะสมกับอัตลักษณ์ของผู้เรียนและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในพื้นที่

2) การบริหารงานบุคคล มุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพ โดยส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3) การบริหารงานการเงิน ก็มีการกำหนดแผนการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพเชิงกลยุทธ์ ซึ่งในภารกิจด้านนี้ภาครัฐก็ได้เข้ามาตรวจสอบการเงินของโรงเรียนอย่างรัดกุม

4) การบริหารงานทั่วไป มีการจัดการในเรื่องสาธารณูปโภคที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐาน และมีแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพ

แม้ว่าการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศในประเด็น การจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังคงมีปัญหาในเรื่องคุณภาพการศึกษา (สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559) แต่กระนั้น การบริหารกิจการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในปัจจุบันโดยส่วนใหญ่ก็ดำเนินการอย่างมีระบบ บุคลากรได้รับการพัฒนาอบรม มีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ หลักสูตรการสอนถูกนำมาใช้อย่างเต็มรูปแบบ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในปัจจุบันจึงได้รับการยกระดับคุณภาพ ให้สอดคล้องกับระบบการศึกษาสมัยใหม่และมีความเป็นมาตรฐานมากยิ่งขึ้น

การบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสำหรับบริบทจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในปัจจุบัน ยังประสบกับปัญหาในการบริหารงานโรงเรียน และมีข้อจำกัดในเรื่องทรัพยากรและงบประมาณจัดการจัดการศึกษา และสำหรับคำกล่าวที่ว่า “การบริหารโรงเรียนที่มีคุณภาพมีความสัมพันธ์กับผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ” ยังคงเป็นประเด็นที่สมเหตุสมผลที่จะถูกกล่าวถึงสำหรับการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (สะการียา แวโซะ, 2550; นิเลาะ แวอุเซ็ง 2559) อาจจะเป็นด้วย ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามโดยส่วนใหญ่มา

จากการสืบทอดอำนาจ และผู้บริหารมีความรู้ในด้านอิสลามศึกษาเป็นหลัก จึงอาจมีทักษะในเชิงการบริหารที่ไม่เพียงพอกับการขับเคลื่อนโรงเรียนในยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้

จากความคิดเห็นของบรรดานักวิชาการข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นสถาบันการศึกษาที่มีความสำคัญต่อประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอย่างยิ่ง โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้สามารถพัฒนาระบบการบริหารงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน และสามารถดำเนินงานภายใต้กรอบความเชื่อทางศาสนาจึงเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นและสภาพสังคมปัจจุบัน การบริหารงานโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น นอกจากมีผู้บริหารมืออาชีพที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบริหารการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจทักษะการบริหารที่เกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานอย่างสอดคล้องตามแนวทางที่กำหนดโดยศาสนาแล้วต้องมีบุคลากรมืออาชีพและงานด้านต่าง ๆ ที่สามารถช่วยเหลือเกื้อกูลสนับสนุนต่อกันได้

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ในการท้าววิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาจากอายะห์อัลกุรอาน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ นักวิชาการทั่วไป และนักวิชาการมุสลิมดังต่อไปนี้

2.2.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา

การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และพัฒนาผู้เรียนในฐานะสมาชิกของสังคมในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะด้านบุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม เจตคติ และคุณธรรมเพื่อให้เกิดค่านิยมที่ตรงกัน ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์และเป็นกำลังคนที่มีประสิทธิภาพอยู่ในสังคมที่ตนดำรงอยู่อย่างมีความสุขนั้นจะต้องดำเนินการเป็นไปอย่างมีขั้นตอนมีระบบต่อเนื่องสัมพันธ์กันในรูปของกระบวนการซึ่งจะทำให้มองเห็นทิศทาง ขอบข่ายของงานและผลสำเร็จของงานในอนาคต ผู้บริหารจึงต้องเข้าใจคำว่า การบริหาร ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545) ได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้ให้ความหมายของการบริหาร หมายถึง การดำเนินงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีปัจจัยต่าง ๆ เข้ามามีส่วนสนับสนุน จากความหมายดังกล่าว พอจะสรุปได้ว่า การบริหารจะไม่เกิดขึ้น หากมีผู้ดำเนินงานไม่ถึงสองคน เป็นการดำเนินการของบุคคลมากกว่าหนึ่งคน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้

สมพงศ์ เกษมสิน (2546) กล่าวว่า การบริหาร คือ ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น คือ กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างร่วมกัน เพราะงานบริหารทุกอย่าง จำเป็นต้องกระทำโดยมีหลักเกณฑ์ ซึ่งกำหนดจากการวิเคราะห์ศึกษา โดยรอบคอบเพื่อให้มีวิธีที่ดีที่สุด ในอันที่จะ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ ในการผลิตมากยิ่งขึ้นเพื่อประโยชน์ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จากความหมายดังกล่าว พอจะสรุปได้ว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานร่วมกันกับบุคคลอื่นโดยใช้ศาสตร์และศิลป์ในการทำงาน เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้

วิโรจน์ สารรัตน์ (2553) กล่าวว่า การบริหาร เป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การโดยอาศัยหน้าที่หลักทางการบริหารอย่างน้อย 4 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบที่จะให้มีการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความหมายดังกล่าว พอจะสรุปได้ว่า การบริหารงานจะสำเร็จได้ ต้องผ่านกระบวนการดำเนินงานที่มีการวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม โดยผู้บริหารที่มีความรับผิดชอบ

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้ให้ความหมายของการบริหาร หมายถึง การดำเนินงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีปัจจัยต่าง ๆ เข้ามามีส่วนสนับสนุน จากที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า การบริหารจะเกิดขึ้นเมื่อมีคณะทำงานมากกว่าหนึ่งคน และมีปัจจัยต่าง ๆ ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุน เพื่อบรรลุผลที่ได้วางไว้

คอและห์ (2551) ได้กล่าวถึงความหมายของการบริหารว่า การบริหารมีความครอบคลุมในทุกองค์ประกอบของการบริหาร เช่น การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการและการนิเทศ ทั้งนี้เพื่อให้วัตถุประสงค์ของสถาบันบรรลุผล และได้กล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารในอิสลามไว้ว่า การบริหารในอิสลามเป็นการพัฒนาบุคคลในหน่วยงานด้วยวิธีการที่ดีที่สุดนอกเหนือจากการใช้ประโยชน์จากแรงงานของพวกเขา

จากความหมายต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการดำเนินงานหรือการวางแผนงานที่ครอบคลุมโดยบุคคลหลายๆคนในองค์กรหรือหน่วยงานร่วมกันสร้างความสมดุลระหว่างประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารที่ครอบคลุมต้องนอกจากมีการวางแผนที่ครอบคลุมแล้ว ต้องมีการจัดองค์การ การจัดบุคลากรให้ตรงกับงานที่ถนัด และต้องมีการควบคุมสั่งการและการนิเทศ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร อันส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นการดำเนินการที่ต้องใช้ศาสตร์และศิลป์พร้อม ๆ กัน อย่างมีระบบตามลำดับขั้นตอนและมีความต่อเนื่องกัน เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานหรือองค์กรบรรลุเป้าหมายตามที่ได้วางไว้ร่วมกัน โดยมีผู้บริหารมืออาชีพเป็นผู้กำกับติดตาม ให้งานประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ โดยเฉพาะการบริหารในอิสลามที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาปัจเจกบุคคล สร้างผู้นำ และดูแลควบคุมงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน และการบริหารในอิสลามเป็นการพัฒนาบุคคลในองค์กรด้วยวิธีการที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุดนอกเหนือจากการใช้ประโยชน์จากแรงงานของกลุ่มชนพวกเขาเท่านั้น ดังนั้น การบริหารการศึกษาจึงหมายถึง กระบวนการดำเนินงานหรือการวางแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่ครอบคลุมโดยบุคคลากรทางการศึกษาคนในสถานศึกษาร่วมกันสร้างความสมดุลระหว่างประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต้องมีการจัดองค์การ จัดบุคลากรปฏิบัติงานตรงกับงานที่ถนัด และต้องมีการควบคุมสั่งการและการนิเทศ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา อันส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านความสามารถ ด้านทัศนคติ ด้านค่านิยมหรือคุณธรรม ด้านสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคมต่อไป

ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้มีคุณภาพมีความเจริญงอกงามทั้งความรู้ ความสามารถ เป็นคนดีของสังคม รวมทั้งเกิดการเรียนรู้ตลอด เป็นการสร้างองค์ความรู้ที่เกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 6 ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข” ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545–2549 กำหนดให้มีการปฏิรูปการเรียนรู้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่ดี เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความรู้และสติปัญญา ตลอดจนมีคุณธรรมจริยธรรมที่งดงาม สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ให้มีชีวิตที่ดี เก่ง และมีความสุข การพัฒนาดังกล่าวเป็นเรื่องที่ครูหรือผู้เกี่ยวข้องกับเด็กจะต้องเรียนรู้และจัดกิจกรรมประสบการณ์ให้แก่เด็กให้สอดคล้องกับวัยและความต้องการ ตลอดจนสนองต่อพัฒนาการและหลักสูตร การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงมีความสำคัญอย่างมาก ทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวตนได้พัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง รู้จักคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและปรับตัวได้ (กระทรวงศึกษาธิการ . 2545 : 6) มาตรา 7 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี โดยคนไทยทุกคนต้องจบการศึกษาภาคบังคับในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า ดังนั้นผู้เรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับจะต้องได้รับการพัฒนาและส่งเสริมให้มีคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ให้เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต งานกิจการนักเรียนจึงเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สำคัญ ที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ที่ดีตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้

ถวิล เกษสุพรรณ (2552) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษาที่บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมมือกันดำเนินงาน โดยใช้ทรัพยากรการบริหารเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพของสังคมตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

สมเดช สาวันตี (2553) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลปะในการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกระบวนการเรียนรู้ และความเจริญอกงามของบุคคลและสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

จอมพงศ์ มงคลวนิจ (2556) ได้กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่ร่วมมือกันดำเนินการโดยบุคคลหลายคน ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนหรือสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านความสามารถของผู้เรียน ด้านทัศนคติของผู้เรียน ด้านค่านิยมหรือคุณธรรมของผู้เรียนทั้งทางสังคมการเมืองและเศรษฐกิจ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและเป็นสมาชิกของสังคมที่มีประสิทธิภาพ โดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระบบระเบียบแบบแผนและที่ไม่เป็นระบบระเบียบแบบแผน ดังนั้น การบริหารและการจัดการสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคล ซึ่งอาจเป็นการดำเนินงานของผู้บริหารที่มีการประสานงานกันหรือร่วมมือกับครูและบุคลากรในโรงเรียน อธิการบดี หรือเป็นการร่วมมือกันระหว่างผู้บริหารครูหรืออาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องในมหาวิทยาลัย และกลุ่มบุคคลเหล่านี้ต่างร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งสิ้น การจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้นจะต้องมีการดำเนินการในกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผลการจัดอาคารสถานที่และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาทำการสอนในสถาบันการศึกษา การปกครองนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี มีวินัยและอื่น ๆ ซึ่งการดำเนินงานเหล่านี้ เรียกว่า “ภารกิจทางการบริหารการศึกษา” หรือ “งานบริหารการศึกษา” นั่นเอง โดยจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ศิลป์ชัย อ่วงตระกูล (2552 : 8) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึงการดำเนินงานร่วมกันระหว่างกลุ่มบุคคลมีอาชีพกับชุมชนในท้องถิ่น เพื่อให้การจัดการศึกษาหรือการบริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่สถานศึกษาได้วางไว้อย่างมีคุณภาพ

ณัฐรญา พวงธรรม (2553 : 14) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการการบริหาร การพัฒนา และการปรับปรุงวิธีการบริหารงานด้านต่าง ๆ เพื่อนำพาสถานศึกษาสู่ความก้าวหน้า และส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าทางด้านความคิด ความรู้ ควบคู่กับการสอดแทรกคุณธรรมแก่นักเรียนเพื่อให้เกิดนักเรียนที่มีคุณภาพ

จากที่ได้ศึกษาแนวคิดและทัศนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาข้างต้นจึงสรุปได้ว่าการบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานทางสังคมที่เกิดจากการร่วมมือกันดำเนินการร่วมกันอย่างเป็นระบบของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้เกิดความเป็นเอกภาพให้บรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้

และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และพัฒนาผู้เรียนในฐานะสมาชิกของสังคมในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะด้านบุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม เจตคติ และคุณธรรมเพื่อให้เกิดค่านิยมที่ตรงกัน ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ และเป็นกำลังคนที่มีประสิทธิภาพอยู่ในสังคมที่ตนดำรงอยู่อย่างมีความสุข

2.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการดริบยะห์

อิสลามเป็นศาสนาที่ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการศึกษา อิสลามเป็นศาสนาที่สนับสนุนและส่งเสริมให้มนุษย์ทุกคนทุกระดับให้ศึกษาหาความรู้ อิสลามสนับสนุนให้อุมมะห์ทุกคนแสวงหาความรู้ถึงแม้มีอุปสรรคมากมายก็ตาม ถึงแม้ความรู้ที่ต้องหานั้นอยู่นอกโลกก็ตามเราต้องแสวงหา ถือได้ว่าเป็นหลักปฏิบัติที่ต้องปฏิบัติ การศึกษาหาความรู้ในอิสลามถือเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะนำพาอุมมะห์หรือปัจเจกบุคคลสู่การศรัทธา ยึดมั่นและปฏิบัติตนในสิ่งที่ตั้งงาม อิสลามเป็นศาสนาแห่งการดำเนินชีวิตที่สมบูรณ์แบบและครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน การศึกษาเป็นสิ่งที่พระผู้เป็นเจ้าทรงประทานมาให้แก่มนุษย์ชาติเพื่อเป็นทางนำในการดำรงชีวิตโดยผ่านบรรดาศาสนทูตทำหน้าที่นำหลักคำสอนของพระผู้เป็นเจ้ามาเผยแผ่แก่ประชาชาติในแต่ละยุคสมัยให้ถือปฏิบัติและได้ทรงแต่งตั้งนบีมุฮัมมัด ให้เป็นศาสนทูตท่านสุดท้ายเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีและสมบูรณ์แบบในทุก ๆ ช่วงกาลเวลา และทุก ๆ ด้านของชีวิต

อิบราฮีม ณรงค์รัชชาเขต (2551) ได้กล่าวถึงกระบวนการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษานับว่าเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ที่สำคัญที่สุด เป็นกระบวนการที่สามารถสร้างมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านความคิดและจิตวิญญาณของมนุษย์ อันจะก่อให้เกิดการสร้างสรรคการเปลี่ยนแปลงและเป็นการพัฒนาทางสังคม การจัดการศึกษาในมุมมองของอิสลามเป็นการจัดการศึกษาที่เน้นการแสวงหาความโปรดปรานจากพระผู้เป็นเจ้า นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อความผาสุกทั้งโลกนี้และโลกหน้า ดังนั้น อิสลามจึงเป็นศาสนาที่ให้ความสำคัญกับความรู้และการศึกษาเป็นอย่างมาก นอกจากอิสลามจะสอนให้มนุษย์มีความรักต่อความรู้แล้วการแล้วอิสลามเรียกร้องและสนับสนุนให้มุสลิมทุกคนแสวงหาความรู้ ไม่ว่าจะความรู้นั้นจะอยู่ห่างไกลจากแค่ไหนก็ตาม ไม่ว่าจะความรู้นั้นจะอยู่ที่แห่งไหนใดก็ตาม จะอยู่ในภาวะคับขันหรืออยู่ในภาวะที่กำลังอยู่ในศึกสงครามก็ตาม เพราะความรู้นั้นเป็นพื้นฐานของการพัฒนามนุษย์ ถือเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะไขความเจริญก้าวหน้าทางวัฒนธรรมและอารยธรรม ความรู้มีอิทธิพลและมีความสำคัญยิ่งต่อทุกขั้นตอน

ของการดำรงชีวิตของมนุษย์ ความรู้เท่านั้นที่จะทำให้มนุษย์ได้รู้จักตัวตนที่แท้จริงของตนเอง รู้จักมวลจักรวาลที่พระผู้เป็นเจ้าสร้างขึ้นมา และรู้จักพระผู้อภิบาลผู้ทรงสร้าง

Talat Sultan (1992) ได้ให้ความหมายของคำว่า “Education” ที่มาจากภาษาอังกฤษซึ่งในภาษาลาตินใช้คำว่า “Educare” มีความหมายว่า การเลี้ยงดู ดูแล รักษา อบรมสั่งสอน การศึกษาถือเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ใช้ในการปรับเปลี่ยน เปลี่ยนแปลง และพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียน ดังนั้นการศึกษาอิสลามจึงเป็นเครื่องมือที่จะนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้สอดคล้องกับค่านิยมในอิสลาม หลักปฏิบัติในอิสลามที่ปูไว้อยู่บนพื้นฐานของอัลกุรอานและซุนนะฮ์ ส่วนคำศัพท์ที่หมายถึงการศึกษาอิสลามนั้น นักการศึกษาอิสลามหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ทั้งในเชิงภาษาและเชิงวิชาการ ดังนี้ 1) “การศึกษา” ในภาษาอาหรับจะใช้คำว่า อັตตฺรียะฮฺ التّربّيّة หรือในภาษามลายูจะใช้คำว่า “Pendidikan” เมื่อใช้กับบริบทการศึกษาในอิสลามในวงกรมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาในประเทศอาหรับรวมถึงสถาบันการศึกษาในประเทศมาเลเซีย ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศบรูไนดารุสสลาม จะใช้คำว่า การศึกษาอิสลาม หรือ التّربّيّة الإسلاميّة (อັตตฺรียะฮฺ อัลอิสลามียะฮฺ)

2.2.2.1 ความหมายที่เกี่ยวกับตฺรียะฮฺ

Kamus Besar Bahasa Indonesia (2015) ตฺรียะฮฺ หมายถึง การศึกษา และการศึกษามีความหมายถึง กระบวนการการเรียนรู้สำหรับมนุษย์ทุกคนเพื่อให้ได้ความรู้และประสบการณ์ที่สูงขึ้น ซึ่งมีเป้าหมายที่แน่นอนและชัดเจน

Mohd. Yusuf Ahmad (1999) คำว่า “ตฺรียะฮฺ” มาจากคำในภาษาอาหรับ หมายถึง การศึกษาหาความรู้ การตฺรียะฮฺ เป็นกระบวนการอบรม สั่งสอน ดูแลบุคคลหนึ่งคนโดยใช้ความรู้และความคิดของความเป็นอิสลามควบคู่กับการปฏิบัติตนตามความรู้ที่ได้มาในชีวิตประจำวัน การตฺรียะฮฺไม่ใช่แค่การเรียนรู้หลักทฤษฎีหรือเรียนให้รู้อย่างเดียว แต่การตฺรียะฮฺต้องควบคู่กับหลักปฏิบัติ กล่าวคือ ปฏิบัติตนตามความรู้ที่ได้มาอย่างสมบูรณ์

Abu Ridhwan (2008) คำว่า “ตฺรียะฮฺ” มาจากคำในภาษาอาหรับซึ่งมีความหมายว่า การดูแล การเลี้ยงดู และการศึกษา และตฺรียะฮฺอิสลามียะฮฺ หมายถึง การดูแล การเลี้ยงดู และการศึกษาที่ถือรากฐานมาจากอัลกุรอานและอัสซุนนะฮฺ

التربية มาจากคำว่า رَبُّ رَبِّ (ร็อบบะ ยะรُّบบุ) หมายถึง การแก้ไขให้ดีขึ้น การสั่งสอน การปกครองดูแล (จารุวัจน์ สองเมือง : 2556)

อิมาม อัลบัยฏอวีย์ (685 ฮ.ศ) ได้กล่าวว่า ““อَّر-ร็อบ (الرَّبُّ) ที่เป็นรากศัพท์ของคำว่า อັตตะรบียะฮฺ (التَّربِيَّة) หมายถึง การนำสิ่งหนึ่งสิ่งใดสู่ความสมบูรณ์ของมัน จากลักษณะหนึ่งหนึ่งสู่อีกลักษณะหนึ่ง”

อรร-รอฆิบ อัล-อัศฟาฮานีย์ (502 ฮ.ศ) ได้กล่าวว่า “อَّر-ร็อบ (الرَّبُّ) ที่เป็นรากศัพท์ของคำว่า อັตตะรบียะฮฺ(التَّربِيَّة) คือ การสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากขั้นสู่อีกขั้นจนถึงขีดความสมบูรณ์”

จากความหมายที่หลากหลายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การศึกษา (التَّربِيَّة) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสนับสนุนตลอดจนพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถเต็มตามศักยภาพและมีทักษะในทุก ๆ ด้านเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการที่ครอบคลุมในทุกแง่มุมและทุกด้านของชีวิต มีทั้งหลักจริยธรรมและหลักกฎหมาย เพื่อใช้ในการจัดระเบียบวิถีชีวิตของบุคคลที่อยู่ในสังคมให้เกิดความสมบูรณ์ เพื่อให้คนทุกคนได้ดำเนินชีวิตอย่างสันติสุข หรือเป็นกระบวนการหนึ่งที่สร้างมนุษย์ให้เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่ตนเองอาศัยอยู่อย่างสันติสุข

มีสลัน มาหะมะ (2556) ได้กล่าวว่า การศึกษาในอิสลามจะมีความหมายที่ครอบคลุมด้วย 3 คำ ดังนี้ (1) การอ์ตตะรบียะฮฺ หมายถึง การอบรมและการขัดเกลาจิตใจ (2) การตะอ์ลิม หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ทั้งความรู้ทางศาสนาและความรู้ทางโลก และ (3) การตะอ์ดีบ หมายถึง การอบรมปมนิสัยให้มีคุณธรรมจริยธรรมและมีระเบียบวินัยจากการศึกษาเอกสารพบว่า แต่ละด้านมีผู้เชี่ยวชาญได้อธิบายเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

(1) การอັตตะรบียะฮฺ (التَّربِيَّة) มาจากคำว่า رَبُّ رَبِّ (ร็อบบะ ยัรُّบบุ) หมายถึง การเพิ่มพูนขึ้นและเจริญงอกเงย ดังนั้น การศึกษาหรือ التَّربِيَّة หมายถึง การเพิ่มหรือเจริญงอกงาม ดังคำในภาษาลาติน “Education is Growth”(การศึกษาคือการงอกเงยหรือความเจริญงอกงาม) และอัลลอฮ์ได้ตรัสในอัลกุรอานเกี่ยวกับอັตตะรบียะฮ์ ดังนี้

مَحَقُّ اللَّهِ الرَّبَّاءَ وَيُزِي الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ

ความว่า : อัลลอฮ์จะทรงให้ดอกเบียลดน้อยลงและหมด
ความจำเริญ และพระองค์จะทรงให้บรรดาที่เป็นทานเพิ่มพูนขึ้น
และอัลลอฮ์นั้นไม่ทรงชอบผู้เนรคุณผู้กระทำความบาปทุกคน

(อัล-บะกอเราะฮฺ : 276)

وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ مِنْ
كُلِّ زَوْجٍ مَّهِجٍ

ความว่า : และ เจ้าจะเห็นแผ่นดินแห้งแล้ง ครั้นเมื่อเราได้หลั่งน้ำฝน
ลงมาบนมัน มันก็จะเคลื่อนไหวขยายตัวและพองตัวและงอกเงยออก
มาเป็นพืช ทุกอย่างเป็นคู่ ๆ ดูสวยงาม

(อัล-ฮัจญ์ : 5)

وَمَا آتَيْتُمْ مِنْ رَبِّا لَيُزُو فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَزُو عِنْدَ اللَّهِ

ความว่า : และสิ่งที่พวกเจ้าจ่ายออกไปจากทรัพย์สิน (ดอกเบีย)
เพื่อให้มันเพิ่มพูนในทรัพย์สินของมนุษย์ มันจะไม่เพิ่มพูน ณ ที่
อัลลอฮ์

(2) ตรีบะ มาจากคำว่า رَبِّي رَبِّي (รอบบา ยุรบี) การดูแลและเลี้ยงดู อัลลอฮ์ได้ตรัสว่า

قَالَ أَلَمْ نُزِدْكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ

ความว่า : เขา (ฟิรอาน) กล่าวว่า เรามีได้เลี้ยงดูเจ้าเมื่อขณะเป็น
เด็กอยู่กับพวกเราดอกหรือ? และเจ้าได้อยู่กับเราหลายปีในช่วง
ชีวิตของเจ้า

(อิซซุอะรออ์ : 18)

وَخَفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

ความว่า : และจงนอบน้อมแก่ท่านทั้งสอง (บิดามารดา) ซึ่งการถ่อมตนเนื่องจาก ความเมตตา และจงกล่าวว่า “ข้าแต่พระเจ้าของฉัน ทรงโปรดเมตตาแก่ท่านทั้งสองเช่นที่ทั้งสองได้เลี้ยงดูฉันเมื่อเยาว์วัย

(อัล-อิสรอ : 24)

(3) التربية มาจากคำว่า رب يرّب (ร็อบบะ ยะรฺบฺ) หมายถึง การแก้ไขให้ดีขึ้น การสั่งสอน การปกครองดูแล อัลกุรอาน ได้ให้ความหมายการดูแลสั่งสอน ในอายัดต่าง ๆ เช่น

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ

هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

ความว่า : และพระองค์ได้ทรงสอนบรรดานามของทั้งปวงให้แก่อาดัมภายหลังได้ทรงแสดงสิ่งเหล่านั้นแก่มะลาอิกะฮ์ แล้วตรัสว่า จงบอกบรรดาชื่อของสิ่งเหล่านั้นแก่ข้า หากพวกเจ้าเป็นผู้พูดจริง

(อัลบะกอเราะฮฺ : 32)

وَإِذْ عَلَّمْنَاكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ

ความว่า : และขณะที่ข้าได้สอนเจ้า ซึ่งคัมภีร์และความมุ่งหมายแห่งบัญญัติศาสนาและอัต-เตารอตและอัล-อิน-ญีล

(อัลมาอิดะฮฺ : 110)

ความหลากหลายของความหมายการศึกษาที่นักคิดและนักการศึกษาในแต่ละยุคสมัยแต่ละสมัยนั้น ขึ้นอยู่กับสถานที่ เหตุการณ์และสถานการณ์ สภาพแวดล้อมรอบตัว ปรัชญาและแนวคิดในยุคนั้น ๆ ตลอดจนนโยบายของรัฐ แต่โดยภาพรวมแล้ว ความหมายของการศึกษาก็ยังจะอยู่ในกรอบของความหมายของคำว่าอัตฺร์บียะฮฺดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น

ดังนั้น การศึกษา (التربية) จึงหมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาความสามารถและทักษะของบุคคลเพื่อตอบสนองความต้องการของชีวิตในทุกแง่มุม ที่ครอบคลุมในทุกแง่มุมของในทุก ๆ ด้าน มีทั้งหลักปฏิบัติ หลักจริยธรรมตลอดจนหลักกฎหมาย เพื่อเป็นการจัดระเบียบวิถีชีวิตของมนุษย์ซึ่งเป็นบุคคลที่สมบูรณ์อยู่ในสังคมอย่างมีความสงบเพื่อให้คน

ทุกคนได้ดำเนินชีวิตอย่างสันติสุข หรือเป็นกระบวนการหนึ่งที่สร้างมนุษย์ให้เป็นบุคคลที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่ตนเองอาศัยอยู่อย่างสันติสุข

Abd al-Rahman al-nihlawi (2003) ได้กล่าวเพิ่มเติมอีกเกี่ยวกับอัตรบียะห์ว่า รากศัพท์ของคำดังกล่าวข้างต้นนั้น มีนักวิชาการสรุปได้ดังนี้ อัลรอฆิบ อัลอัศฟาฮานียฺ (Al Asfani ,502 AH.) กล่าวถึงอัตรบียะห์ว่า อรร็อบบา ที่มาจากคำรากศัพท์ของคำว่าอัตรบียะห์ หมายถึง การสร้างหรือการส่งเสริมสิ่งหนึ่งๆ ให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายหรือไปสู่เป้าหมายที่สมบูรณ์อย่าง เป็นลำดับขั้นตอน

Khalid Hamid Al Hashimy (2000) ได้ให้นิยามของคำว่า “อัตรบียะห์” หมายถึง การพัฒนาและส่งเสริมมนุษย์อย่างค่อยเป็นค่อยไป เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในทุก ๆ ด้าน โดยวางอยู่บนพื้นฐานคำสอนของศาสนาอิสลาม จากคำนิยามดังกล่าวสรุปได้ว่า การอัตรบียะห์เป็นการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและอย่างสม่ำเสมอ มีจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายเพื่อการพัฒนาและการส่งเสริมสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน เพื่อความสงบสุขทั้งโลกนี้และโลกหน้า การที่มนุษย์คนใดคนหนึ่งห่างไกลจากการอัตรบียะห์หรือห่างไกลจากการอบรมสั่งสอนนั้นถือว่าความเป็นมุสลิมของเขายังไม่สมบูรณ์หรือจะว่าไม่ใช่อิสลามก็ว่าได้ เช่น กลุ่มชนนัศรอเนีย และกลุ่มชนยะฮูดี เป็นต้น จึงสรุปได้ว่า การศึกษาอิสลาม التربية الإسلامية หมายถึง กระบวนการส่งเสริมและพัฒนามนุษย์ให้เป็นบุคคลที่มีความสามารถและมีทักษะในการดำรงชีวิตให้เกิดความสงบสุข เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของชีวิตในทุก ๆ ด้านและในทุกแง่มุมของชีวิต นอกจากนี้สามารถให้ความหมายของการอัตรบียะห์ หมายถึง กระบวนการสร้างบุคคลให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่ตนเองอาศัยอยู่ เป็นการเตรียมความพร้อมในการพัฒนามนุษย์ให้อยู่ในแนวทางที่ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม นอกจากนี้ที่ได้กล่าวมานั้นแล้ว ศาสนาอิสลามก็ยังได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาทุกศาสตร์วิชาความรู้ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาศาสนาอิสลาม ทั้งนี้เนื่องจากชีวิตมนุษย์หรือสังคมมนุษย์จะพัฒนาไปได้นั้นจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถที่ได้จากการแสวงหาความรู้จากการศึกษานำไปปรับใช้และนำไปใช้เป็นส่วนสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกคน ดังแนวคิดทางการศึกษาดังนี้

อิบราฮีม ณรงค์รักษาเขต (2552) ได้กล่าวถึงแนวคิดการจัดการศึกษาอิสลามของอิบนุสินาวา ท่านได้ให้การฝึกฝนผู้เรียนตั้งแต่อายุของพวกเขาที่ยังน้อยหรือตั้งแต่พวกเขายังอยู่ในวัยเยาว์ ซึ่งการดำเนินการฝึกฝนให้แก่เด็ก ๆ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรกเป็นการปลูกฝังบ่มนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก ๆ กล่าวคือการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอันดีงามนั่นเอง เพื่อเป็นการ

ป้องกันจากการที่พวกเขาจะถูกครอบงำโดยการกระทำอันชั่วร้าย ส่วนที่สอง เป็นการฝึกฝนให้เด็กมีสติปัญญาที่เฉลียวฉลาดหลักแหลม โดยปราศจากการลงโทษ แต่ในกรณีที่ได้กทำผิดก็ยังสามารถลงโทษได้ตามความเหมาะสม อิบน์ฮิษามได้กล่าวถึงการศึกษาอีกว่า การศึกษาต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งนั่นก็คือการนำประโยชน์จากความรู้ที่ได้จากการศึกษาและแสวงหามานำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วยเหตุดังกล่าวท่านจึงเห็นถึงความสำคัญในการให้การศึกษา อบรม ฝึกฝนให้แก่เด็กตั้งแต่อายุของพวกเขาอย่างน้อย ควรที่จะสอนให้เขานั้นได้เรียนรู้ชีวิตของตนเอง สอนให้เขารู้จักพึ่งตนเอง และการฝึกฝนทางสติปัญญาควรเริ่มด้วยการศึกษาอัลกุรอาน ภาษาอาหรับ หลักการทางศาสนา การปลูกฝังนิสัยที่ดีคุณธรรมจริยธรรมอันดีงามให้แก่เด็กตั้งแต่เยาว์วัยเป็นสิ่งที่สามารถจะพัฒนาสติปัญญาของเด็กได้ในโอกาสต่อไป ท่านจึงใช้วิธีสอนโดยการให้เด็ก ๆ ท่องจำอัลกุรอานตามอายุระดับต่าง ๆ เพราะการจำสิ่งเหล่านี้สามารถทำให้มนุษย์ที่ท่องอายะห์อัลกุรอานได้รับการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของท่านอิมามอัลเฆาะซาลีที่ว่า เด็กในวัยเยาว์ควรได้รับการพัฒนาที่เน้นทางด้านบุคลิกภาพ และคุณลักษณะหรือลักษณะนิสัยที่สมบูรณ์ สอนสิ่งที่ยาก ๆ ตามด้วยสิ่งที่ขึ้น และเริ่มสอนอัลกุรอานเป็นลำดับแรก

นุรียะ เจ๊ะอุบง (2557) ได้กล่าวเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในอิสลามเป็นสิ่งที่ยึดตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามบนรากฐานของอัลกุรอานและอัลซุนนะห์ โดยยึดถือคุณค่าของมนุษยชาติ เป็นแนวคิดที่ถือปฏิบัติในสังคมสมัยท่านศาสดามุฮัมมัดอีก และสาเหตุที่ทำให้การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันนี้ประสบความล้มเหลว ก็อันเนื่องมาจากการศึกษาในปัจจุบันไม่ได้ให้ความสำคัญกับการนำคำสอนของศาสนาอิสลามมาใช้ในการจัดการศึกษา จึงส่งผลให้การจัดการศึกษาอิสลามในปัจจุบันต้องเผชิญกับภาวะความตกต่ำและถดถอย เพราะผู้คนพากันหันไปเลียนแบบและให้ความสำคัญกับสังคมและวัฒนธรรมตะวันตก และเชื่อว่าการบริหารจัดการในรูปแบบของโลกตะวันตกได้รับการยอมรับจากสังคมโลกอย่างรวดเร็ว เนื่องจากสังคมปัจจุบันได้มองถึงความก้าวหน้าและความทันสมัยของรูปแบบการศึกษาของโลกตะวันตก ในขณะที่การจัดการศึกษาอิสลามแม้ว่าจะมีความสามารถและมีศักยภาพพอที่จะพัฒนาการศึกษาอิสลามได้ แต่หากสังคมอิสลามยังขาดการพัฒนาอันก่อให้เกิดความก้าวหน้าและสามารถแข่งขันกับระบบการศึกษาที่ไม่ใช่อิสลาม ผลที่ตามมาคือ ระบบการศึกษาอิสลามจะขาดความน่าเชื่อถือและสังคมโลกก็จะไม่หันมาสนับสุนรูปแบบการศึกษาอิสลาม ทั้งที่ความเป็นจริงแล้ว แนวคิดของอิสลามนั้นสามารถผนวกกับแนวคิดทั้งจากซีกโลกตะวันออกและซีกโลกตะวันตกได้เพราะอิสลามนั้นเป็นศาสนาที่อัลลอฮ์ผู้ทรงสร้างได้ประทานสิ่ง

สำคัญนี้มาให้แก่มวลมนุษยชาติอันมีสัจจะและสมบูรณ์แบบอย่างแท้จริง เนื่องจากเป็นสิ่งที่มาจากอัลลอฮ์ผู้ทรงสร้างทรงปรีชาญาณและทรงรอบรู้อยิ่ง พระองค์จึงทรงสร้างสิ่งที่สมบูรณ์แบบที่สุดมาให้แก่มวลมนุษยชาติ ถึงกระนั้น ความสมบูรณ์แบบดังกล่าวกลับถูกทดแทนด้วยแนวคิดจากชาติตะวันตกที่ได้คิดค้นขึ้นมา ทั้งยังได้รับการอุม্মชูสนับสนุนจากสื่อต่าง ๆ รวมทั้งมีการโฆษณาสร้างความเชื่อหรือสร้างภาพลักษณ์ให้ดูดี จึงส่งผลให้ความเชื่อของสังคมอิสลามที่มีต่อหลักคำสอนอิสลามเองนั้นต้องไขว้เขว จึงส่งผลให้เกิดการเปรียบเทียบ ระหว่างแนวคิดแบบอิสลามกับแนวคิดแบบร่วมสมัย ทั้งที่ความจริงแล้วแนวคิดร่วมสมัยที่กำลังได้รับความนิยมอยู่ในปัจจุบันนั้นมาจากแนวคิดของนักปราชญ์นักวิชาการอิสลามในยุคก่อนทั้งสิ้น จึงถือเป็นหน้าที่อันสำคัญยิ่งที่บรรดานักปราชญ์มุสลิมทั้งหลายของทุกสาขาวิชาในยุคปัจจุบันจะต้องศึกษาค้นคว้าศึกษาทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดอิสลาม และเผยแพร่สิ่งเหล่านั้นออกไปให้ได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการไขความคลุมเครือในแนวคิดอิสลามให้หมด ซึ่งต้องใช้วิธีการบอกกล่าวเชิญชวนให้มุสลิมทุกคนหันกลับมาสนใจและให้ความสำคัญกับการศึกษาภายใต้ระบบการศึกษาอิสลาม (อะหมัด อิบรอฮีมอบูซิน, 2553)

จากคำกล่าวข้างต้นมีความสอดคล้องกับคำกล่าวของ มาโนชญ์ พงษ์ (2546) อิสลามมีคำสอนที่ครอบคลุมในทุกแง่มุมของในทุก ๆ ด้าน มีทั้งหลักจริยธรรม หลักปฏิบัติ และหลักกฎหมาย เพื่อจัดระเบียบวิถีชีวิตของบุคคลและสังคมให้มีความสมบูรณ์เพื่อให้คนทุกคนได้ดำเนินชีวิตอย่างสันติสุข การศึกษาอิสลามเป็นประตูแห่งความสำเร็จและเป็นกุญแจแห่งอารยธรรม ดังนั้นจึงไม่มีประชาชาติใดในโลกอันกว้างใหญ่นี้ที่จะปฏิเสธความสำคัญของการศึกษาได้ เพราะต่างตระหนักดีว่าพวกเขามีอาจจะดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างสงบสุขหากปราศจากการศึกษา ความเป็นจริงแล้วการศึกษานั้นไม่เพียงแต่จะมีความจำเป็นต่อมนุษย์เท่านั้น หากแต่ยังมีความสำคัญทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อมวลลูกอื่น ๆ ของอัลลอฮ์อีกด้วย

ดังนั้น เป้าหมายสูงสุดในการดำเนินชีวิตของมุสลิมทุกคนนั้นคือ การมุ่งสู่ความเป็นบ่าวที่ดีของอัลลอฮ์ การศึกษาอิสลามจึงเป็นปัจจัยที่จะชักนำบุคคลให้ประพฤติตนหรือปฏิบัติตน ตลอดจนฝึกฝนตนเองและสามารถควบคุมตนเองให้เป็นประชาชาติที่ดีของสังคมดังที่อิสลามได้กำหนดไว้ การที่มีบุคคลหนึ่งคนสามารถปฏิบัติตนให้เป็นคนดีมีคุณธรรมจริยธรรมที่ดั่งมาเป็นบ่าวที่ดีของอัลลอฮ์ นับว่าการศึกษาอิสลามประสบผลสำเร็จแล้ว เพราะเป้าหมายสูงสุดในการสร้างคนให้เป็นคนดีในอิสลามคือการทำทุกคนสามารถเป็นคนดีในโลกนี้และความดีนั้นจะส่งผลดีต่อเขาในโลกหน้า การศึกษาอิสลามจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับมุสลิมที่จะต้องเรียนรู้และปฏิบัติตาม

Burlian Somad (1998) กล่าวว่า การศึกษา หมายถึง ความพยายามในการดำเนินงานเพื่อการเปลี่ยนแปลงของปัจเจกบุคคลให้เป็นคนดีมีคุณธรรมจริยธรรมที่ดั่งงาม และการศึกษาอิสลาม หมายถึง กิจกรรมอย่างหนึ่งที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างปัจเจกบุคคลให้เป็นคนที่บุคลิกภาพที่ดั่งงามและมีคุณค่าในแบบฉบับของอิสลาม

Abdul Halim El-Muhammady (1993) ได้กล่าวว่า การศึกษาอิสลาม หมายถึง กระบวนการการจัดการเรียนการสอนและการฝึกฝนสติปัญญา ร่างกายจิตวิญญาณตลอดจนความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ โดยที่ยึดหลักอัลกุรอานและอัลซุนนะห์เป็นรากฐาน ตลอดจนประสบการณ์ที่ซาเลห์ อัลซาลียะและนักวิชาการที่มุกตาบรเพื่อสร้างมนุษย์ที่ดีที่สามารถแบกรับหน้าที่เสมือนคอลีฟะห์ที่ตามทีอัลลอฮ์ได้ให้ไว้แก่มนุษยชาติเพื่อดูแลโลกใบนี้สู่ความสันติสุขทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

จากทัศนะต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาข้างสรุปได้ว่า การศึกษาอิสลามเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการฝึกฝนประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น ด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย ตลอดจนจิตวิญญาณและความรู้สึกของมนุษย์ให้เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรมอันสูงส่ง โดยที่ยึดหลักอัลกุรอานและอัลซุนนะห์เป็นบันทัดฐาน การศึกษาอิสลามไม่ใช่แค่กระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างมนุษย์ให้เป็นคนดีและมีความสุขอยู่บนโลกนี้อย่างเดียว แต่เป็นการแสวงหาความรู้เพื่อให้ได้ในสิ่งที่ดั่งงามในโลกหน้าอีกด้วย ไม่ใช่แค่เป็นคนดีมีบุคลิกภาพที่ดีที่สังคมยอมรับอย่างเดียวนะ แต่มุ่งเพื่อเป็นบ่าวที่ดีของอัลลอฮ์เช่นเดียวกัน

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน

การบริหารงานกิจการนักเรียน (Student personnel administration) เป็นการบริหารงานด้านต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรงที่นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนตามปกติ เริ่มตั้งแต่นักเรียนเข้ามาเรียนอยู่ในระบบ จนกระทั่งนักเรียนสำเร็จการศึกษา ใน การอธิบายความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียนให้ครอบคลุมและชัดเจน และเพื่อแสดงทัศนะที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนงานกิจการนักเรียนไว้อย่างน่าสนใจดังนี้

2.3.1 ความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน

ในการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนนั้น มีนักวิชาการหรือนักทฤษฎีได้ให้ความหมายอย่างละเอียดเกี่ยวกับความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียนที่มีความหลากหลายดังนี้

การบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของระบบโรงเรียนซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารงานของหัวหน้าสถานศึกษาและมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการงานกิจการนักเรียนเป็นผู้ดำเนินการ การบริหารงานกิจการนักเรียน มีส่วนสัมพันธ์อย่างยิ่งกับการเรียนการสอนหรืองานฝ่ายวิชาการรวมถึงงานแนะแนวนักเรียน นอกจากนี้ยังมีสนับสนุนการปฏิบัติงานฝ่ายบริการและฝ่ายธุรการอีกด้วย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เน้นหลักการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน และการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาองค์กรชุมชนให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้และสามารถจัดการศึกษาในชุมชนได้ทำให้กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2543 ที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคคลในชุมชนหลายฝ่ายให้เข้ามามีส่วนร่วมในโรงเรียนหรือสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของชุมชน ซึ่งมีกฎระเบียบและคณะกรรมการสถานศึกษาฉบับแรกที่กำหนดให้ผู้สุภาพสตรีสามารถเข้ามามีบทบาทในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาทำให้สุภาพสตรีมีโอกาสมิมีส่วนร่วมในการทำงานเพื่อชุมชนและโรงเรียนมากขึ้น รวมทั้งทำให้คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทในการจัดการศึกษาของท้องถิ่นมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อมีการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับนี้อย่างเต็มรูปแบบใน ปี พ.ศ. 2545

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ (2554) ให้ความหมายของงานกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารกิจการนักเรียนคืองานส่งเสริม พัฒนา ควบคุม และแก้ไขความประพฤติของนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย ก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

สันติ นิลหมื่นไวย (2546) ได้ให้ความหมาย งานกิจการนักเรียน หมายถึง งานที่เกี่ยวกับนักเรียนโดยตรง นอกเหนือจากการสอนในชั้นเรียนตามปกติ เป็นงานที่มุ่งพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้แก่ให้นักเรียนให้นักเรียนมีความเจริญก้าวหน้าในชีวิต ให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ และมุ่งส่งเสริมการใช้ชีวิตและความเป็นอยู่ของนักเรียนในโรงเรียน นักเรียนสามารถดำเนินการได้อย่างดีและคล่องแคล่วอันจะส่งผลไปถึงการพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน พัฒนาความรู้ความสามารถและความถนัดเฉพาะตนของตัวผู้เรียนแต่ละคนให้มีความเจริญก้าวหน้าและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

ชาญวิทย์ โสภิตะชา (2546) ได้กล่าวถึงความหมายของกิจการนักเรียน หมายถึง ภาระงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรงนอกเหนือจากการสอนในชั้นเรียนตามปกติ และมุ่งพัฒนาและส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของตัวนักเรียนในโรงเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี อันจะมีผลไปถึงการพัฒนาบุคลิกภาพของตัวนักเรียนเอง และส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถหรือความถนัด เฉพาะตนของนักเรียนแต่ละคน ให้เจริญก้าวหน้าและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ตัวของนักเรียนเองและเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นทั้งในขณะที่มีชีวิตในโรงเรียนและเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปสู่อาชีพการงานอีกด้วย

จรัญ ชูชื่น (2547) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับ การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินการบริหารงานที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนและการจัดกิจกรรมนักเรียนทั้งมวลที่นอกเหนือไปจากกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนตามปกติ แต่เป็นกิจกรรมที่ช่วยในการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเพื่อพัฒนาตนเองตามความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มศักยภาพ

จิระ งอกศิลป์ (2549) ให้ความหมายของงานกิจการนักเรียน หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพเหมาะสมตามควรแก่วัย และความแตกต่างระหว่างบุคคล มีทักษะการดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศีลธรรม พัฒนาตนเองแห่งโลกอาชีพ รวมทั้งดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างเป็นปกติสุข

ดังนั้น กิจการนักเรียนจึง หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรงและกิจกรรมนักเรียนทั้งมวลรวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในห้องเรียนจนกระทั่งกิจกรรมนอกห้องเรียน เริ่มตั้งแต่นักเรียนเข้าสู่ระบบจนถึงวันที่นักเรียนสำเร็จการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรให้บรรลุผล

งานบริหารกิจการมีหน้าที่จัดและดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน เช่น จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลายตามความสนใจ กิจกรรมยุวภาษา จัดกิจกรรมเข้าค่ายยุวภาษา และบำเพ็ญประโยชน์กิจกรรมตามประเพณี และกิจกรรมที่นอกเหนือจากกิจกรรมตามประเพณี งานปกครอง งานบริการและสวัสดิการ เช่น งานบริการด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้น งานการตรวจสุขภาพนักเรียนและครูประจำปี และงานประกันอุบัติเหตุและสวัสดิการ งานบริการโภชนาการ ที่มีการบริการอาหารและน้ำดื่มที่ถูกต้องหลักโภชนาการ มีการควบคุมการประกอบอาหาร มีการตรวจสอบอุปกรณ์ สถานที่ปรุงอาหาร รสชาติของอาหารอย่างสม่ำเสมอ และเพื่อให้การดำเนินงานบริการด้าน

โภชนาการได้รับการพัฒนาดีขึ้น ควรเปิดโอกาสให้นักเรียน ครู ได้ประเมินผลการให้บริการต่าง ๆ เพื่อนำผลมาปรับปรุงแก้ไข งานแนะแนว ประกอบด้วย การสำรวจนักเรียนเป็นรายบุคคล การบริการให้คำปรึกษา การบริการสารสนเทศ การจัดวางตัวบุคคล และการติดตามผล เช่น การสำรวจนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น ระเบียบสะสม นักเรียนทุกคนกรอกข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลครอบครัว และข้อมูลทางการศึกษาในระเบียบสะสม เพื่อใช้ข้อมูลจากระเบียนสะสมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ หรือปรับปรุงและพัฒนาให้นักเรียนให้ดียิ่งขึ้นการบริการให้คำปรึกษาในด้านต่าง ๆ และการแนะแนวทางเข้ารับการศึกษาในสถาบันต่าง ๆ ของนักเรียนที่กำลังจะจบการศึกษาการติดตามผลการสอบเข้าสถาบันต่าง ๆ งานแนะแนวติดตามผลการสอบเข้าสถาบันต่าง ๆ จัดทำเป็นสถิติและประชาสัมพันธ์นักเรียนที่สอบผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันต่าง ๆ

จากความหมายที่ของงานกิจการนักเรียนข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า งานกิจการนักเรียนเป็นภาระงานที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนโดยตรง เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นอกเหนือจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติที่มุ่งส่งเสริมการเรียนการสอนของนักเรียนทุกคน ให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีศักยภาพ มีความประพฤติที่ดีงาม มีระเบียบวินัยในตนเอง อันจะส่งผลให้นักเรียนมีความเจริญก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จในการเรียนและการทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไป

สมพิศ โห้งาม (2549) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียนไว้ว่า การบริหารงานกิจการนักเรียน (Student Personnel Administration) ได้แก่ การจัดดำเนินกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องปกติ ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เริ่มตั้งแต่ก่อนที่นักเรียนจะเข้าเรียน ระหว่างอยู่ในโรงเรียน กระทั่งออกจากโรงเรียน

นงลักษณ์ ใจฉลาด (2555) ให้ความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียนไว้ว่า การบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นงานที่เี่ยงข้องกับนักเรียนโดยตรงนอกเหนือจากการเรียนการสอนตามปกติ ที่มุ่งส่งเสริมการเรียนการสอนของนักเรียนทุกคนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความประพฤติที่ดีงามมีระเบียบวินัยในตนเอง อันจะส่งผลให้นักเรียนก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จในการเรียน และการทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไป

ประมวล วิลาจันท์ (2555) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนนักศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษาที่

ไม่ใช่การสอนในชั้นเรียนปกติ ตั้งแต่การสรรหาเข้ามาเรียน การพัฒนาผู้เรียนด้านต่าง ๆ การบริการ การให้คำปรึกษา การให้ความช่วยเหลือปัจจัยทางการศึกษาจนสำเร็จการศึกษา

สมพร โพธิ์กำเนิด (2557) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษาเป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ มีทักษะ ประสบการณ์ เป็นบุคคลที่ดีมีคุณธรรมมีจิตสาธารณะรวมถึงสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

อณัญญา เรืองวานิช และนันทิยา น้อยจันทร์ (2556) ให้ความหมายของการบริหารงานกิจการว่า นักเรียนถือว่าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมดูแลนักเรียนให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม เสริมสร้างให้นักเรียนมีความประพฤติดีมีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม พร้อมทั้งจะเจริญเติบโต เพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติต่อไปในอนาคต งานบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นงานที่มุ่งช่วย สร้างคุณสมบัติสำคัญที่มุ่งหวังให้นักเรียน ส่งเสริมการเรียนและชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนใน โรงเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี มีวินัยในตนเอง งานบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องมีความเข้าใจในหลักการและกระบวนการบริหารและต้องให้ความสนใจและเอาใจใส่ในกิจการ นักเรียนไม่น้อยไปกว่างานด้านอื่นๆ

ชาญวิทย์ โสภิตตะชา (2546) ได้ให้ความหมายของงานกิจการนักเรียน หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง นอกเหนือจากการสอนในชั้นตามปกติและมุ่งส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนในโรงเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี อันจะมีผลไปถึงการพัฒนาบุคลิกภาพและความรู้ความสามารถหรือความถนัดเฉพาะตนของนักเรียนแต่ละคน ให้ก้าวหน้าและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ตัวของเขาเองทั้งในขณะที่มีชีวิตในโรงเรียนและเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปสู่อาชีพการงานอีกด้วย

จรัญ ชูชื่น (2547) ได้ให้ความหมายการบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารงานเกี่ยวกับตัวนักเรียน และกิจกรรมนักเรียนทั้งหมดที่ไม่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน แต่เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติพัฒนาตนเองตามความรู้ความสามารถ และเต็มศักยภาพของผู้เรียน

จากความหมายของนักวิชาการข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนหรือนักศึกษาโดยตรงที่ผู้บริหารในโรงเรียนหรือสถาบันการอาชีวศึกษาได้จัดให้นักเรียนหรือนักศึกษาในกิจการต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ความสามารถต่าง ๆ ของนักเรียนหรือนักศึกษา รวมทั้งอำนวยความสะดวกและ

สร้างสายสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างนักเรียนกับโรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนหรือนักศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ มีทักษะประสบการณ์ เป็นบุคคลที่ดีมีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสาธารณะรวมถึงสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานทางการศึกษา ที่เห็นความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษามากที่สุด และมุ่งเน้นให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในทุกด้านการบริหาร การจัดการศึกษาในโรงเรียนมิใช่เพียงแต่การร่วมทุนทรัพย์ แรงงานเท่านั้น เพราะการจัดการศึกษาที่มีชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกับโรงเรียนนั้นจะสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง

2.3.2 ความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน

การบริหารกิจการนักเรียนคืองานส่งเสริม พัฒนา ควบคุม และแก้ไข ความประพฤติของนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย ก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร การดำเนินการบริหารกิจการนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยในโรงเรียน ส่งเสริมให้การเรียนการสอนผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา นักเรียนแต่ละคนได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถ เฉพาะตนเต็มตามศักยภาพ นักเรียนที่มีปัญหาต่าง ๆ ได้รับความช่วยเหลือ และแก้ไขพฤติกรรมให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี บุคลากรในโรงเรียนรู้จักควบคุมตนเองให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เข้าใจและยอมรับกฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเข้าใจรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตย รู้จักใช้สิทธิและทำหน้าที่ของตนอย่างถูกต้อง

สันติ นิลหมื่นไวย (2546) กล่าวถึงความสำคัญของงานกิจการนักเรียนว่ากิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถจำกัดอยู่แค่ภายในห้องเรียนเท่านั้น โรงเรียนจะต้องจัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมนอกห้องเรียนอีกด้วย อย่างไรก็ตามย่อมเป็นที่ตระหนักกันดีว่า การบริหารกิจการนักเรียนมีความสำคัญที่นอกเหนือไปจากการบริหารงานวิชาการ งานบุคคล งานธุรการ และงานงบประมาณ ประการหนึ่ง ก็คือ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของนักเรียนนับตั้งแต่นักเรียนเข้าสู่ระบบของโรงเรียนกระทั่งออกจากโรงเรียน งานบริหารกิจการนักเรียนจึงมีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบต่อ

ตัวนักเรียนแต่ละคนร่วมมือกันกับผู้ปกครอง เช่น การจัดบริการสิ่งต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนรวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถจำกัดอยู่แค่ภายในห้องเรียนเท่านั้นทางโรงเรียนจึงต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีโอกาสทำกิจกรรมนอกห้องเรียนอีกด้วย การบริหารกิจการนักเรียนมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการบริหารงานวิชาการ งานบุคคล งานธุรการ และงานงบประมาณ การบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของนักเรียน นับตั้งแต่นักเรียนได้เข้าสู่ระบบของโรงเรียนกระทั่งสำเร็จการศึกษาและออกจากโรงเรียน งานบริหารกิจการนักเรียนจึงมีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับตัวของนักเรียนแต่ละคน เช่น ดูแลปกครองและจัดบริการสิ่งต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมบทเรียนให้แก่เด็กนักเรียนอีกด้วย งานบริหารกิจการนักเรียนจึงมีความสำคัญ ดังสามารถกำหนดได้ดังนี้

1. มีความสำคัญต่อนักเรียน งานกิจการนักเรียนช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสคลายเครียดจากการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ เนื่องจากหากนักเรียนมุ่งแต่เรียนและทำงานตามที่ครูอาจารย์มอบหมายอย่างจริงจังจนไม่มีเวลาหยุดพักย่อมทำให้หย่อนสมรรถพัฒนาะ ไม่มีสมรรถภาพทัดเทียมกับผู้อื่นได้
2. มีความสำคัญต่อผู้สอน เนื่องจากส่งเสริมให้ผู้สอนมีสัมพันธภาพอันดีงามแก่ผู้เรียน ได้รู้จัก เข้าใจ สามารถช่วยเหลือและแก้ไข้ปัญหาของผู้เรียนได้อย่างถูกต้องยิ่งขึ้น
3. มีความสำคัญต่อผู้บริหารโรงเรียน ช่วยให้ผู้บริหารได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเพื่อนำมาศึกษาหรือใช้ประโยชน์กับนักเรียน ผู้ปกครอง นายจ้าง โรงเรียนหรือสถานศึกษาที่สูงขึ้นไป ซึ่งต้องการข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน เป็นต้น
4. มีความสำคัญต่องานแนะแนว งานกิจการนักเรียนได้ช่วยงานแนะแนวในการรับข้อมูลด้านความถนัดและความสนใจรวมไปถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวได้มาจากการสังเกตและบันทึกข้อมูลประจำวันในการร่วมทำกิจกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนำไปประกอบการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในการตัดสินใจวางแผนเลือกสายการเรียนให้เหมาะสมกับความถนัดของตนเองที่สุด
5. มีความสำคัญต่อประเทศชาติ กล่าวคือ เป็นการเสริมสร้างประชาชาติที่เพียบพร้อมไปด้วยคุณภาพ สมรรถภาพ และประสิทธิภาพในด้านสติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม

เพราะได้ส่งเสริมนักเรียนในด้านกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีความรู้และประสบการณ์อย่างสร้างสรรค์ ให้ นักเรียนเติบโตเป็นพลังสังคมของชาติต่อไป

ดำรง ประเสริฐกุล (2542) ได้กล่าวว่างานกิจการนักเรียนยังมีความสำคัญต่อตัว ของนักเรียนเอง การดำเนินการของงานบริหารกิจการนักเรียนทำให้นักเรียนสามารถปรับตัวอยู่ใน สังคมเพื่อเป็นคนดี และใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนหรือสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข สามารถ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างกว้างขวาง สามารถส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง มี ความเจริญงอกงามทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา องค์ประกอบการเรียนรู้ นอกจาก การจัดการเรียนการสอนโดยตรงในห้องเรียนแล้วการเรียนรู้สามารถเกิดจากการจัดกิจกรรมนอก ห้องเรียนและสามารถทำได้อย่างกว้างขวางมาก

ดังนั้น การบริหารงานกิจการนักเรียนถือเป็นงานที่สำคัญงานหนึ่งที่มิพบเทาใน การสร้างและพัฒนามนุษย์ ทำให้การศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ การบริหารสถานศึกษา จะบรรลุผลหรือไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่ทางสถานศึกษาได้วางไว้นั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ การบริหารงานกิจการนักเรียน งานกิจการนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนให้มีคุณภาพ เหมาะสมตามวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ให้มีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีศีลธรรม มีจริยธรรมที่ดีงาม และสามารถ พัฒนาตนเองสู่โลกแห่งอาชีพรวมทั้งดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างสันติสุข

2.3.3 ความมุ่งหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน

งานกิจการนักเรียนเป็นงานที่มุ่งส่งเสริมเต็มเต็มคุณภาพของผู้เรียน นอกเหนือจาก การเรียนการสอนตามปกติและเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้ความสามารถที่ได้นำไปใช้จริง เป็นการถ่ายโยงการเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริง

ประเสริฐกุล (2542) ได้กล่าวถึงการบริหารกิจการนักเรียนมีจุดประสงค์เพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม และเลือกทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยด้วยความสมัครใจ เพื่อให้ นักเรียนนำความรู้ความสามารถใช้ในการพัฒนาตนเองให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน ทั้ง ทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ความสามารถไปใช้ในการจัด กิจกรรมต่าง ๆ โดยมีครูอาจารย์เป็นที่ปรึกษา เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหาร ครูอาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกังานกิจการนักเรียน เพื่อฝึกให้นักเรียนทำหน้าที่

เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เพื่อสร้างวินัยให้เกิดขึ้นในตัวของนักเรียน ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย กฎ ข้อบังคับของโรงเรียน เพื่อให้การบริการและสวัสดิการแก่นักเรียน ในระยะเวลาที่ได้เข้ามาเรียนและ ใช้ชีวิตในโรงเรียนอย่างมีความสุข เพื่อเป็นการปลูกฝังประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในตัวของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและสังคมภายนอกได้ และเพื่อให้ นักเรียนเกิดความรัก เชิดชูและยกย่องโรงเรียนของตนและสร้างชื่อเสียงให้เป็นที่ยอมรับของบุคคล ทั่วไป

สันติ นิลหมื่นไวย (2546) ได้กล่าวว่าถึงการบริหารกิจการนักเรียนว่า งานบริหาร กิจการนักเรียนมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนนักศึกษาตามคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของตลาดแรงงาน เพื่อช่วยในการป้องกันและแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนนักศึกษา

จรรย์ ชูชื่น (2547) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนมีความมุ่งหมายเพื่อ ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนในหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้ เรียนรู้ตามความถนัดความสนใจและเต็มศักยภาพ และเพื่อให้ผู้เรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความ รับผิดชอบและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การบริหารกิจการนักเรียนมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะพัฒนานักเรียนให้เกิดระเบียบ วินัยและความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกันของนักเรียน เพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรมที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดดังต่อไปนี้

งานกิจการนักเรียน มีหน้าที่ส่งเสริม พัฒนา ควบคุมดูแล และแก้ไขปัญหานักเรียน การบริหารงานกิจการนักเรียนจึงถือเป็นงานบริการและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ เช่น ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ มีวินัย สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เป็นงานปก รองนักเรียนให้นักเรียนมีนัยในตนเองและในโรงเรียน ตลอดจนเป็นกิจกรรมพัฒนาความรู้ ความสามารถของนักเรียนตามความถนัดและความสนใจของตนเอง เช่น พัฒนาสติปัญญาให้นักเรียน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียน การทำงานในอนาคต

จากความมุ่งหมายของการบริหารกิจการนักเรียนที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารกิจการนักเรียน มีความมุ่งหมาย เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ความสามารถทันต่อ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ตามยุคตามสมัย เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น รู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็น

อย่างดี เพื่อให้ให้นักเรียนมีค่านิยมที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม รู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีระเบียบวินัยในตนเองและปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้โดยไม่มีปัญหา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและสติปัญญาของนักเรียนให้นักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้มาไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพ

2.3.4 ขั้นตอนการบริหารงานกิจการนักเรียน

การบริหารงานกิจการนักเรียนที่อันก่อให้เกิดผลสำเร็จและบรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย ที่ได้วางไว้ต้องมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้ คือ

1. สำรวจข้อมูลเบื้องต้น โรงเรียนทั้งหลายย่อมมีสภาพแตกต่างกันทั้งตัวนักเรียน ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ สภาพท้องถิ่น ชุมชน และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ การสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเพื่อให้ทราบข้อเท็จจริง เช่น ปัญหาครอบครัวแตกแยก ปัญหายาเสพติด ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ความยากจน ปัญหาการเดินทางมายังโรงเรียน และอื่น ๆ เป็นต้น

2. การกำหนดแผนการดำเนินงานผู้บริหารสถานศึกษารวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาเป็นตัวกำหนดในการวางแผนการดำเนินงาน ทั้งนี้ให้สอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนนั้น ๆ โดยพิจารณาถึงนโยบายของกระทรวง ของกรม ของโรงเรียน ของท้องถิ่น และความเหมาะสมของโรงเรียนในแต่ละแห่ง

3. การจัดวางตัวบุคคลมีความสำคัญยิ่งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรู้จักใช้คนและต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในการแต่งตั้งบุคคลให้มาปฏิบัติหน้าที่ในงานกิจการนักเรียน ตามความรู้ ความสามารถและความถนัด และบุคคลเหล่านั้นจะต้องเป็นที่ยอมรับของบุคคลต่าง ๆ ในโรงเรียน มากพอสมควร เพราะจะต้องทำงานเกี่ยวข้องกับนักเรียนครูและบุคคลอื่น ๆ

4. การประชาสัมพันธ์ งานกิจการนักเรียนจะขาดไม่ได้ในเรื่องของการประชาสัมพันธ์เพราะการประชาสัมพันธ์จะเป็นสื่อกลางระหว่างโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครองชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในงานกิจการนักเรียนการประชาสัมพันธ์อาจทำได้หลายรูปแบบ เช่นออกรายการเสียงตามสายโรงเรียน จัดทำเอกสารคู่มือนักเรียน การจัดนิทรรศการ จัดทำป้ายนิเทศ เป็นต้น

5. การดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนด การนำข้อมูลมากำหนดแผนงานการจัดวางตัวบุคคลรวมทั้งการประชาสัมพันธ์งานกิจการนักเรียน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องนำมาดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนดให้มีความชัดเจนและมีโอกาสเป็นจริงให้มากที่สุด นักเรียน ครู อาจารย์

และทุกคนในโรงเรียนจะได้ยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติให้ไปในทางเดียวกัน การดำเนินงานก็จะประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

6. การติดตามผลการดำเนินงาน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องคอยติดตามผลในการดำเนินกิจการนักเรียนทุกขั้นตอน ซึ่งจะช่วยให้เห็นปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้องต่าง ๆ เพื่อหาทางแก้ไข และปรับปรุงต่อไป งานกิจการนักเรียนจะบรรลุเป้าหมายหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนนั้น ๆ มีการติดตามผลการดำเนินงานมากน้อยแค่ไหน

7. การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางาน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องนำข้อมูลปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ จากการติดตามผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนมาวิเคราะห์ประชุมช่วยกันหาหนทางแก้ไขและนำมาพัฒนาอย่างมีระบบ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนต้องมีขั้นตอนที่แน่นอนและชัดเจนเพื่อให้ง่ายต่อการบริหารจัดการ เช่น ต้องมีการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับทั้งตัวนักเรียนเอง ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ สภาพท้องถิ่น ชุมชน และสิ่งแวดล้อมต่าง เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน การกำหนดแผนการดำเนินงานเป็นตัวช่วยเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนหรือสถานศึกษา การจัดวางตัวบุคคลให้เหมาะกับงาน โดยแต่งตั้งบุคคลให้ปฏิบัติหน้าที่ในงานกิจการนักเรียนตามความรู้ความสามารถและความถนัด และบุคคลเหล่านั้นจะต้องเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นในโรงเรียนอีกด้วย งานกิจการนักเรียนจะขาดไม่ได้ในเรื่องของการประชาสัมพันธ์เพราะการประชาสัมพันธ์จะเป็นสื่อกลางระหว่างโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในงานกิจการนักเรียน การดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ ทุกฝ่ายได้ดำเนินการตามแผนงานที่กำหนดและปฏิบัติให้ไปในทางเดียวกัน การดำเนินงานก็จะประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี เมื่อมีการดำเนินการย่อมมีการติดตามผลการดำเนินงานด้วย ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องคอยติดตามผลในการดำเนินกิจการนักเรียนทุกขั้นตอน ซึ่งจะช่วยให้เห็นปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้องต่าง ๆ เพื่อหาทางแก้ไขและปรับปรุงต่อไป เมื่อทราบถึงปัญหา สมควรอย่างยิ่งต่อการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3.5 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารงานกิจการนักเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักและกระบวนการดำเนินการของงานกิจการนักเรียนเป็นอย่างดี บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารต่องานกิจการนักเรียนดังนี้

1. ผู้บริหารต้องพิจารณาสรรหาครูอาจารย์ในการรับผิดชอบในหน้าที่ต่าง ๆ ของงานกิจการนักเรียนให้มีความเหมาะสม
2. ผู้บริหารต้องวางแผนและทำโครงการที่เกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนให้เหมาะสมกับสภาพสังคมและบริบทของโรงเรียน
3. ผู้บริหารต้องมีการประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อเป็นร่วมมือกันในการดำเนินงานกิจการนักเรียน
4. ผู้บริหารต้องให้การสนับสนุนนักเรียนทุกคนให้มีโอกาสและมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ได้ดำเนินการ
5. ผู้บริหารต้องสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมนักเรียนให้เหมาะสมกับบริบทหรือสภาพของท้องถิ่นและโรงเรียน
6. ผู้บริหารต้องให้การดูแลด้านการปกครองและวินัยของนักเรียนให้รู้จักปกครองตนเองในรูปของสภานักเรียนหรือคณะกรรมการนักเรียน
7. ผู้บริหารต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูอาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง กับโรงเรียนและหน่วยงานต่าง ๆ
8. ผู้บริหารสมควรอย่างยิ่งในการจัดสัมมนาครูอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักเรียนอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อให้ทางปรับปรุงการดำเนินงานกิจการนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น
9. ผู้บริหารต้องจัดการและดำเนินการด้านสวัสดิการและบริการต่าง ๆ ให้กับนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างพอเพียง
10. ผู้บริหารร่วมมือกับครูอาจารย์ที่รับผิดชอบงานกิจการนักเรียนจัดทำข้อตกลงและการปฏิบัติงานร่วมกัน

จากคำกล่าวข้างต้น พอจะสรุปถึงบทบาทของการบริหารงานกิจการว่า ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดูแลนักเรียนล้วนมีบทบาท ขึ้นอยู่กับหน้าที่ความรับผิดชอบของงานแต่ละงาน โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนที่ต้องดูแลและให้ความสำคัญกับงานบริหารกิจการนักเรียนไม่น้อยไปกว่างานด้านอื่น ๆ เพื่อเป็นการผลิตนักเรียนให้เป็นคนดี มีประสิทธิภาพ สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.3.6 ขอบข่ายงานบริหารกิจการนักเรียน

งานบริหารกิจการนักเรียนมีขอบข่ายการดำเนินงานครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาอย่างมาก เนื่องจากงานบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนตั้งแต่เริ่มเข้ามาอยู่ในโรงเรียน จนกระทั่งสำเร็จการศึกษาออกไป ดังนั้นขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียนจึงมีผู้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการแบ่งขอบข่ายของงานบริหารกิจการนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้คือ

สันติ นิลหมื่นไวย (2546) ได้กำหนดขอบข่ายของงานกิจการนักเรียนไว้ว่า ขอบข่ายของงานกิจการนักเรียนประกอบด้วยภารกิจ 4 ประการ คือ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดบริการแนะแนว ด้านการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน และด้าน บริการอื่น ๆ

อณัญญา เรืองวานิจ (2557) กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียนไว้ 4 ด้าน คือ ด้านสวัสดิการ มีภารกิจจัดหาทุนการศึกษา บริการสวัสดิการต่าง ๆ จัดกิจกรรมแนะแนว และให้คำปรึกษาให้แก่ผู้เรียน ด้านการควบคุม มีหน้าที่ในการรับนักเรียนเข้าเรียน จัดทำระเบียบสะสม ดูแลรักษาระเบียบวินัยและความประพฤติของนักเรียน ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร มีหน้าที่จัดสถานักเรียนและจัดกิจกรรมต่าง ๆ และด้านการสอน จัดกิจกรรมปฐมนิเทศนักเรียน จัดการเรียนการสอนซ่อมเสริม

มงคล สายยศ (2560) ได้แบ่งขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียนไว้ 6 งาน คือ งานส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม งานสารสนเทศและประชาสัมพันธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน งานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด งานประชาธิปไตยในโรงเรียน งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และงานแผนงานและประเมินผล

จากการศึกษาเกี่ยวกับขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียนข้างต้น พอจะสรุปได้ว่าการบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดให้แก่เรียนทุกคนนอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนตามปกติ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและมุ่งหวังให้นักเรียนมีคุณลักษณะเป็นคนเก่ง คนดี อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 การส่งเสริมงานกิจการนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพเหมาะสมตามสมควรแก่วัย และความแตกต่างระหว่างบุคคล มีทักษะการดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศีลธรรม จริยธรรม และสามารถพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพ โรงเรียนหรือผู้บริหารมีบทบาทหน้าที่ในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มี

ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน เพื่อช่วยให้ครู เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา นักเรียน โดยผ่านกระบวนการวางแผน และการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจสังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยผ่านกระบวนการและกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน มีความจงรักภักดีต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจิตสาธารณะใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ปรับตัวมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน สามารถเลือกดำเนินชีวิตอย่างผู้มีความรู้คู่คุณธรรม

จากที่ได้ศึกษาขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียนข้างต้น ผู้วิจัยได้เลือกมา 4 ด้านเพื่อเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ดังนี้

2.3.6.1 ด้านพัฒนาระบบช่วยเหลือนักเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรภายนอก รวมทั้งการสนับสนุน ส่งเสริมจากโรงเรียน

กำไลทอง จันทรีไทยศรี (2555) ได้สรุปผลการวิจัย เรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) ด้านระบบช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ระดับการบริหารด้านระบบช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารจัดให้มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้พร้อมติดตามผลเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารมีการประชุมเพื่อวางแผนก่อนดำเนินการ เพื่อให้นักเรียนได้รับความช่วยเหลืออย่างทั่วถึง

วราภรณ์ บุญดอก (2559) ได้กล่าวว่า การดำเนินงานพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ขั้นตอนแรกต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานเป็นลายลักษณ์อักษร จัดทำแผนงานหรือโครงการ ดำเนินงานตามแผน ประเมินผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนางาน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มอบหมายให้ครูผู้ดูแลรับผิดชอบกลุ่มนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร ดำเนินการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลจนครบทุกคน จัดทำเอกสารหลักฐานข้อมูลนักเรียน และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดกลุ่มนักเรียน การคัดกรองนักเรียน โดยจัดทำเครื่องมือสำหรับใช้

ในการคัดกรองนักเรียน ประชุมชี้แจงครู เกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการคัดกรองนักเรียน คัดกรองนักเรียนตามแนวปฏิบัติ โดยมีคณะกรรมการร่วมพิจารณาผลการคัดกรองนักเรียน จำแนกนักเรียนให้ชัดเจนและครอบคลุมทุกกลุ่ม การดำเนินงานป้องกันการแก้ไขปัญหานักเรียน โดยจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่มีปัญหาที่เป็น กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา กำหนดแนวทาง วิธีการป้องกันแก้ไข และแก้ไขตามวิธีที่กำหนดไว้ แก้ปัญหาร่วมกันกับบุคคล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ติดตามประเมินผลและนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุง และพัฒนางาน การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพนักเรียน โดยจัดทำข้อมูลนักเรียนที่ควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ ดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ติดตาม ประเมินผล และนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุง พัฒนางาน และการส่งต่อนักเรียน โดยจัดทำข้อมูลนักเรียนที่ควรได้รับการส่งต่อ มีแนวปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ติดตาม ประเมินผล และนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนางาน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้รับการออกแบบให้ครอบคลุมภาระกิจหลัก 5 ประการ ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

เนื่องด้วยความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกันเกิดการหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบที่แตกต่างกัน ทั้งทางด้านบวกและทางด้านลบ ดังนั้นการรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดาโดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหานักเรียน ซึ่งสามารถลดหรือหลีกเลี่ยงการเกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือการเกิดได้น้อยที่สุด

2. การคัดกรองนักเรียน

การคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้ว อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ 2) กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ใน

เกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้ความช่วยเหลือ ป้องกันหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าว

การคัดกรองนักเรียนหรือการจัดกลุ่มนักเรียนเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อครูที่ปรึกษา ช่วยในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหานักเรียนทำให้เกิดความชัดเจน เมื่อชัดเจนก็จะทำให้การแก้ไขปัญหาลงมือเร็วขึ้น เพราะในมือครูมีข้อมูลของนักเรียนในด้านต่าง ๆ อยู่แล้ว ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้ว ความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียนจะมีย่นลง มีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือ ซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน ผลการคัดกรองนักเรียน ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าตนถูกจัดกลุ่มอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ซึ่งมีความแตกต่างจากกลุ่มปกติโดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นที่มีความไวต่อการรับรู้ (sensitive) แม้ว่านักเรียนจะรู้ตัวดีว่า ขณะนี้ตนมีพฤติกรรมอย่างไรหรือประสบกับปัญหาใดก็ตามและเพื่อเป็นการป้องกันการล้อเลียนในหมู่เพื่อนอีกด้วย ดังนั้น ครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ นอกจากนี้หากครูที่ปรึกษามีการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือนักเรียน ก็ควรระมัดระวังการสื่อสารที่ทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึก ว่า บุตรหลานของตนถูกกลุ่มที่ผิดปกติแตกต่างจากเพื่อนนักเรียนอื่น ๆ ซึ่งอาจมีผลเสียต่อนักเรียนในภายภาคหน้าได้

3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียนมีวิธีการจัดที่หลากหลายที่ทางโรงเรียนสามารถพิจารณาและตัดสินใจที่จะดำเนินการ แต่มีกิจกรรมหลักที่สำคัญที่ถือเป็นหัวใจหลักในการดำเนินการจัดกิจกรรมนี้ที่โรงเรียนสมควรอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการ คือ

1) การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom)

กิจกรรมโฮมรูมเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมโฮมรูมอาจไม่จำเป็นต้องจัดภายในห้องเรียนเท่านั้น แต่สามารถจัดที่สถานที่ใดก็ได้ที่มีความเหมาะสมนอกจากห้องเรียน เป็นห้องที่มีบรรยากาศเสมือนบ้านที่มีครูที่ปรึกษาและนักเรียนเป็นสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน เพื่อสร้างความคุ้นเคย ความสนิทสนม ความเป็นกันเอง ความไว้วางใจต่อกัน เมื่อบรรยากาศดังกล่าวเกิดขึ้นภายในห้อง ผลสุดท้ายก็จะทำให้นักเรียนไม่รู้สึกเขินอายต่อครูที่ปรึกษาเมื่อใดที่ต้องการคำปรึกษา

นอกจากที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้ว การจัดกิจกรรมโฮมรูมถือเป็นเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น นักเรียนรู้จักตัวตนของตัวเอง รู้ถึงความถนัดหรือความชอบของตนเองอย่างแท้จริง รู้จักผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้สามารถเข้ากับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมที่ตนเองอยู่ ทำให้เกิดทักษะในการตัดสินใจและทักษะการปรับตัวและวางแผนชีวิต เป็นต้น กิจกรรมดังกล่าวครูและนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมร่วมกัน การจัดกิจกรรมโฮมรูมถือเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อครูที่ปรึกษาที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษารู้จักนักเรียนมากขึ้นสามารถส่งเสริมและพัฒนาความสามารถและป้องกันปัญหาของนักเรียนได้อีกด้วย

2) การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting)

การจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนถือเป็นการดำเนินงานที่มีส่วนร่วมระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียน การที่ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองได้มีโอกาสพูดคุยกันทำให้ทั้งสองฝ่ายได้ทราบถึงข้อมูลของนักเรียนในเวลาอยู่ที่บ้านและที่โรงเรียน รู้ถึงปัญหาของนักเรียนเพื่อง่ายต่อการแก้ไขปัญหา การประชุมผู้ปกครองในชั้นเรียนเป็นการพบปะกันระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและร่วมมือกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างบ้านโรงเรียนและผู้ปกครอง การประชุมผู้ปกครองดังกล่าวจะทำให้นักเรียนได้รับความเอาใจใส่ดูแลจากผู้ปกครองมากขึ้นทั้งการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพมีความสามารถมากขึ้น หรือเป็นการให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาของนักเรียน

การป้องกันและแก้ไขปัญหา

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน นอกจากจะให้การศึกษาเบื้องต้นแล้ว การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการช่วยเหลือนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญเพราะจะทำให้การดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันระหว่างโรงเรียนครูและผู้ปกครองด้วยครูที่ปรึกษาสามารถพิจารณากิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้หลายแนวทาง เช่น 1) การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร 2) การใช้กิจกรรมในห้องเรียน 3) การใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน 4) การใช้กิจกรรมซ่อมเสริม และ 5) การใช้กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง สำหรับการจัดกิจกรรมภายในห้องเรียนโดยใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนและมีการสื่อสารกับผู้ปกครองนั้น ครูที่ปรึกษาสามารถดำเนินการด้วยตนเอง ส่วนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมซ่อมเสริมนั้น จำเป็นต้องมีการประสานงานเพื่อขอความร่วมมือจากครูอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการสนับสนุนของ

ผู้บริหารโรงเรียนด้วยแต่อย่างไรก็ตามการช่วยเหลือทั้ง 5 กิจกรรมดังกล่าว ครูที่ปรึกษาสามารถขอคำแนะนำความคิดเห็นจากครูอื่น ๆ ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

ข้อที่พึงตระหนักในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

(1) การรักษาความลับ เรื่องราวข้อมูลของนักเรียนที่ให้การช่วยเหลือและแก้ไขต้องไม่นำไปเปิดเผย ยกเว้นเพื่อขอความช่วยเหลือนักเรียนกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ระบุชื่อ-สกุลจริงของนักเรียนและการเปิดเผยควรเป็นไปในลักษณะที่ไม่ให้เกียรตินักเรียน การบันทึกข้อมูลการช่วยเหลือนักเรียน ควรเก็บไว้ในที่ที่เหมาะสมและสะดวกการเรียกใช้ และการรายงานช่วยเหลือนักเรียน ควรรายงานในส่วนที่เปิดได้ โดยให้เกียรติและคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ

(2) การแก้ไขปัญหา ในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียน ต้องพิจารณาสาเหตุของปัญหาให้ครบถ้วนและหาวิธีการช่วยเหลือให้เหมาะสมกับเหมาะสมกับสาเหตุนั้น ๆ เพราะปัญหาไม่ได้เกิดจากสาเหตุเพียงสาเหตุเดียวแต่อาจจะเกิดจากหลายสาเหตุที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และปัญหาที่เหมือนกันของนักเรียนแต่ละคนไม่จำเป็นต้องเกิดจากสาเหตุที่เหมือนกันและวิธีการช่วยเหลือที่ประสบความสำเร็จกับนักเรียนคนหนึ่ง ก็ไม่เหมาะสมกับนักเรียนอีกคนหนึ่งเนื่องจากความแตกต่างของบุคคล ดังนั้นการช่วยเหลือโดยเฉพาะการให้การปรึกษาจึงไม่มีสูตรการช่วยเหลือสำเร็จตายตัว เพียงแต่มีแนวทาง กระบวนการหรือทักษะการช่วยเหลือที่ครูแต่ละคนสามารถเรียนรู้ ผักผ่อน เพื่อการนำไปใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละปัญหาในนักเรียนแต่ละคน

(1) การส่งต่อนักเรียน

การส่งต่อเป็นกระบวนการสุดท้ายของระบบดูแลนักเรียน หลังจากที่ได้ศึกษา นักเรียนเป็นรายบุคคลแล้ว ทราบถึงปัญหาของนักเรียนแล้ว พิจารณาและวิเคราะห์หาวิธีการที่จะนำมาซึ่งการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหานักเรียนแล้ว ขั้นตอนต่อไป คือบันทึกการส่งนักเรียนไปยังครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียนต่อไป เช่น ครูแนะแนว ครูปกครองครูประจำวิชา ครูพยาบาล เป็นต้น ซึ่งเป็นการส่งต่อภายใน และสุดท้ายบันทึกการส่งนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกโดยครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการซึ่งเป็นการส่งต่อภายนอก

ดังนั้น เพื่อให้ง่ายต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาส่งเสริมและแก้ไขปัญหานักเรียนที่ถูกต้องและรวดเร็ว ทางโรงเรียนหรือฝ่ายบริหารต้องมีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจนและดำเนินการจัดกิจกรรมให้แก่ นักเรียน โดยความร่วมมือจากทางโรงเรียนหรือผู้บริหารเอง จากครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งมีภารกิจหลักที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกัน

ปฏิบัติ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน

2.3.6.2. ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน

การบริหารงานด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนจัดให้เป็นหน้าที่ของงานสารวัตรนักเรียนร่วมมือกับผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา หัวหน้างานปกครอง ผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจัดให้มีการประชุม วางแผน จัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี กำกับ ติดตาม ดูแล สอดส่อง ว่ากล่าวตักเตือน มีการลงโทษที่ไม่ให้เกิดความรุนแรงต่อผู้เรียน กำชับให้ผู้เรียนประพฤติตนตามกฎระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติของโรงเรียน ต้องจัดให้มีการออกตรวจนอกพื้นที่โรงเรียนเพื่อป้องกันการหนีเรียน และมั่วสุมของนักเรียน โดยประสานงานครู ที่ปรึกษาหัวหน้าระดับ หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สรุปผลการปฏิบัติงานทุกวันและเมื่อสิ้นภาค

พนม เกตุมาน (2550) ได้กล่าวถึงปัญหาพฤติกรรมนักเรียนในคู่มือครูปัญหาพฤติกรรมที่พบบ่อยในนักเรียน และแนวทางการแก้ไขปัญหา ปัญหาที่พบบ่อยในนักเรียนแบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ที่อยู่ในช่วงอายุ 6-12 ปีหรือเรียกว่า เด็กวัยโต และอีกระดับหนึ่ง คือ ระดับมัธยมศึกษา ที่อยู่ในช่วงอายุ 12-18 ปี หรือที่เรียกกันว่า วัยรุ่น ปัญหาพฤติกรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เช่น ปัญหาการเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำสาเหตุมาจากติดเกม ติดเพื่อน และขาดแรงจูงใจ ปัญหาการเบี่ยงเบนทางเพศที่เกิดจากการเลี้ยงดูและพันธุกรรม ปัญหาการแต่งกายผิดระเบียบ ปัญหายาเสพติดซึ่งสาเหตุมาจากการขาดการยับยั้งใจตนเอง ตามเพื่อน มีปัญหาทางจิตใจอารมณ์ ครอบครัวมีปัญหา และการเลี้ยงดู ซึ่งปัญหาต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมานั้นมีแนวทางและวิธีการแก้ไขและช่วยเหลือด้วยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน รับฟังปัญหานักเรียนเสมอ ไม่ตำหนิหรือสั่งสอนเร็วเกินไป ผู้ดูแลควรทำเป็นกลาง ทำความเข้าใจปัญหา หาข้อมูลเพื่อให้รู้สาเหตุ และแนวทางการแก้ไขปัญหา มองเด็กในแง่ดี มีความหวังในการแก้ปัญหาเสมอ กระตุ้นให้นักเรียนคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีทางเลือกหลายๆทาง วิเคราะห์ทางเลือกร่วมกัน ชี้แนะทางแก้ไขปัญหาในกรณีที่นักเรียนคิดไม่ออกด้วยตัวเอง เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ นักเรียน จัดกิจกรรมกีฬา ดนตรี ศิลปะให้แก่ นักเรียน ให้จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เมื่อทำผิด มีวิธีตักเตือน ชักจูงให้อยากเปลี่ยนแปลงแก้ไขตนเองให้ดีขึ้น จัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม ให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา แก้ไขปัญหาครอบครัว

อย่างไรก็ตาม ปัญหาพฤติกรรมนักเรียนต่าง ๆ เช่น ปัญหาผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำเกิด ปัญหาวัยรุ่นติดยาเสพติด ปัญหาเบี่ยงเบนทางเพศ ปัญหาการติดกัน เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวมีสาเหตุที่เกิดจากจากปัญหาครอบครัว ติดเกม ติดเพื่อน การเลี้ยงดู ตลอดจนการมีสติปัญญาต่ำจึงทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว สมควรที่จะได้รับการแก้ไขจากหลายฝ่ายไม่ว่าจะเป็นฝ่ายโรงเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยกันหาวิธีแก้ปัญหามาโดยการจัดการกิจกรรมที่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน เช่น การปรับพฤติกรรมนักเรียนโดยใช้พฤติกรรมบำบัด การเปลี่ยนพฤติกรรมโดยใช้การให้คำปรึกษา การเปลี่ยนพฤติกรรมโดยใช้การให้คำปรึกษา การเปลี่ยนพฤติกรรมโดยใช้ครอบครัวบำบัด การเปลี่ยนพฤติกรรมโดยใช้ครอบครัวบำบัด ปัญหาพฤติกรรมนักเรียน และการเปลี่ยนพฤติกรรมโดยใช้เพื่อน วิธีการดังกล่าวสามารถแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนให้เป็นคนดีมีวินัยต่อตนเอง มีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างสันติสุข

2.3.6.3. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

การดำเนินงานด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดควรจัดให้มีการประชุมเพื่อวางแผนและจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี กำกับ ติดตาม ดูแล ดำเนินกิจกรรมส่งเสริม และแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน เช่น จัดให้มีการตรวจปัสสาวะนักเรียนโดยใช้วิธีการสุ่ม จัดให้มีการรณรงค์ด้านยาเสพติด จัดกิจกรรมการประกวดคำขวัญ ประกวดเรียงความ ประกวดวาดภาพด้านยาเสพติด การจัดตั้งคลินิกเพื่อสุขภาพ จัดตั้งชมด้านยาเสพติดการ จัดค่ายเยาวชนด้านยาเสพติด เป็นต้น มีการประสานงานระหว่างครูที่ปรึกษา หัวหน้าระดับ หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สรุปผลการปฏิบัติงาน เมื่อสิ้นภาคเรียน สอดคล้องกับกำไลทอง จันทรไทยศรี (2555) พบว่า ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสามารถปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีโดยไม่ข้องเกี่ยวกับสิ่งเสพติดทุกชนิด ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตัวเองเพื่อให้ห่างไกลยาเสพติด ในการดำเนินงานมีการติดตามและประเมินเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

การป้องกันปัญหายาเสพติดแก่ครอบครัวของนักเรียนเองก็สำคัญ เช่น สมาชิกในครอบครัวสอดส่องดูแลน้อง ๆ หรือสมาชิกคนอื่น ๆ ภายในครอบครัวมิให้กระทำการที่ผิด เช่น การคบเพื่อนที่ไม่ดีการมั่วสุมในอบายมุขและสิ่งเสพติด เยาวชนควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกคนอื่น ๆ ภายในครอบครัวด้วย เช่น โดยการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ความมีระเบียบวินัย ความ

ขยันหมั่นเพียร ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีความรักใคร่กลมเกลียวและมีความเข้าใจกันช่วยเหลือซึ่งกันและกันเมื่อมีปัญหาเมื่อมีโอกาสควรบอกกล่าวหรือตักเตือนสมาชิกคนอื่น ๆ ภายในครอบครัว โดยเฉพาะน้อง ๆ ให้รู้เกี่ยวกับโทษพิษภัยของยาเสพติด วิธีการใช้ยาอย่างปลอดภัย และช่วยทำให้พ่อแม่เกิดความสบายใจและภาคภูมิใจด้วยการประพฤติดี ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน แบ่งเบาภาระหน้าที่การงาน ของพ่อ แม่ ภายในบ้าน

2.3.6.4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม

งานบริหารกิจการนักเรียนด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมมีหน้าที่จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่องานของตนเองและผู้อื่น เช่น การตรงต่อเวลา การดูแลรักษาความสะอาด การแต่งกายให้ถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียน มีวินัยในการเข้าแถว การแสดงความเคารพ การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ และแนวทางปฏิบัติของโรงเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เช่น กิจกรรมที่สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ คือ รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ การปฏิบัติตามกฎหมาย การพัฒนาสาธารณสถาน เป็นต้น ยกย่องให้กำลังใจนักเรียนที่ประพฤติดีอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรและเผยแพร่เพื่อเป็นตัวอย่างแก่คนอื่น ๆ มีการบอกระเบิดประวัติของนักเรียนที่ประพฤติดีให้ชัดเจน มีการบันทึกเกียรติประวัติของนักเรียนไว้เป็นหลักฐาน จัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม เช่น จัดกิจกรรมอิสเราะอูเมียะรออูญ จัดกิจกรรมละศีลอดในเดือนรอมฎอนและกียามุลลัยลเพื่อสร้างความสามัคคีกัน จัดค่ายจริยธรรมอิสลาม เป็นต้น

การจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามอย่างสม่ำเสมอถือเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถสร้างจิตสำนึกที่ดีแก่ผู้เรียน อิสลามเป็นศาสนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความรู้และการปฏิบัติ การปฏิบัติความดีใด ๆ จะไม่สมบูรณ์หากขาดความรู้ กล่าวคือ การปฏิบัติในอิสลามจะไม่สมบูรณ์ถ้าปฏิบัติโดยปราศจากความรู้ ในขณะที่ความรู้ ดังนั้น ทั้งความรู้และการปฏิบัติจะต้องเชื่อมโยงกันเสมอ ดังนั้นบุคคลที่มีความขยันหมั่นเพียรต่ออัลลอฮฺ ปฏิบัติความดีและทำอิบาดะฮฺเพื่ออัลลอฮฺ โดยมีฐานมาจากความรู้ เขาก็จะมีฐานะสูงกว่าบุคคลที่ขาดความรู้หรือมีความรู้น้อย ณ อัลลอฮฺ ซึ่งการปฏิบัติของเขาจะต้องยึดมั่นบนพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรมอิสลามที่ดีงามเสมอ ดังที่พระองค์อัลลอฮฺ ตรัสว่า

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّي مِنَ

الْمُسْلِمِينَ

ความว่า “และผู้ที่ใดเล่าจะมีคำพูดที่ดีเลิศยิ่งไปกว่าผู้เชิญชวนไปสู่อัลลอฮ์ และเขาปฏิบัติงานที่ดี และกล่าวว่า แท้จริงฉันเป็นคนหนึ่ง ในบรรดาผู้มอบน้อม” (ฟุตศीलัต : 33)

การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนมีเป้าหมายเพื่อหล่อหลอมให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ผ่านกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามที่มีลักษณะเป็นขั้นตอนและมีความสม่ำเสมอ เช่นเดียวกับวิธีการประทานอัลกุรอานลงมา ในรูปแบบของการทยอยลงมาผ่านเหตุการณ์ต่าง ๆ และกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ตามช่วงเวลา เป็นระยะเวลาถึง 23 ปี จนกระทั่งการเผยแพร่อิสลามเสร็จสมบูรณ์ ซึ่งไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานที่และกาลเวลาที่เปลี่ยนไป ซึ่งบ่งบอกถึงสัจธรรมที่แท้จริงของอิสลามที่พระองค์อัลลอฮ์ทรงรับรอง พระองค์อัลลอฮ์ ตรัสว่า

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ

ความว่า “แท้จริงศาสนา ณ อัลลอฮ์ คือ อิสลาม”

(อาลิอิมรอน : 19)

ดังนั้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามด้วยวิธีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เป็นวิธีการที่อิสลามให้ความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากความเป็นขั้นตอน เป็นรูปแบบการประทานวะฮยูของอัลลอฮ์ และเป็นวิธีการที่ท่านรอซูล ได้ใช้ในการเผยแพร่อิสลาม หากแต่ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามของผู้บริหารและครูผู้สอนจะต้องใช้วิธีการแบบค่อยเป็นค่อยไป ผ่านกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นสอดแทรกหลักการศาสนา และคำนึงถึงความเหมาะสมทางพัฒนาการร่างกาย ความคิด และความรู้สึก พร้อมกับการประเมินผลความเปลี่ยนแปลงตามแต่ละขั้นตอน เช่นเดียวกับการประเมินผู้ศรัทธาด้วยวิธีการทดสอบการศรัทธาของอัลลอฮ์ เพื่อเป็นการยกระดับความเลื่อมล้ำในการศรัทธาของแต่ละบุคคล ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ตรัสว่า

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّىٰ نَعْلَمَ الْمُجْتَهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ وَنَبْلُوًا
أَخْبَارَكُمْ

ความว่า “และแน่นอนเราจะทดสอบพวกเจ้าจนกระทั่งเราจะรู้ถึงบรรดาผู้ที่สู้ดีนรน และบรรดาผู้หนักแน่นอดทนในหมู่พวกเจ้า และเราจะทดสอบการทำงานของพวกเจ้า”

(มุฮัมมัด : 31)

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พนมรส ตุ่นสีใส (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนเม็งรายมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัย พบว่า การบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนเม็งรายมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวางแผนงานปกครองนักเรียนตามความเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานกิจการนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคณะกรรมการนักเรียน อยู่ในระดับน้อย

เชิงยุทธ์ ดารารัตน์ ธรรมานุชิต (2541) ได้ศึกษาสภาพการบริหารกิจการนักเรียนในวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดลำปาง 6 งาน คือ งานพัฒนาบุคลากรและวินัยนักศึกษาที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง งานแนะแนวและบริการอาชีพ พบว่า เฉพาะอาจารย์ การจัดบุคลากรแนะแนวที่มีประสิทธิภาพและการบริการให้คำปรึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ยกเว้นในด้านการประสานงานระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อให้นักศึกษามีงานทำ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ยังมีการปฏิบัติในระดับน้อย งานกิจกรรมนักศึกษามีการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง ส่วนในด้านการแต่งตั้งครูอาจารย์รับผิดชอบดูแลงานกิจการนักเรียนนั้น สามารถปฏิบัติในระดับมาก งานองค์การนักศึกษา พบว่า ในด้านการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนนั้น สามารถปฏิบัติได้ในระดับมาก งานบริการและสวัสดิการนักศึกษา มีเพียงบางด้านที่ปฏิบัติในระดับน้อย คือ ควรจัดกิจกรรมบันเทิง การจัดกิจกรรมทัศนศึกษา เพื่อพัฒนาครู อาจารย์และนักศึกษาและการจัดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ บริการในวิทยาลัยงาน นักศึกษาวิชาทหารในทุกด้านปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในด้านการวางแผนการกำหนดวันเรียนวิชาทหาร โดยไม่กระทบต่อการเรียนการสอนสามารถปฏิบัติได้ในระดับมาก

ประสิทธิ์ ยิ่งสมัคร (2546) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานปกครองนักเรียนของโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคมจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ครูอาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่า มีการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบในการบริหารงานปกครองนักเรียนและได้ดำเนินการตามโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอทุกครึ่งและจัดกิจกรรมส่งเสริมพุทธศาสนา เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสเข้าร่วมเป็นประจำ จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมประชาธิปไตยให้กับนักเรียน ในส่วนที่ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ได้ปฏิบัติคือ การแจ้งผล การประเมินการปฏิบัติงานปกครองให้แก่ครูและผู้ปกครองทราบ การจัดทำปฏิทินติดตามการปฏิบัติงานปกครองนักเรียน การจัดกิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรมและจริยธรรมให้นักเรียนทุกระดับชั้นทุกปี ครูแนะนำให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การให้นักเรียนมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนในการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและการจัดกิจกรรมโฮมรูมตามความต้องการของนักเรียน ครูอาจารย์ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการชี้แจงแนวทางการปฏิบัติงานเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นระบบและชัดเจนเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ควรจัดให้มีการเข้าค่ายคุณธรรมและจริยธรรมทุกระดับชั้น ทุกปีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้และปลูกฝังเรื่องประชาธิปไตยให้มากกว่านี้และจัดอย่างต่อเนื่อง

วารวุธ ตัวงน้อย (2546) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัยจังหวัดเชียงใหม่ งานปกครองนักเรียนควรกำหนดนโยบายด้านการปกครองนักเรียนให้มีความชัดเจน ควรกำหนดขอบข่ายหน้าที่ของฝ่ายปกครองให้ชัดเจนควรจัดตั้งคณะกรรมการครูปกครองให้มีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือกันในคณะครู โดยเฉพาะครูฝ่ายปกครอง ครูฝ่ายระดับชั้น และครูแนะแนวในการแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนที่ไม่พึงประสงค์ ควรมีการประเมินกฎระเบียบวินัยให้มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบันและอนาคต ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ฝ่ายปกครองนักเรียนแล้วนำผลมาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลแก่นักเรียน งานแนะแนว ควรวางนโยบายด้านแนะแนวให้มีความชัดเจน ควรกำหนดบทบาทหน้าที่ ครูแนะแนวให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนควรจัดครูแนะแนวที่จบแนะแนวโดยตรง หรือบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีใจรักในงานด้านนี้และมีจำนวนเหมาะสมกับนักเรียน ควรปรับปรุงสภาพห้องแนะแนวให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการติดต่อของนักเรียน เพื่อขอคำปรึกษาทั้งการเรียน การศึกษาต่อและปัญหาชีวิต ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ฝ่ายแนะแนว มีการ

เผยแพร่ความรู้ข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการศึกษาต่อและการดำเนินชีวิตของนักเรียน ควรพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนปัจจุบันและที่จบไปแล้ว ให้มีความสะดวกต่อการค้นหา ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือกันในคณะครู โดยเฉพาะครูฝ่ายแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง และครูฝ่ายระดับชั้นเพื่อแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนที่ไม่พึงประสงค์ ควรให้มีการประเมินผล การดำเนินงานของฝ่ายแนะแนวเป็นระยะ ๆ เพื่อนำผลมาใช้ปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลแก่นักเรียน

สุนทรีย์ ศรีสังวาลย์ (2546) ได้ศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสันป่าตองจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการวางแผน พบว่า ครูผู้สอนมีความเห็นว่าทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมกีฬาและกิจกรรมชุมนุม โดยประชุมปรึกษาหารือร่วมกับคณะครู เพราะกิจกรรมดังกล่าวมีประโยชน์ต่อการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เพื่อจะได้ระดมความคิดที่หลากหลายในการจัดทำแผน การดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ การดำเนินการตามแผน พบว่า ครูผู้สอนมีความเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนจัดกิจกรรมกีฬาและกิจกรรมชุมนุมอยู่ในลักษณะให้ครูและนักเรียนร่วมกันดำเนินกิจกรรม เพราะถ้าทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น ไม่มีความขัดแย้งและประสานความร่วมมือกันเป็นอย่างดี ด้านการตรวจสอบประเมินผล พบว่า ครูผู้สอนมีความเห็นว่า ควรแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบติดตามและวัดผลเพราะการทำงาน เป็นทีมย่อมมีประสิทธิภาพกว่าทำงานคนเดียว สร้างความเชื่อถือแก่นักเรียนและผู้ปกครอง ด้าน การปรับปรุงพัฒนา พบว่า ควรมีการประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ร่วมกันอภิปรายผลดีผลเสียของการดำเนินงาน วิเคราะห์ถึงปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ เพื่อนำไปเป็นแนวทางการพัฒนากิจการนักเรียนในครั้งต่อไป

นินาวาลย์ ปานากาเซ็ง (2550) ได้ศึกษาการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่สร้างขึ้นจากองค์ประกอบที่เกิดจากกลุ่มตัวแปรที่มีความสอดคล้องกับหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้มีความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา แนวทางการจัดการศึกษาดังกล่าวเกิดจาก 1) การสร้างความสามารถในการแข่งขันบนพื้นฐานทรัพยากรในโรงเรียน 2) การสร้างความสามารถในการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการทางการศึกษาหรือผู้เรียน จัด

กระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามวิถีอิสลามให้สอดคล้องกับบริบททางสังคม วัฒนธรรมท้องถิ่นและสากลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม อย่างมีความสุขและสันติสุข ต้องประกอบด้วยผู้สอนที่ความเป็นมืออาชีพ และมีการพัฒนาผู้เรียนเป็น รายบุคคล 3) การสร้างความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับบริบทของท้องถิ่นและสากลโดยการสร้างความมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกับชุมชน

ภารดี อนันต์นาวิ (2559) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียน โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า (1) สภาพการบริหารกิจการนักเรียนของครูโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมาก ไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ด้านการควบคุม ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร และด้านการสอนสอน (2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหาร กิจการนักเรียนของครูกลุ่มโรงเรียน มัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (3) ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัด สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้แก่ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ในด้านการพยาบาล ขาด เวชภัณฑ์และอุปกรณ์การปฐมพยาบาล นักเรียนที่โรงเรียนรับเข้าศึกษาในแต่ละปีมีปัญหาทางด้าน ความสามารถในการเรียนอ่อน ขาดงบประมาณและอุปกรณ์ที่จะสนับสนุน ในการจัดกิจกรรมและ การสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่ไม่สนใจที่จะรับการสอนซ่อมเสริม

กำไลทอง จันทรีไทยศรี (2555) ได้ศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) สามารถแบ่ง ออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร 2) ด้านการให้บริการนักเรียน และ 3) ด้าน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากคะแนนความ คิดเห็นจากมากไปน้อยดังนี้ มากที่สุดได้แก่ กิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมสถานนักเรียนและการส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ และกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนน้อยที่สุด ตามลำดับ ด้านการให้บริการนักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ได้แก่ บริการอาหารกลางวันนักเรียน

และบริการห้องสมุด และที่มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงาน อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ บริการรับ-ส่งนักเรียน บริการไปรษณีย์-โทรศัพท์ และบริการการเรียนวิชา ทหาร ตามลำดับ ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าคะแนนความคิดเห็น ดังนี้ มากที่สุด ได้แก่ การป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน งานส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน งานสวัสดิการ และทุนการศึกษา และงานส่งเสริมสุขภาพอนามัย น้อยที่สุด ตามลำดับ

อณัญญา เรืองวานิช (2557) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนนทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนนทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 มีปัญหาการดำเนินการโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงที่สุดคือ ด้านงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนนทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ประกอบด้วย (1) ด้านงานพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (2) ด้านงานป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน (3) ด้านงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (4) ด้านงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีอย่างมีส่วนร่วม

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียนการจัดบริการแนะแนว การจัดบริการอาหารกลางวัน และการจัดบริการสุขภาพและอนามัยนักเรียนผู้บริหารและผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียนต้องดูแลเอาใจใส่งานทุกด้านอย่างใกล้ชิดมีการวางแผนการดำเนินงาน การปฏิบัติตามแผน การประเมินและการปรับปรุงการทำงาน เพื่อให้การพัฒนาระบบงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนต่อ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาส ที่ปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 52 โรงเรียน ทั้งหมด 3,257 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 52 คน และครูผู้สอน จำนวน 3,205 คน ซึ่งสามารถแสดงจำนวนผู้บริหารโรงเรียนนักเรียนและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส แยกตามอำเภอ และขนาดของโรงเรียน ได้ดังตาราง

ตารางที่ 3.1 ข้อมูลแสดงจำนวนของโรงเรียนแต่ละขนาด จำนวนผู้บริหารโรงเรียนนักเรียนและครู
ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามอำเภอ

ที่	อำเภอ	โรงเรียน			จำนวนผู้บริหาร	จำนวนครู
		ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก		
1	เมือง	1	4	6	11	706
2	ยี่งอ	-	4	4	8	415
3	บาเจาะ	-	3	5	8	345
4	รือเสาะ	-	3	2	5	251
5	ศรีสาคร	-	1	-	1	81
6	ตากใบ	-	1	3	4	156
7	สุโหงโกลก	1	-	1	2	196
8	สุโหงปาดี	-	-	2	-	48
9	แว้ง	1	1	1	3	221
10	สุคีริน	-	-	-	-	-
11	ระแงะ	2	1	2	5	615
12	จะแนะ	-	-	-	-	-
13	เจาะไอร้อง	1	-	2	3	171
	รวม	6	18	28	52	3,205
	รวมทั้งหมด		52		3,257	

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศ โรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส (2559)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดดังนี้

1. การกำหนดโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทำได้โดยการคัดเลือกโรงเรียนแต่ละขนาดในแต่ละอำเภอ ขนาดละ 1 โรงเรียน โดยกรณีที่มีเพียงโรงเรียนเดียวของแต่ละขนาด ผู้วิจัยใช้วิธีการแบบเจาะจงเลือกโรงเรียนดังกล่าวเป็นกลุ่มตัวอย่าง และกรณีที่มีมากกว่า 1 โรงเรียน ในแต่ละขนาด ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายเลือกเพียง 1 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 23 โรงเรียน แยกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 5 โรงเรียน ขนาดกลาง 8 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 10 โรงเรียน

2. การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1967 อ้างถึงใน กัลยา วาณิชยบัญชา) แล้วจึงใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยพื้นที่อำเภอเป็นเกณฑ์ในการกำหนดสัดส่วน มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	คือ	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
	N	คือ	ขนาดประชากร
	e	คือ	คลาดคลาดเคลื่อน .05

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{3257}{1 + 3257(.05)^2}$$

$$n = \frac{3257}{9.1425}$$

$$n = 356.25$$

ดังนั้น จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำสำหรับการศึกษาจากประชากรครั้งนี้ จำนวน 357 คน จากประชากรทั้งหมด 3,257 คน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวม 23 โรงเรียน จำนวน 23 คน และครูผู้สอนจำนวน 337 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	หัวหน้าฝ่าย	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน
ขนาดใหญ่	6	992	5	104
ขนาดกลาง	18	1,284	8	135
ขนาดเล็ก	28	929	10	98
รวมทั้งสิ้น	52	3,205	23	337

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน การได้มาซึ่งผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์มีเงื่อนไข ดังนี้

- 1) มีวุฒิการศึกษาเทียบเท่าหรือสูงกว่าปริญญาโท
- 2) มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหาร ไม่น้อยกว่า 5 ปี
- 3) เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการบริหารและการจัดการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามหรือมีผลงานเป็นที่ประจักษ์

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในขั้นตอนนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาส รายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ตัวเลือก และแบบสอบถามปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสถานภาพผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดของโรงเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาส ซึ่งแบ่งประเด็นคำถามการบริหารงานกิจการนักเรียนออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหา การคัดเลือกและการบรรจุแต่งตั้ง ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการธำรงรักษาบุคลากร ด้านวินัยและการรักษา วินัย และด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน เป็นแบบสอบถามจำนวน 70 ข้อ โดยยึดเกณฑ์พิจารณาการเลือกตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดนราธิวาส เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

3.2.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview) ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview)

3.3 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.3.1 แบบสอบถาม (Questionnaire)

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลาม แล้วกำหนดข้อคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัย
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากแบบวัดและประเมินผล รวมทั้งศึกษาตัวอย่างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จากงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำปรึกษา คำแนะนำ และตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษา การสื่อความหมายและความครอบคลุมสมบูรณ์ของเนื้อหาแบบสอบถาม และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องของข้อคำถามรายข้อกับนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรที่ใช้ศึกษา (Item Objective

Congruence Index : IOC) โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ซึ่งเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนนสำหรับผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้อง

ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อมีค่าระหว่าง 0.60 - 1.00 แสดงว่าแบบทดสอบมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ทั้ง 3 ขนาด ขนาดละ 10 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเพื่อหาความเชื่อมั่น ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990) ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่า ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

7. นำผลการศึกษาที่พบจากแบบสอบถามมาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อร่างแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาสต่อไป

3.3.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview)

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์
2. จัดทำแบบสัมภาษณ์ โดยกำหนดขอบเขตของคำถามให้ครอบคลุมเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาส ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่โครงสร้างที่เสร็จแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองสัมภาษณ์ กิจการนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 1 ครั้ง

5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ทดลองแล้วมาปรับปรุงข้อคำถามอีกครั้งหนึ่งแล้วจึงนำออกใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ดำเนินการขอหนังสือรับรองและหนังสือแนะนำตัว จากภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาส เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำหนังสือแนะนำตัวจากภาควิชาอิสลามศึกษา ไปยังโรงเรียนที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม รวมทั้งทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้
3. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมด ได้แบบสอบถามกลับคืน คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
4. รวบรวมข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อร่างแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาส ต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

3.5.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ การวิจัย โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตอนที่ 1 คำนวณค่าความถี่

ตอนที่ 2 กำหนดคะแนนเป็นมาตราส่วนประมาณค่าแสดงระดับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาส ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 126-127 อ้างถึงในดลมนรจณ์ บากา และเกษตรชัย และหีม, 2548: 82) โดยกำหนดคะแนนและความหมายของแต่ละช่วงคะแนนเฉลี่ยไว้ตามเกณฑ์วิเคราะห์ดังนี้

4.50-5.00	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับมาก
2.50-3.49	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับน้อย
1.00-1.49	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาส วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการสังเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน แล้วนำมาจัดกลุ่มประกอบการอภิปรายผล

3.5.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาสรุปประเด็นสำคัญของแต่ละประเด็นแนวทาง การบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2. ด้านป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน 3. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด และ 4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม รวมทั้งข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ได้นำเสนอเชิงบรรยายประกอบการอภิปรายผล

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ที่ใช้มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

3.6.1 หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับประเด็นหลักที่ศึกษา
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.6.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแต่ละข้อในแบบสอบถาม
	S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3.6.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อกำหนดให้	$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

3.6.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$SD = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{N - 1}}$$

เมื่อกำหนดให้	SD	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	x	แทน	คะแนนแต่ละข้อ
	$\bar{x}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3.6.5 ทาค่าทดสอบ F-test

โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Anova) โดยใช้สูตร

$$F = \frac{S_1^2}{S_2^2}$$

เมื่อกำหนดให้	F	แทน	ค่าการแจกแจงของที (t-Distribution)
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย เรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน โดยมีเนื้อหาสาระรายละเอียดดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียน

4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอ

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม (t-test)
F	แทน	สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 3 กลุ่ม (F-test)
p-value	แทน	ความน่าจะเป็นสำหรับของค่านัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์
ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียนที่สอน แสดงผลดังตารางต่อไปนี้
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของบุคลากรในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำนวน 23 โรงเรียน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	233	64.7
หญิง	127	35.3
รวม	360	100.0
2. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	15	4.1
ปริญญาตรี	321	89.2
ปริญญาโท	24	6.7
รวม	360	100.0
3. ขนาดของโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	108	30.0
ขนาดกลาง	143	39.7
ขนาดใหญ่	109	30.3
รวม	360	100.0

จากตารางที่ 4 แสดงข้อมูลทั่วไปของบุคลากรในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัด
สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำนวน 23 โรงเรียน พบว่า บุคลากรในโรงเรียนเอกชนสอน
ศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส 23 โรงเรียน เพศชายมีจำนวน 233 คน
คิดเป็นร้อยละ 64.7 เพศหญิงมีจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3

บุคลากรในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส
ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2 ระดับปริญญาตรี มีจำนวน

321 คน คิดเป็นร้อยละ 89.2 ระดับปริญญาโท มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 ระดับปริญญาเอก มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1

บุคลากรในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ที่ทำงานในโรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก มีจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 ขนาดกลางมีจำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 ขนาดใหญ่มีจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

1. ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ในด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ซึ่งวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายด้านและผลเฉลี่ยรวม ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

การบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียน			
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	อันดับ
1. ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.29	.32	ปานกลาง	4
2. ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน	3.68	.50	มาก	2
3. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด	3.63	.58	มาก	3
4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม	3.84	.48	มาก	1
ผลเฉลี่ยรวม	3.61	.40	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.61$, S.D =.40) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของ

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เรียงจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D = .48) และ ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 3.29$, S.D = .32) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน ผลปรากฏดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ระดับสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลปรากฏดังตารางที่ 4.3 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้านพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียน			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. เยี่ยมบ้านนักเรียนโดยใช้แบบสัมภาษณ์ สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนเพื่อเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.28	.77	ปานกลาง	7
2. คัดกรองนักเรียนโดยแยกนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาแล้วนำผลคัดกรองมาแก้ไข พัฒนาและส่งเสริมนักเรียน	3.14	.14	ปานกลาง	11
3. ศึกษานักเรียนเป็นรายกรณี (Case study) ทุกครั้งที่พบนักเรียนมีปัญหา	3.26	.89	มาก	8
4. ศึกษานักเรียนเป็นรายกรณี (Case study) ทุกครั้งที่พบนักเรียนมีปัญหา	3.13	.94	ปานกลาง	12

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (ต่อ)

ด้านพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียน			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
5. ประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหาร หัวหน้างาน และอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อปรับปรุงแก้ไข	3.21	.88	ปานกลาง	9
6. จัดกิจกรรมค่ายวิชาการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.54	.81	มาก	2
7. ส่งต่อนักเรียนไปยังอาจารย์แนะแนวหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถแก้ไขปัญหานักเรียนได้	3.18	.87	ปานกลาง	10
8. ส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมให้แก่บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกโรงเรียน เช่น ผู้เชี่ยวชาญ ร่วมมือกับผู้ปกครอง ติดตามอย่างใกล้ชิดจนแก้ปัญหาได้	3.38	1.00	ปานกลาง	4
9. สรรหาทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนยากจน	3.32	.98	ปานกลาง	5
10. สรรหาโคต้าการศึกษาต่อให้แก่นักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา	3.06	.93	ปานกลาง	13
11. ประเมินคุณภาพภายในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.41	.89	ปานกลาง	3
12. ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.29	.92	ปานกลาง	6
13. รายงานผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.71	.86	มาก	1
ผลเฉลี่ยรวม	3.29	.32	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.3 การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ในด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$, S.D = .32) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ รายงานผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับ

มาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D = .86) และจัดกิจกรรมค่ายวิชาการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของ อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D = .81) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สรรหาโคตมาการศึกษาต่อให้แก่ นักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$, S.D = .93) และ ศึกษา นักเรียนเป็นรายกรณี (Case study) ทุกครั้งที่พบนักเรียนมีปัญหา ($\bar{X} = 3.13$, S.D = .94)

1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน ผลปรากฏดังตารางที่ 4.4 ดังนี้

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านการป้องกันและ แก้ไขพฤติกรรมนักเรียน

ด้านการป้องกัน และแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน	ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียน			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. วางแผนการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง ผู้บริหาร หัวหน้า งาน และคณะกรรมการนักเรียนด้านป้องกันและแก้ไข พฤติกรรมนักเรียน	3.49	.90	มาก	13
2. แจกคู่มือนักเรียนเพื่อชี้แจงเรื่องระเบียบและแนวปฏิบัติ ต่าง ๆ ให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบอย่างทั่วถึง	3.58	.89	มาก	10
3. ใช้กฎระเบียบข้อบังคับ สอดคล้องกับหลักศาสนาอิสลาม สภาพชุมชนและสังคมปัจจุบัน	3.52	.87	มาก	12
4. จัดทำทะเบียนประวัตินักเรียนและบันทึกความผิด นักเรียนให้เป็นปัจจุบัน	3.75	.75	มาก	7

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านการป้องกันและ แก้ไขพฤติกรรมนักเรียน (ต่อ)

ด้านการป้องกัน	ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียน
----------------	---------------------------------

และแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
5. ควบคุมดูแลพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิดโดย อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อป้องกันการป้องกันและแก้ไข	3.76	.76	มาก	7
6. ประชุมผู้ปกครองเฉพาะกลุ่มเพื่อปรึกษาหาวิธี ป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน	3.60	.82	มาก	9
7. ประสานงานร่วมกับผู้ปกครองนักเรียน คณะ กรรมการ สถานศึกษา และบุคคลภายนอกในการควบคุม ประพฤติของนักเรียน	3.53	.93	มาก	11
8. เชิญวิทยากรจากหน่วยงานอื่นมาอบรมให้ความรู้แก่ นักเรียนเพื่อขัดเกลาและแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียน	3.47	1.0	ปานกลาง	14
9. เลือกนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาเข้าค่ายอบรม จริยธรรมเพื่อขัดเกลาพฤติกรรมนักเรียนให้มี พฤติกรรมอันพึงประสงค์ มีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี	3.68	.73	มาก	8
10. เลือกนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ส่งเสริมเพื่อแก้ปัญหาด้านการเรียนของนักเรียน	3.81	.79	มาก	5
11. นำคำสอนตามหลักศาสนาอิสลามมาใช้ในการอบรม สั่งสอนนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	3.75	.73	มาก	7
12. นักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อ ส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มี คุณธรรมจริยธรรมที่ดี	3.77	.77	มาก	6
13. นักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อ ส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มี คุณธรรมจริยธรรมที่ดี	3.85	.74	มาก	4

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการป้องกันและ
แก้ไขพฤติกรรมนักเรียน (ต่อ)

ด้านการป้องกัน	ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียน
----------------	---------------------------------

และแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
14. อบรมสั่งสอนนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนในกิจกรรมหน้าเสาธงเป็นประจำทุกวัน	3.98	.82	มาก	1
15. จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนอย่างเพียงพอ	3.75	.90	มาก	7
16. ประเมินคุณภาพภายในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.89	.77	มาก	3
17. ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน	3.10	.96	ปานกลาง	15
18. ติดตามผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.93	.74	มาก	2
19. รายงานผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.77	.77	มาก	6
ผลเฉลี่ยรวม	3.68	.50	มาก	

จากตารางที่ 4.4 การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D=.50) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อบรมสั่งสอนนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนในกิจกรรมหน้าเสาธงเป็นประจำทุกวัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D=.82) และติดตามผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D =.74) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน ($\bar{X} = 3.10$, S.D = .96) และเชิญวิทยากรจากหน่วยงานอื่นมาอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนเพื่อขัดเกลาและแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียน ($\bar{X} = 3.47$, S.D = 1.0)

1.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดผลปรากฏดังตารางที่ 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชน
สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ด้านป้องกันและแก้ไข
ปัญหายาเสพติด

ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด	ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียน			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. วางแผนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร หัวหน้างาน และคณะกรรมการนักเรียนด้าน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	3.71	.84	มาก	5
2. ควบคุมการระบาดของปัญหายาเสพติดโดย อาจารย์ฝ่ายปกครองและอาจารย์ที่ปรึกษา	3.79	.72	มาก	1
3. กำหนดแนวทางการลงโทษนักเรียนที่เสพยาเสพ ติดอย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร	3.78	.72	มาก	2
4. รณรงค์เรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพ ติดทั้งภายในโรงเรียนและชุมชน	3.73	.80	มาก	3
5. ประชาสัมพันธ์เรื่องยาเสพติดผ่านกิจกรรมเสียง ตามสาย	3.69	.85	มาก	7
6. ประชาสัมพันธ์เรื่องยาเสพติดผ่านโปสเตอร์หรือ แผ่นพับ	3.72	.71	มาก	4
7. ดำเนินการจัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดแบบมี ส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงาน ราชการที่เกี่ยวข้อง	3.70	.76	มาก	6
8. ดำเนินการจัดค่ายต่อต้านยาเสพติดนอกสถาน ศึกษาโดยร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง	3.70	.80	มาก	6

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชน
สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ด้านป้องกันและแก้ไข
ปัญหายาเสพติด (ต่อ)

ด้านการป้องกัน	ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียน			
----------------	---------------------------------	--	--	--

และแก้ไขปัญหายาเสพติด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
9. เชิญผู้นำศาสนาจากหน่วยงานภายนอกมาเป็นวิทยากรช่วยอบรมสั่งสอนเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	3.62	.76	มาก	9
10. ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนให้ห่างไกลและละเว้นการเสพยาเสพติด	3.79	.79	มาก	1
11. จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเพียงพอ	3.43	.92	ปานกลาง	12
12. อาจารย์ที่ปรึกษา ติดตาม เอาใจใส่นักเรียนที่มีประวัติเสพยาเสพติดเป็นกรณีพิเศษอย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยเหลือนักเรียน	3.52	1.0	มาก	10
13. ประสานงานกับองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	3.45	.98	ปานกลาง	11
14. ติดตามผลและประเมินผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ	3.63	1.0	มาก	8
15. รายงานผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ	3.28	1.0	ปานกลาง	13
ผลเฉลี่ยรวม	3.63	.58	มาก	

จากตารางที่ 4.5 การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = .58) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ควบคุมการระบาดของปัญหายาเสพติดโดยอาจารย์ฝ่ายปกครองและอาจารย์ที่ปรึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = .72) และดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนให้ห่างไกลและละเว้นการเสพยาเสพติด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = .79) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 15. รายงานผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.28$,

S.D =1.0) และจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.43$, S.D =.92)

1.4 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ผลปรากฏดังตารางที่ 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม

ด้านการจัดกิจกรรม ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม	ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียน			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. วางแผนการดำเนินงานการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามล่วงหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ	3.69	.84	มาก	9
2. วางแผนงานการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร หัวหน้างาน ครูที่รับผิดชอบงานกิจกรรมนักเรียน และคณะกรรมการกิจการนักเรียน	3.58	.97	มาก	10
3. รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามที่มีความหลากหลาย	3.81	.70	มาก	7
4. จัดสรรงบประมาณในการดำเนิน การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามอย่างเพียงพอ	3.80	.84	มาก	8
5. ร่วมมือกันระหว่างครูและนักเรียนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม	3.94	.82	มาก	3

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม (ต่อ)

ด้านการจัดกิจกรรม	ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียน
-------------------	---------------------------------

ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
4. จัดสรรงบประมาณในการดำเนิน การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามอย่างเพียงพอ	3.80	.84	มาก	8
5. ร่วมมือกันระหว่างครูและนักเรียนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม	3.94	.82	มาก	3
6. เชิญบุคคลภายนอกร่วมกิจกรรมละศีลอดและกิจกรรมกีฬามุสลิมในเดือนรอมฎอนของทุกปีอย่างสม่ำเสมอ	3.86	.79	มาก	5
7. ประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนา	3.94	.65	มาก	3
8. เชิญผู้นำศาสนาบรรยายธรรมเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม	4.01	.75	มากที่สุด	1
9. ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนอกสถานที่	3.96	.65	มาก	2
10. ครูและนักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมเอ๊ะติกาฟใน 10 วันสุดท้ายของเดือนรอมฎอน	3.85	.81	มาก	6
11. ติดตามผล ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	3.89	.72	มาก	4
ผลเฉลี่ยรวม	3.84	.48	มาก	

จากตารางที่ 4.6 การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D = .48) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เชิญผู้นำศาสนาบรรยายธรรมเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.01$, S.D = .75) และร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนอกสถานที่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D = .65) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ วางแผนงานการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร หัวหน้างาน ครูที่รับผิดชอบงานกิจกรรมนักเรียน

และคณะกรรมการกิจกรรมนักเรียน ($\bar{X} = 3.58$, S.D = .97) และวางแผนการดำเนินงานการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามล่วงหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.69$, S.D = .97)

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกเป็นรายด้านและผลเฉลี่ยรวมตามเพศ ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียน

1. การเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศเป็นรายด้านและผลเฉลี่ยรวมปรากฏผลดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ ดังนี้

การบริหารงานกิจการนักเรียน	เพศ				t-test	p-value
	ชาย (N=233)		หญิง (N=127)			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.28	.33	3.31	.31	-.89	.38
2. ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน	3.64	.51	3.74	.48	-1.80	.07
3. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด	3.58	.58	3.73	.55	-2.30*	.02
4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม	3.81	.48	3.90	.48	-1.74	.08
ผลเฉลี่ยรวม	3.58	.40	3.67	.37	-2.11	.35

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.7 การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศที่ต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด มีความ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .02 ส่วนที่เหลือคือ ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามพบว่า ไม่แตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายด้านและผลเฉลี่ยรวม ปรากฏผลดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามระดับการศึกษา ดังนี้

การบริหารงานกิจการนักเรียน	ระดับการศึกษา						F-test	p-value
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (N=15)		ปริญญาตรี (N=321)		ปริญญาโท (N=24)			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.20	.28	3.30	.33	3.38	.29	2.15	.12
2. ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน	3.46	.82	3.68	.52	3.82	.39	2.33	.09
3. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	3.40	.50	3.63	.59	3.78	.45	2.01	.14
4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม	3.75	.20	3.85	.50	3.91	.32	.51	.60
ผลเฉลี่ยรวม	3.44	.22	3.62	.27	3.72	.70	2.30	.10

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.8 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามขนาดของโรงเรียนเป็นรายด้านและผลเฉลี่ยรวมปรากฏผลดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้

การบริหารงานกิจการนักเรียน	ขนาดของโรงเรียน						F-test	p-value
	ขนาดเล็ก (N=108)		ขนาดกลาง (N=143)		ขนาดใหญ่ (N=109)			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านพัฒนาระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	3.30	.29	3.32	.65	3.27	.31	2.15	.12
2. ด้านการป้องกันและ แก้ไขพฤติกรรมนักเรียน	3.76	.48	3.68	.53	3.60	.50	2.33	.10
3. ด้านป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติด	3.55	.58	3.67	.58	3.67	.58	2.00	.14
4. ด้านการจัดกิจกรรม ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมอิสลาม	3.82	.48	3.87	.47	3.84	.51	5.11	.06
ผลเฉลี่ยรวม	3.61	.39	3.63	.41	3.60	.40	2.29	.10

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกันโดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน

4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

4.5.1 การแจกแจงตามความถี่ มีผลปรากฏดังตารางข้างล่างนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดนราธิวาส แจกแจงตามความถี่มีผลปรากฏดังตาราง 4.10

ตารางที่ 4.10 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

ที่	ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน	ความถี่
ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน		
1	ควรมีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนอย่างทั่วถึงเพื่อให้ได้รู้จักนักเรียนในเชิงลึก	3
2	ในการดูแลนักเรียนเมื่อนักเรียนทำความผิด ครูควรพิจารณาและตัดสินใจตามความเป็นจริง ไม่ควรเลือกปฏิบัติ	8
3	ปฏิบัติงานให้เป็นระบบ ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด	7
4	ควรมีการบันทึกประวัตินักเรียนทุกคนให้เป็นปัจจุบัน	9
5	เพื่อให้การดูแลนักเรียนเกิดประสิทธิภาพ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรให้ความร่วมมือ โดยเฉพาะผู้ปกครอง	1
6	เมื่อนักเรียนมีปัญหาหรือต้องการความช่วยเหลือ ทางโรงเรียนต้องแก้ปัญหาและหาวิธีช่วยเหลือนักเรียนให้ตรงจุดให้ตรงจุด	6
7	ครูผู้รับผิดชอบดูแลนักเรียนต้องกำชับนักเรียนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบให้ของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด	4
8	ควรมีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	2
9	เมื่อเจอปัญหานักเรียนต้องรีบแก้ไขทันที	5

ตารางที่ 4.10 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส (ต่อ)

ที่	ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน	ความถี่
ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน		
1	ควรจัดกิจกรรมเข้าค่ายอบรมพฤติกรรมนักเรียนเป็นภาคบังคับสำหรับนักเรียนทุกคน	3
2	การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน ควรมีวิธีที่หลากหลายและตรงประเด็นกับปัญหาของนักเรียน	6
3	การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน ผู้ปกครองต้องให้ความร่วมมือ	4
4	ทุกฝ่ายต้องต้องให้ความสำคัญ และเอาใจใส่ให้นักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดปัญหาในอนาคต	2
5	ควรติดตามพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	
6	ควรติดตามนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างใกล้ชิด โดยครูทุกคนโดยเฉพาะครูรับผิดชอบงานแนะแนว	5
7	ทางโรงเรียนควรมีระบบป้องกันโดยจัดบุคลากรที่รับผิดชอบ เช่น จัดฝ่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพื่อดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด	1
ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด		
1	ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาระดับชาติ ทางโรงเรียนควรเข้มงวดกับปัญหานี้อย่างเคร่งครัด เป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องช่วยกันสอดส่องอย่างสม่ำเสมอ	1
2	ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลนักเรียนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเสพติด	6
3	ควรจัดให้มีการอบรมนักเรียนทุกคน โดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเสี่ยงในทุกสัปดาห์ เพื่อไม่ให้นักเรียนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	7
4	ให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับโทษของยาเสพติดเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ	5
5	ควรจัดกิจกรรมหรือจัดให้มีชุมนุมห่างไกลยาเสพติด	4
6	ทางโรงเรียนต้องมีนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	3
7	ควรจัดกิจกรรมเข้าค่ายอบรมนักเรียนเกี่ยวกับโทษของยาเสพติด เป็นกิจกรรมที่สามารถทำให้นักเรียนรู้ถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นเมื่อไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	2

ตารางที่ 4.10 แสดงความถี่ข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส (ต่อ)

ที่	ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน	ความถี่
ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม		
1	ควรจัดกิจกรรมกีฬามูลล้อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	2
2	ควรจัดกิจกรรมละหมาดฎฮาทุกวัน	3
3	ควรจัดกิจกรรมละศีลอดร่วมกันเพื่อสร้างความสามัคคีเสียสละ	6
4	ส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลามอย่างสม่ำเสมอ	4
5	จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกวันสำคัญของศาสนา	1
6	ส่งเสริมนักเรียนเล็งเห็นถึงความสำคัญในหลักคำสอนของศาสนา	5

จากตารางที่ 4.10 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาสสรุปลำดับความถี่แต่ละด้านดังนี้

1. ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ที่มีความถี่มากที่สุด คือ เพื่อให้การดูแลนักเรียนเกิดประสิทธิภาพ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรให้ความร่วมมือ โดยเฉพาะผู้ปกครองรองลงมาคือ ควรมีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

2. ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาสที่มีความถี่มากที่สุด คือ ทางโรงเรียนควรมีระบบป้องกันโดยจัดบุคลากรที่รับผิดชอบ เช่น จัดฝ่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพื่อดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด รองลงมาคือ ทุกฝ่ายต้องต้องให้ความสำคัญ และเอาใจใส่ให้นักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดปัญหาในอนาคต

3. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาสที่มีความถี่มากที่สุด คือ ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาระดับชาติ ทางโรงเรียน

ควรเข้มงวดกับปัญหานี้อย่างเคร่งครัด เป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องช่วยกันสอดส่องอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ ควรจัดกิจกรรมเข้าค่ายอบรมนักเรียนเกี่ยวกับโทษของยาเสพติด เป็นกิจกรรมที่สามารถทำให้นักเรียนรู้ถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นเมื่อไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ที่มีความถี่มากที่สุด คือ จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกวันสำคัญของศาสนา รองลงมาคือ ควรจัดกิจกรรมกีฬามุสลัยอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

4.5.2 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดนราธิวาส ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน ในแต่ละด้านตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล โดยแยกแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การดำเนินงานด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นงานที่บุคลากรในโรงเรียนต้องรู้จักเด็กเป็นรายบุคคล โดยเฉพาะครูที่ปรึกษาเพื่อให้ง่ายต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ทั่วถึง ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาส่งเสริมและแก้ไขปัญหานักเรียนที่ถูกต้องและรวดเร็ว ทางโรงเรียนหรือฝ่ายบริหารต้องมีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจนและดำเนินการจัดกิจกรรมให้แก่นักเรียน โดยความร่วมมือจากทางโรงเรียนหรือผู้บริหารเอง จากครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งมีภารกิจหลักที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันปฏิบัติ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน ดังที่ผู้เชี่ยวชาญกล่าวไว้ว่า

“ทางโรงเรียนให้การสนับสนุนและส่งเสริมงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเต็มที่ ก่อนที่นักเรียนจะได้รับการช่วยเหลือ ครูที่ปรึกษาจะดำเนินการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อเลือกนักเรียนที่ควรได้รับความช่วยเหลือในด้านใดบ้าง เช่น มีนักเรียนที่มีปัญหาด้านครอบครัวยากจน ทางโรงเรียนก็จะสรรหาทุนการศึกษาให้แก่แก่นักเรียน และจะมอบเงินชากาตให้แก่แก่นักเรียนที่ยากจนในทุกปีการศึกษา”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ ก, 22 มกราคม 2561)

“เมื่อมีการจัดกิจกรรมการประกวดทั้งในและนอกโรงเรียน เช่น แข่งขันกล่าวสุนทรพจน์ 4 ภาษา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาอาหรับ และภาษามลายู ทางโรงเรียนก็จะส่งนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนให้นักเรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเอง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ ค, 23 มกราคม 2561)

“ในการคัดกรองข้อมูลนักเรียน ทางโรงเรียนได้จัดทีมครูผู้รับผิดชอบเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ไม่เป็นเท็จ และเป็นการร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อให้ง่ายต่อการดูแลนักเรียน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ ข, 2 กุมภาพันธ์ 2561)

2. ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน

การบริหารงานด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนเป็นหน้าที่ของงานผู้บริหารที่ต้องร่วมมือกันครูที่ปรึกษา หัวหน้างานปกครอง ผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีการจัดประชุมเพื่อวางแผนการปฏิบัติงาน ต้องมีผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบกำกับ ติดตาม ดูแล สอดส่อง ว่ากล่าวตักเตือนนักเรียน หลีกเลี่ยงการลงโทษที่ใช้ความรุนแรงต่อผู้เรียน กำชับให้ผู้เรียนประพฤติตนตามกฎระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติของโรงเรียน ต้องจัดให้มีการออกตรวจนอกโรงเรียนเพื่อป้องกันการหนีเรียน และการมั่วสุมของนักเรียน ดังที่ผู้เชี่ยวชาญกล่าวไว้ว่า

“ทางโรงเรียนได้มอบหมายหน้าที่ในการควบคุมพฤติกรรมนักเรียนให้กับหัวหน้าฝ่ายปกครองให้ทำงานเป็นทีม ทำหน้าที่ติดตาม และสอดส่องนักเรียนทั้งในบริเวณโรงเรียนและนอกบริเวณโรงเรียน โดยมีการประสานงานกับหน่วยงานข้างนอกที่มีส่วนเกี่ยวข้อง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ ข, 2 กุมภาพันธ์ 2561)

“ทางโรงเรียนร่วมมือกันกับชุมชนใกล้เคียงในการสอดส่องพฤติกรรมนักเรียน หากคนในชุมชนเห็นนักเรียนหนีเรียนออกไปมั่วสุมนอกบริเวณโรงเรียน ให้แจ้งทางโรงเรียนทันที หัวหน้าฝ่ายปกครองจะได้ไปปรับนักเรียนมาลงโทษตามข้อตกลงและกฎระเบียบที่ทางโรงเรียนได้ตกลงกันไว้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ ค, 23 มกราคม 2561)

“เนื่องจากนักเรียนที่พักประจำหอโรงเรียนหรือเรียกว่าปอเนาะ นักเรียนทุกคนต้อง ละเอียดมาอะฮ์พร้อม ๆ กัน หากนักเรียนไม่ปฏิบัติ ทางโรงเรียนทำโทษโดยการให้ล้างหน้าและทำ ทำความสะอาดให้ทั่วบริเวณโรงเรียน ก่อนที่จะลงโทษ ให้นักเรียนละหมาดก่อน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ ก, 22 มกราคม 2561)

3. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

กระบวนการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดควรจัดให้มีการประชุมเพื่อวางแผนและจัดทำแผนปฏิบัติงาน กำกับ ติดตาม ดูแล ดำเนินกิจกรรมส่งเสริม และ แก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน เช่น จัดให้มีการตรวจปัสสาวะนักเรียนโดยใช้วิธีการสุ่ม จัดให้มีการรณรงค์ด้านยาเสพติด จัดกิจกรรมการประกวดคำขวัญ ประกวดเรียงความ ประกวดวาดภาพด้าน ยาเสพติด การจัดตั้งคลินิกเพื่อสุขภาพ จัดตั้งชมด้านยาเสพติดการ จัดค่ายเยาวชนด้านยาเสพติด เป็นต้น มีการประสานงานระหว่างครูที่ปรึกษา หัวหน้าระดับ หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สรุปผล การปฏิบัติงาน เมื่อสิ้นภาคเรียน ดังที่ผู้เชี่ยวชาญกล่าวไว้ว่า

(ผู้ให้สัมภาษณ์ ก, 22 มกราคม 2561)

“ปัญหายาเสพติดถือเป็นปัญหาระดับชาติ ทางโรงเรียนมีการกวัดขัน ดูแล สอดส่อง เป็นพิเศษ ฝ่ายปกครองจะตรวจห้องพักนักเรียนเป็นประจำทุกวัน ทางโรงเรียนห้ามบุคคลภายนอก เข้ามาในบริเวณโรงเรียนก่อนได้รับอนุญาต เมื่อสงสัยนักเรียนว่าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด หัวหน้าฝ่าย ปกครองจะนำนักเรียนไปตรวจปัสสาวะ หากเจอสารเสพติดก็ส่งต่อนักเรียนไปยังหน่วยงานภายนอกที่มีส่วนเกี่ยวข้อง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ ข, 2 กุมภาพันธ์ 2561)

“กิจกรรมเพื่อต่อต้านการระบาดของยาเสพติด ทางโรงเรียนได้จัดค่ายเยาวชน ต่อต้านยาเสพติด โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงมาเป็นพี่เลี้ยง และมาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ โทษของสิ่งเสพติดให้นักเรียน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ ค, 23 มกราคม 2561)

4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม

งานบริหารกิจการนักเรียนด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมมีหน้าที่จัด กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อ ตนเองและผู้อื่น เช่น การตรงต่อเวลา การดูแลรักษาความสะอาด การแต่งกายให้ถูกต้องตาม

กฎระเบียบของโรงเรียน มีวินัยในการเข้าแถว การแสดงความเคารพ การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ และแนวทางปฏิบัติของโรงเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามอย่างสม่ำเสมอถือเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถสร้างจิตสำนึกที่ดีแก่ผู้เรียนอิสลามเป็นศาสนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความรู้และการปฏิบัติ การปฏิบัติความดีใด ๆ จะไม่สมบูรณ์หากขาดความรู้ ดังที่ผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวไว้ว่า

“ทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเป็นประจำทุกวัน ทุกวัน หลังละหมาดมัฆริบ นักเรียนทุกคนต้องเรียนอัลกุรอาน โดยเข้ามานั่งอ่านกับผู้สอนตัวต่อตัว และหลังเรียนอัลกุรอานจะมีอุสตาซให้นาสือฮะห์แก่นักเรียนทุกวัน เพื่อให้นักเรียนมุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ ข, 2 กุมภาพันธ์ 2561)

“ในทุกปีของเดือนรอมฎอน ทางโรงเรียนจะจัดกิจกรรมละศีลอดร่วมกัน ละหมาดตารอวีฮ์ร่วมกัน และกียามุลลัยล์ร่วมกัน เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกตนเองให้มีความอดทน สามัคคีกัน แบ่งปันกัน และปลูกจิตสำนึกของตนเองในการปฏิบัติภาระมาตตะฮฺญุดในเวลาดีก”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ ก, 22 มกราคม 2561)

“การกวัดขันให้นักเรียนแต่งกายให้เรียบร้อยถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม โดยเฉพาะนักเรียนหญิง ทางโรงเรียนได้ให้ความสำคัญมากกับเรื่องนี้ เพราะหากนักเรียนแต่งกายไม่ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลามแล้ว ไม่ใช่แค่ผิดต่อกฎของโรงเรียนเท่านั้น เสมือนแต่นักเรียนหันหลังต่ออบทบัญญัติของอัลลอฮ์”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ ค, 23 มกราคม 2561)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส เป็นวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียน และเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่เป็นเพศชายและเพศหญิงที่ปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2559 มีระดับการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำนวน 360 คน จากประชากรทั้งหมด 3,305 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 23 คน และครูผู้สอน จำนวน 337 คน ซึ่งได้จากการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) จาก 23 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามวิจัยครั้งนี้ มี 2 รูปแบบ ประกอบด้วยแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบด้วยค่าทดสอบเอฟ (f-test) และนำเสนอเป็นความเรียง

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ปรากฏผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนัก

การศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D = .40) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D = .48) และด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 3.29$, S.D = .32) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน ผลปรากฏดังนี้

1. ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ในด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$, S.D = .32) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ รายงานผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D = .86) และจัดกิจกรรมค่ายวิชาการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D = .81) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สรรหาโคด้าการศึกษาต่อให้แก่เด็กนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$, S.D = .93) และศึกษานักเรียนเป็นรายกรณี (Case study) ทุกครั้งที่พบนักเรียนมีปัญหา ($\bar{X} = 3.13$, S.D = .94)

2. ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรม พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D=.50) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อบรมสั่งสอนนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนในกิจกรรมหน้าเสาธงเป็นประจำทุกวัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D=.82) และติดตามผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D = .74) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน ($\bar{X} = 3.10$, S.D = .96) และเชิญวิทยากรจากหน่วยงานอื่นมาอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนเพื่อขัดเกลาและแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียน ($\bar{X} = 3.47$, S.D = 1.0)

3. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พบว่าการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.63$, S.D =.58) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ควบคุมการระบาดของปัญหายาเสพติดโดยอาจารย์ฝ่ายปกครองและอาจารย์ที่ปรึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D =.72) และดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนให้ห่างไกลและละเว้นการเสพยาเสพติด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D =.79) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 15. รายงานผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.28$, S.D =1.0) และจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.43$, S.D =.92)

4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม พบว่าการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D = .48) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เชิญผู้นำศาสนามาบรรยายธรรมเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.01$, S.D =.75) และร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องของจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนอกสถานที่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D =.65) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ วางแผนงานการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร หัวหน้างาน ครูที่รับผิดชอบงานกิจกรรมนักเรียน และคณะกรรมการกิจการนักเรียน ($\bar{X}=3.58$, S.D=.97) และวางแผนการดำเนินงานการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามล่วงหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.69$, S.D =.97)

5.1.2 วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและขนาดของโรงเรียน

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีรายละเอียดดังนี้

1. **เพศ** ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส โดยภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการบริหารงานกิจการนักเรียนแต่ละด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .02 คือ ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และพบว่ามี 3 ด้าน ที่ไม่แตกต่างกัน คือ ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม

2. **ระดับการศึกษา** ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. **ขนาดของโรงเรียน** ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกันโดยภาพรวมพบว่าไม่มีคู่ที่แตกต่าง

5.1.3 **วัตถุประสงค์ที่ 3** เพื่อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

ผลการประมวลข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาจากคำถามปลายเปิดและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส สรุปได้ดังนี้

1. **ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน** ระดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ที่มีความถี่มากที่สุด คือ เพื่อให้การดูแลนักเรียนเกิดประสิทธิภาพ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรให้ความร่วมมือ โดยเฉพาะผู้ปกครอง รองลงมาคือ ควรมีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

2. **ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน** ระดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาสที่มีความถี่มากที่สุด คือ ทางโรงเรียนควรมีระบบป้องกันโดยจัดบุคลากรที่รับผิดชอบ เช่น จัดฝ่ายพัฒนาคุณธรรม

จริยธรรมเพื่อดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด รองลงมาคือ ทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญ และเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดปัญหาในอนาคต

3. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ระดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

เกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาสที่มีความถี่มากที่สุด คือ ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาระดับชาติทางโรงเรียนควรเข้มงวดกับปัญหานี้อย่างเคร่งครัด เป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องช่วยกันสอดส่องอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ ควรจัดกิจกรรมเข้าค่ายอบรมนักเรียนเกี่ยวกับโทษของยาเสพติดเป็นกิจกรรมที่สามารถทำให้นักเรียนรู้ถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นเมื่อไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ระดับความคิดเห็น

และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ที่มีความถี่มากที่สุด คือ จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกวันสำคัญของศาสนา รองลงมาคือ ควรจัดกิจกรรมกีฬามวลล์อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

5.2. การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส อภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม อยู่ในระดับมาก และด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวราภรณ์ บุญดอก (2559) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 พบว่า การบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการควบคุม ด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตร และด้านการสอน เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านสวัสดิการ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสามอันดับแรก ซึ่งมีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการติดตาม และประเมินผลเกี่ยวกับนักเรียนที่ได้รับทุนแล้วนั้นดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม จัดให้มีครูมีแผนวที่มีศักยภาพมีความรู้ความสามารถเฉพาะทางที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และอันดับสุดท้าย จัดให้มีการตรวจสุขภาพประจำปีให้แก่นักเรียนในทุก ๆ ปี ด้านการควบคุม โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสามอันดับแรก ซึ่งมีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก ได้แก่ จัดห้องให้แก่นักเรียนเข้าเรียนตามแผนการเรียนและตรงตามความต้องการของนักเรียน การแบ่งกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนโดยใช้คะแนนจากผลสอบมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาและอันดับสุดท้าย ได้แก่ ให้ความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการสืบค้นข้อมูลประวัตินักเรียน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

1. ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ รายงานผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมากและจัดกิจกรรมค่ายวิชาการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียน อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สรรหาโคต้าการศึกษาต่อให้แก่เรียนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ และศึกษานักเรียนเป็นรายกรณีทุกครั้งที่พบนักเรียนมีปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวาทยุทธ พุทธพรหม (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ พบว่าการพัฒนาระบบการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนและด้านการนำแผนสู่การปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน และรองลงมา คือ การประเมินผล ซึ่งดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าระบบการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสภาพ

ปัจจุบันนั้นได้มีการปฏิบัติงานเป็นบางครั้งบางคราว ถือว่าการปฏิบัติงานน้อยกว่าที่สถานศึกษาชั้นพื้นฐานควรจะดำเนินการตามความเป็นจริง เพื่อเป็นการดูแล ส่งเสริม ควบคุม และแก้ไขความประพฤติของนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย อันจะก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกันในสังคม และยังส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมจริยธรรมที่พึงาม รวมถึงวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต

2. ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อบรมสั่งสอนนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนในกิจกรรมหน้าเสาธงเป็นประจำทุกวัน อยู่ในระดับมาก และติดตามผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน และเชิญวิทยากรจากหน่วยงานอื่นมาอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนเพื่อขัดเกลาและแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกำไลทอง จันทร์ไทยศรี (2555) ได้ศึกษาการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) สามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร ด้านการให้บริการนักเรียน และด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากคะแนนความคิดเห็นจากมากไปน้อยมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมสถานักเรียนและการส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมกีฬาและนันทนาการและกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนน้อยที่สุดตามลำดับ ด้านการให้บริการนักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ได้แก่ บริการอาหารกลางวันนักเรียนและบริการห้องสมุด และที่มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงาน อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ บริการรับ-ส่งนักเรียน บริการไปรษณีย์-โทรศัพท์ และบริการการเรียนวิชาทหาร ตามลำดับ ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดย

เรียงลำดับจากค่าคะแนนความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ การป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียน รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน งานส่งเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน งานสวัสดิการ และทุนการศึกษา และงานส่งเสริมสุขภาพอนามัยน้อยที่สุดตามลำดับ

3. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ควบคุมการระบาดของปัญหายาเสพติดโดยอาจารย์ฝ่ายปกครองและอาจารย์ที่ปรึกษา อยู่ในระดับมาก และดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างแรงจูงใจให้แก่ให้นักเรียนให้ห่างไกลและละเว้นการเสพยาเสพติด อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ รายงานผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ และจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติธัช แสนภูวา (2557:85) เรื่องการ ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินการป้องกันแก้ไขสารเสพติดของโรงเรียนต้นแบบระบบมาตรฐานการต้านยาเสพติดในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ระดับปัจจัยการบริหารการดำเนินการป้องกันแก้ไขสารเสพติดของโรงเรียนต้นแบบระบบ มาตรฐานการต้านยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านระบบบริหารงานมาตรฐานการต้านยาเสพติด รองลงมาคือ ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติตามลำดับ เนื่องจากการกำหนดแนวทางการดำเนินงานภายในสถานศึกษา เพื่อมุ่งหวังให้นักเรียนปลอดภัย จากยาเสพติดและดำเนินงานให้สอดคล้องกับการกำหนดของระบบมาตรฐานการต้านยาเสพติดเพื่อให้สถานศึกษาที่เข้าร่วมในโครงการโรงเรียนต้นแบบระบบมาตรฐานการต้านยาเสพติดใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการต้านยาเสพติด

4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาสโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เชิญผู้นำศาสนามาบรรยายธรรมเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม อยู่ในระดับมากที่สุด และร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนอกสถานที่ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ วางแผนงานการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร หัวหน้างาน ครูที่รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน และคณะกรรมการกิจการนักเรียนและวางแผนการดำเนินงานการจัดกิจกรรม

ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามล่วงหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของนายิกา จันทรียหาวา เรื่อง รูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันในการพัฒนาการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากในทุก ๆ ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านบทบาทและหน้าที่ของครู อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยตามลำดับ ได้แก่ การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ นักเรียน ครูผู้สอนส่งเสริมให้ทุกคนและทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการปลูกฝังหรือเสริมสร้างการพัฒนาคุณธรรมแก่ผู้เรียน ครูผู้สอนสร้างความตระหนักและจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเสริมสร้างการพัฒนาคุณธรรม ทั้งนี้ทั้งนั้นอาจเนื่องจากโรงเรียนได้ดำเนินการส่งเสริมให้แก่ครูและนักเรียนได้ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ผู้อื่นรวมทั้งได้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีเกิดศรัทธาภาคภูมิใจในการทำความดีที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และอาจ เนื่องจากนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการ ส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมประเพณี ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เช่นกิจกรรมเสริมเนื้อหาสาระตามหลักสูตรกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมประจำวันและประจำสัปดาห์ กิจกรรมวันสำคัญและกิจกรรมพิเศษซึ่งมีลักษณะของการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและการจัดกิจกรรมของโครงการต่าง ๆ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอิสลามศึกษา ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่พัฒนานักเรียนให้รู้จักและเข้าใจตนเองรักและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่นด้วย ส่งผลให้นักเรียนประพฤติตนไปในทางที่ดีทั้งทางกายวาจาใจตามกฎระเบียบที่อิสลามได้กำหนดขึ้นมา

5.2.2 วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและขนาดของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำแนกเป็นรายด้านและผลเฉลี่ยมตามเพศ ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียน

1. **เพศ** ระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส โดยภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการบริหารงานกิจการนักเรียนแต่ละด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .02 คือ ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และพบว่ามี 3 ด้าน ที่ไม่แตกต่างกัน คือ ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของของวารสารณ บุษุดอก (2559) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ทั้งนั้นอาจเนื่องมาจากครูเพศชายและครูเพศหญิง โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีการติดตามและประเมินนักเรียนอย่างใกล้ชิด มีการควบคุมนักเรียนอย่างเคร่งครัดต่อการรักษา กฎ กติการะเบียบวินัยของโรงเรียน กำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาและป้องกันปัญหาและการปราบปรามยาเสพติด ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นอย่างดี ดังนั้นครูเพศชายหรือเพศหญิงต่างก็มีศักยภาพในการปฏิบัติงานเท่าเทียมกัน ส่งผลให้สภาพการบริหารกิจการนักเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอาชีซัน เกป็น(2555:119) เรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม แก่นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสตูล พบว่า การเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติจริงการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม อิสลามแก่นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสตูล ที่มีเพศต่างกัน ทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. **ระดับการศึกษา** ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอาชีซัน เกป็น (2555:119) เรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม แก่นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสตูล พบว่า การเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติจริงการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม อิสลามแก่นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสตูล ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ขนาดของโรงเรียน ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน

เอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกันโดยภาพรวมพบว่าไม่มีคู่ที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอาซีซัน เกป็น (2555:119) เรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม แก่นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสตูล พบว่า การเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติจริงการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม อิสลามแก่นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสตูล ที่มีขนาดต่างกัน ในภาพรวมและรายด้าน ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

5.2.3. วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อเสนอแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน

เอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม อยู่ในระดับมาก และด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งแตกต่างกับงานวิจัย เมื่อพิจารณารายด้านสรุปได้ดังนี้

1. ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

เกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ที่มีความถี่มากที่สุดคือ เพื่อให้การดูแลนักเรียนเกิดประสิทธิภาพ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรให้ความร่วมมือ โดยเฉพาะผู้ปกครอง รองลงมาคือ ควรมีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในส่วนข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือการจัดกลุ่มครูที่ปรึกษานักเรียนและทำบัญชีรายชื่อนักเรียนตามกลุ่มครูที่ปรึกษาและประสานงานกับครูที่ปรึกษาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งนี้ทั้งนั้นอาจเป็นเพราะครูที่ปรึกษาขาดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการดำเนินงานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนต้องแต่งตั้งคณะทำงานจัดให้มีการอบรม ส่งเสริมสนับสนุนให้ความรู้ให้แก่ครูที่ปรึกษาความเข้าใจในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจรูญ จิตรตระกูลชัย และนนทิ

ยา น้อยจันทร์ (2555) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์และพบว่า โรงเรียนมีความต้องการได้รับการสนับสนุนในการดำเนินการเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งในด้านความรู้ ด้านงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน ระดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาสที่มีความถี่มากที่สุด คือ ทางโรงเรียนควรมีระบบป้องกันโดยจัดบุคลากรที่รับผิดชอบ เช่น จัดฝ่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพื่อดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด รองลงมาคือ ทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญ และเอาใจใส่ให้นักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดปัญหาในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของอณัญญา เรืองวานิจ (2557) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านงานป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ส่วนข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือการประสานงานกับหน่วยงานต่าง เพื่อส่งเสริมความรู้และป้องกันแก้ไขปัญหา พฤติกรรมนักเรียน รองลงมา คือ การรับการส่งต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และลำดับสุดท้าย คือ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนหรือเพื่อการลงโทษนักเรียน ตามลำดับ

3. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ระดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาสที่มีความถี่มากที่สุด คือ ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาระดับชาติทางโรงเรียนควรเข้มงวดกับปัญหานี้อย่างเคร่งครัด เป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องช่วยกันสอดส่องอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ ควรจัดกิจกรรมเข้าค่ายอบรมนักเรียนเกี่ยวกับโทษของยาเสพติดเป็นกิจกรรมที่สามารถทำให้นักเรียนรู้ถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นเมื่อไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด สอดคล้องกับงานวิจัยของอณัญญา เรืองวานิจ (2557) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า 3 ด้านงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การประสานงานอย่างต่อเนื่องระหว่างครูที่เคยสอนและครูที่นักเรียนเข้าที่มาเรียนในขณะนี้รองลงมา คือการประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและประสานงานกับผู้นำ

ชุมชนศูนย์สาธารณสุข และลำดับสุดท้าย คือการประสานงานติดต่อกับผู้ปกครอง เพื่อหาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัยของนักเรียน

4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ระดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ที่มีความถี่มากที่สุด คือ จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกวันสำคัญของศาสนา รองลงมาคือ ควรจัดกิจกรรมกีฬามุสลิมอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสภาพปัญหา และแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสตูล นายอาซีซัน เกป็น (2555) การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสตูล ด้วยวิธีการสร้างแบบอย่างที่ดีมีสภาพการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียน ด้วยวิธีการสร้างแบบอย่างที่ดี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกรายการ

5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส มีข้อเสนอในการนำไปใช้ดังนี้

เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยเห็นว่า ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อยกว่าด้านอื่น ๆ จึงขอเสนอแนะให้ทางโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส เล็งเห็นถึงความสำคัญของงานด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากกว่าเดิม

5.3.2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส มีข้อเสนอในการวิจัยต่อไปดังนี้

ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ด้านพัฒนาระบบดูแลนักเรียนโดยตรงเพื่อทราบข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น นำสู่การแก้ไขปัญหาต่อไป

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ..... (2550). แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: ที.เอส. บี. โปรดักส์.
- ..... กรมวิชาการ. (2541). คำบรรยายเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ที่เน้นความมีวินัยและความเป็นประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ..... (2545). คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ..... (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: กระทรวง.
- ..... (2559). แผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560 ของกระทรวงศึกษาธิการ (เพื่อประกอบการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.2560. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กานต์เลิศ ก้อนหิน และกิติพงษ์ ลีอนาม. (2556). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1.วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์, 8(22): 119-134.
- กัญจนคหัฐ ปิยะกาญจน์. (2553). วิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2544). การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- กำไลทอง จันทรไทยศรี. (2555). การบริหารงานด้านกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก). สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คอลิต บินฮามิด อัลฮาซิมีย. (2000). หลักการศึกษาอิสลาม. มาตินะห์: ดารุลอาลิมุลกุดูบ.
- คิสิน กุสสลานภาพ. (2542). อิสลามกับการบริหาร. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตหาดใหญ่.
- คำชัย จำสูงเนิน. (2544). ปัญหาการปฏิบัติงานปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา (บริหารการศึกษา).
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คำปุน พลรัตน์. (2548). สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา สังกัดสภาการอาชีวศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา
บัณฑิต (สาขา วิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ฆอสน๊ะ ะหะยีเซ็ง. (2560). แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรัญ ชูชื่น. (2547). การบริหารโรงเรียนกับการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- จรัญ จิตรเอื้อตระกูลชัย และนันทิยา น้อยจันทร์. (2555). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอหนองบัว สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 3. วารสารวิชาการเครือข่าย
บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ. 2(3):85-96.
- จิระ งอกศิลป์. (2551). การประเมินสมรรถนะทางการบริหาร. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เจริญผล สุวรรณโชติ. (2542). ทฤษฎีการบริหาร. กรุงเทพฯ: ทิซซิงเอด.
- โถมฉาย กาสโอสถ. (2554). รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาระดับ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2541). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- _____. (2545). ทักษะภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มัลติอินฟอร์เมชัน เทคโนโลยี.
- ชาญวิทย์ ไสภิตะชา. (2546). การบริหารงานโรงเรียน. กรุงเทพฯ: ชนิษฐ์การพิมพ์.
- _____. (2546). การดำเนินงานเพื่อพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโรงเรียนบ้านโคกเกาะ (มิตรภาพที่ 159) อำเภอภูซำปูน จังหวัดอุบลราชธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ชนิกานต์ เรียรสุตร. (2555). วงจร PDCA. (ออนไลน์) สืบค้นจาก:
<http://www.eduserv.ku.ac.th/km/Index>. [5 มกราคม 2560].
- ดำรง ประเสริฐกุล. (2542). การบริหารกิจการนักเรียน. พิษณุโลก: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ พิบูลสงคราม.
- ถวิล เกษสุพรรณ. (2552). การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต 5. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ทำนอง ภูเกิดพิมพ์. (2551). แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน. (ออนไลน์). สืบค้นจาก: <http://gotoknow.org/blog/mathu/334443>. [12 มกราคม 2560].
- นงลักษณ์ ใจฉลาด. (2555). หลักการบริหารงานกิจการและกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา. (เอกสารประกอบการสอน). พิษณุโลก: สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- นงเยาว์ กัลยาลักษณ์. (2541). การศึกษาการดำเนินงานฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นินาวาลย์ ปานากาเชิง. (2550). การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

- นิเลาะ แวอุเซ็ง และคณะ. (2550). การจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- โนชญ์ ชาญด้วยกิจ. (2553). การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ประชัน ธิมา และสมบัติ ศรีทองอินทร์. (2556). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ. 3(4):137-148.
- ประมวล วิลาจันทร์. (2555). การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขภูบัณฑิต (สาขาวิชาบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ประสิทธิ์ ยิ่งสมัคร. (2546). การปฏิบัติงานปกครองนักเรียนของโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ผ่องพรรณณ ตรีสุวรรณ. (2546). การศึกษาสภาพการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนวัดสวนพลู สังกัดสำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร. ภาคนิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนคร. ถ่ายเอกสาร.
- พนม เกตุมาน. (2550). ปัญหาพฤติกรรมวัยรุ่น. (ออนไลน์). สืบค้นจาก: http://www.psyclin.co.th/new_page_56.htm. [12 มกราคม 2560].
- พนมรส ตุ่นสีใส. (2550). การบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนเม็งรายมหาวิทยาลัยราชภัฏอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พนัส หันนาคินทร์. (2542). ประสบการณ์ในการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พะยอม วงศ์สารศรี. (2544). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการ
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- พูนสวัสดิ์ นาคเสน. (2544). วินัยนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภาวดี อนันต์นาวิ. (2551). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: สำนักพิมพ์
มนตรี จำกัด.
- ภาวดี ธาราศรีสุทธิ และวิบูลย์ ไทวณะบุตร. (2542). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภรณ์ยู พิระพงษ์. (2545). การบริหารกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- มัสลัน มาหะมะ . (2552). อิสลามกับระบบการศึกษา. (ออนไลน์) สืบค้นจาก:
<http://www.islammore.com>. [28 มกราคม 2561]
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2556). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 4.
สงขลา: บริษัทนำศิลป์โฆษณา จำกัด.
- วรเวทย์ บุญมา. (2541). การศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัย
การอาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. รายงานการศึกษาค้นคว้า
อิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรารุส ต้วน้อย. (2541). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนปริมังคล์
แยลส์วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา):
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิทยากร เชียงกุล. (2549). การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: สายธาร.
- วินิจ สังข์รัตน์. (2544). อดีตปัจจุบันและอนาคตของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม (ปอเนาะ)
ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2549). แนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์: การประยุกต์ และการพัฒนา.
กรุงเทพฯ: โฟร์เพช.
- _____ . (2545). การบริหารเมืองหลวงและการบริหารท้องถิ่น: สหรัฐอเมริกา อังกฤษ
ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โฟร์เพช.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2546). ผู้บริหารโรงเรียน: สามมิติการพัฒนาวิชาชีพสู่ความเป็นผู้บริหารที่มี
ประสิทธิผล. ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.
- วันชัย โกลละสุด. (2549). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ: กรมโยธาธิการและผังเมือง
กระทรวงมหาดไทย.
- คอและห์, อลิมูห์มัด ญ บรอน. (2551). การบริหารการศึกษาในอิสลาม. แปลจาก Education
Adminitration: An Islamic Perspectives โดย นิเลาะ แวอุเซ็ง. สงขลา: หาดใหญ่
กราฟฟิก.
- ศิลป์ชัย อ่วงตระกูล. (2552). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตร์
มหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ศิริชัย โอมฤก. (2554). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานกิจการ
นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
(สาขาวิชาบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2550). การจัดการและพฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ: อีระฟิล์มและ
ไซเท็กซ์.
- สการिया แวโซะ. (2550). แนวโน้มการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ระหว่าง พ.ศ.2548-2558. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2542). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มิตรภาพ การพิมพ์.
- สมพงษ์ เกษมสิน . (2546). การบริหาร. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมพิศ ไห้งาม. (2549). การวางแผนการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และ
สติวดีโอ จำกัด.

- สมเดช สำนวนดี. (2553). การนำเสนอรูปแบบการบริหารการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บึก พอยท์.
- สุจิตรา สังขรัตน์. (2550). การพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานส่งเสริมกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต (สาขาบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2551). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- สุธี สุทธิสมบุญ และสมาน รังสิโยภุชณ์. (2537). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2551). สภาพการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้. ธรรมธิราช.
- เสนะ ดิยาว. (2553). หลักการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- แสนพล กล่อมห่อ. (2549). รูปแบบการดำเนินงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต (สาขาวิชาบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักพัฒนาการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมเขตการศึกษา 2. (2542). คู่มือและเกณฑ์การประเมินโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตการศึกษา 2, 3 และ 4. (สำเนา).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). แนวทางบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส. (2559). ข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม. สข.จังหวัดนราธิวาส.
- หวน พินิจพันธ์. (2548). การบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- อาชีวน์ เกป็น. (2555). สภาพปัญหา และแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต. (2551). ปรัชญาการศึกษาอิสลาม. ปัตตานี: ภาควิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.
- อิบราฮีม ณรงค์รักษาเขต และคณะ. (2549). “ความต้องการที่แท้จริงของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้”, วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 12 (ตุลาคม - ธันวาคม).
- อณัญญา เรืองวานิช และนันทิยา น้อยจันทร์. (2557). แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ. ปีที่ 4 ฉบับที่ 7 (กรกฎาคม - ธันวาคม). หน้า 101-116.
- อิบนุ คอลดูน. (1350). มุกีฮัตติมะฮินนุคคอลดูน ตามัสกัฮ: ม.ป.ท.
- เอช เฮอร์ นอร์อะลี. (2557). การศึกษาในอิสลาม. แปลจาก Ilmu Pendidikan Islam โดย ฮาเร๊ะ เจ๊ะโด. ปัตตานี: ศูนย์อิกเราะหะมีเตีย.
- Abd al-Rahman al-nihlawi. (2003). *Usul al-Tarbiyah al-Islamiyah wa-Asalibiha: Fi-al-Baitu, wa- Madrosah, wa-Al-majtamia*. Dasaska (Syria). Darul Fikri.
- Hashim, Mohd Khairuddin., Ali, Juhary ., & Fawzi, Dzulhilmi Ahmad. (2005). *Relationship between Human Resource Practices and Innovation Activity in Malaysian SMES*. Journal Management & Bisnis Sriwijaya. 3 (6) pp. 1-13.
- Kirnbrough, R. B. and Nunnery, M. Y. (1988). *irgrgglg New York: Macmillan Publishing Co.* Miller, L. E., & Smith, K. (1983. September-October).
- Rizavi, Sajjad. (1986). *Islamic Philosophy of Education*. Lahor: Izharsons Printing.
- Talat Sultan. (1992). *Curriculum Guide for Islamic Studies*.1992. Umm Al-Qura University Press. Makkah al Mukarramah. Kingdom of Saudi Arabia.

ภาคผนวก

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน.....สำนักงานเลขานุการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา.....☎ ๒๒๑๐.....
 ที่.....มอ ๗๕๑./ว ๗๕๙.....วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐
 เรื่อง.....ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต

ด้วย นางสาวไอเสาะ เจ๊ะอาลี นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไป พร้อมทั้งขอส่งแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และข้อมูลสำหรับผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส” จำนวน ๒ ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ดร.ยูโซะ ตาเลาะ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน.....สำนักงานเลขานุการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา.....☎ ๒๒๑๐.....

ที่.....มอ.๗๕๑./ว.๗๕๙.....วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐.....

เรื่อง.....ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....

เรียน ดร.อับดุลฮาดี สะบูดิง

ด้วย นางสาวไอเสาะ เจ๊ะอาลี นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไป พร้อมทั้งขอส่งแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และข้อมูลสำหรับผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส” จำนวน ๒ ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ดร.ยูโซะ ตาเลาะ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน.....สำนักงานเลขานุการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา..... ๒๒๑๐.....
 ที่..... มอ ๗๕๑./ว ๗๕๙..... วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐
 เรื่อง.....ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
 เรียน ดร.อับดุลฮาгим เฮ็งปียา

ด้วย นางสาวไอเสาะ เจ๊ะอาลี นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอูเซ็ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไป พร้อมทั้งขอส่งแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และข้อมูลสำหรับผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส” จำนวน ๒ ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ดร.ยูโซะ ตาเละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

ที่ ศธ ๐๕๒๑.๒.๐๘/ว๓๓๑๑

วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรูสมิแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ๙๕๐๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นางสาวไอเสาะ เจ๊ะอาลี นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ วิทยาลัยอิสลามศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ทำการ ศึกษาวิจัยมีความสมบูรณ์มากขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมองค์ความรู้ทางการศึกษาโดยส่วนรวมนั้น

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายงานกิจการนักเรียนและครูผู้สอน เพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างองค์ความรู้ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อিবรอฮีม ณรงค์รักษาเขต)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์ ๐๘-๕๗๕๒-๗๔๐๐

โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๘๗๒

ที่ ศธ ๐๕๒๑.๒.๐๘/ว๐๙๒

วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรูดะมีแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ๙๔๐๐๐

๑๘ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อการวิจัยของนักศึกษาปริญญาโท

เรียน นายอับดุลฮาฟิซ มามะบากา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวไอเสาะ เจ๊ะอาลี ระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเลาะ แวอูเซ็ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษาจะต้องเก็บข้อมูลจากท่านโดยการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดให้ข้อมูลในครั้งนี เพื่อเป็นการดำเนินการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ยูโซะ ตาเละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์ ๐๘-๕๗๕๒-๗๔๐๐

โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๘๗๒๖

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการฝ่ายบัณฑิตและวิจัย
วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. อาจารย์ ดร.อับดุลฮากีม เฮงเปีย
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาการบริการและการจัดการการศึกษาอิสลาม
ภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี
3. อาจารย์ ดร.อับดุลฮาดี สะบูดิง
ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์
วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ค
แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนัก
การศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส
2. แบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

โปรดอ่านและพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามเกี่ยวกับการการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส แล้วให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องข้อความตามเกณฑ์ต่อไปนี้

+1 หมายถึง มีความสอดคล้องตรงกับเนื้อหา

0 หมายถึง ไม่แน่ใจสอดคล้องกับเนื้อหา

-1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาส

3. โปรดส่งแบบสอบถามนี้คืนภายในวันที่ 31 มีนาคม 2560

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดอ่านคำถามและตอบทุกข้อ โดยระบุข้อความหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. ระดับการศึกษา

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี

2. ปริญญาตรี

3. ปริญญาโท

4. ปริญญาเอก

3. ขนาดของโรงเรียน

1. ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 500 คน)

2. ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 501-1,500 คน)

3. ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนโดยตรง รวมถึงกิจกรรมนักเรียนทั้งสิ้นนอกเหนือกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ที่มุ่งส่งเสริมการเรียนการสอนของนักเรียน ให้เป็นผู้เรียนที่มีความสามารถและพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความประพฤติที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัยในตนเอง อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความเจริญก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จในการเรียนและในหน้าที่การงานเมื่อสำเร็จการศึกษาต่อไป

นิยาม	ข้อความ การบริหารงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	ความเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1. ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
<p>ดำเนินงานด้านการดูแลช่วยเหลือเอาใจใส่นักเรียนในการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนให้เกิดการพัฒนาโดยการจัดกิจกรรมค่ายวิชาการ สรรหาทุน การศึกษา และโคต่าการศึกษาต่อในระดับ อุดมศึกษา ศึกษา นักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นการป้องกันและการแก้ไขปัญหาต่างๆให้นักเรียน มีการส่งต่อนักเรียนกลุ่มมีปัญหาให้แก่ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ นักเรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากสภาวะวิกฤติต่างๆได้</p>	1. คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เลือกแบบมีส่วนร่วมจากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง				
	2. เยี่ยมบ้านนักเรียนโดยใช้แบบสัมภาษณ์ สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนเพื่อเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล				
	3. คัดกรองนักเรียนโดยแยกนักเรียน ออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาแล้วนำผลคัดกรองมาแก้ไข พัฒนา และส่งเสริมนักเรียน				
	4. ศึกษานักเรียนเป็นรายกรณี (Case study) ทุกครั้งที่พบนักเรียนมีปัญหา				
	5. เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง และส่งต่อระเบียบไปยังอาจารย์ที่ปรึกษาคนใหม่ในปีการศึกษาต่อไป				
	6. ประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหาร หัวหน้างาน และอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อปรับปรุงแก้ไข				
	7. จัดกิจกรรมค่ายวิชาการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ				
	8. ส่งต่อนักเรียนไปยังอาจารย์แนะแนวหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้นักเรียนได้				

นิยาม	ข้อความ การบริหารงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	ความเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1. ด้านการพัฒนาาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (ต่อ)					
<p>ดำเนินงานด้านการดูแลช่วยเหลือเอาใจใส่นักเรียนในการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนให้เกิดการพัฒนาโดยการจัดกิจกรรมค่ายวิชาการ สรรหาทุน การศึกษา และโคต้าการศึกษาต่อในระดับ อุดมศึกษา ศึกษา นักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นการป้องกันและการแก้ไขปัญหาต่างๆให้นักเรียน มีการส่งต่อนักเรียนกลุ่มมีปัญหาให้แก่ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ นักเรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากสภาวะวิกฤติต่างๆได้อย่างปลอดภัย</p>	9. ส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมให้แก่บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกโรงเรียน เช่นผู้เชี่ยวชาญ ร่วมมือกับผู้ปกครอง ติดตามอย่างใกล้ชิดจนแก้ปัญหาได้				
	10. สรรหาทุนการศึกษาให้นักเรียนยากจน				
	11. สรรหาโคต้าการศึกษาต่อให้นักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา				
	12. ประเมินคุณภาพภายในการปฏิบัติงาน ด้านพัฒนาาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ				
	13. ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนาาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน				
	14. รายงานผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ				

นิยาม	ข้อคำถาม การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนัก การศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
2. ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน					
ดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน โดยควบคุมดูแลเอาใจใส่ และ คอยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับพฤติกรรมของนักเรียน เป็นวิธีการที่ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม และมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อให้เด็กนักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณธรรมจริยธรรมอิสลามที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดีสามารถใช้ชีวิตในสังคมร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข	1. วางแผนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร หัวหน้างาน และคณะกรรมการนักเรียนด้านป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน				
	2. แจกคู่มือนักเรียนเพื่อชี้แจงเรื่องระเบียบและแนวปฏิบัติต่างๆให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบอย่างทั่วถึง				
	3. ใช้กฎระเบียบข้อบังคับ สอดคล้องกับหลักศาสนาอิสลาม สภาพชุมชนและสังคมปัจจุบัน				
	4. จัดทำทะเบียนประวัตินักเรียนและบันทึกความผิดนักเรียนให้เป็นปัจจุบัน				
	5. ควบคุมดูแลพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด โดยอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อช่วยต่อการป้องกันและแก้ไข				
	6. ประชุมผู้ปกครองเฉพาะกลุ่มเพื่อปรึกษาหารือวิธีป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน				
	7. ประสานงานร่วมกับผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และบุคคลภายนอกในการควบคุมประพฤติของนักเรียน				
	8. เชิญวิทยากรจากหน่วยงานอื่นมาอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนเพื่อขัดเกลาและแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียน				
	9. เลือกนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาเข้าค่ายอบรมจริยธรรมเพื่อขัดเกลาพฤติกรรมนักเรียนให้มีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ มีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี				

นิยาม	ข้อคำถาม การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนัก การศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส	ความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ดำเนินงานด้านการป้องกัน และแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน โดยควบคุมดูแลเอาใจใส่ และ คอยปรับเปลี่ยน พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ของนักเรียน โดยใช้วิธีการที่ หลากหลาย เหมาะสมกับ พฤติกรรมของนักเรียน เป็น วิธีการที่ถูกต้องตามหลัก ศาสนาอิสลาม และมีส่วน ร่วมระหว่างสถานศึกษาและ ผู้ปกครอง เพื่อให้เด็กนักเรียนมี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ มี คุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถใช้ชีวิตในสังคม ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมี ความสุข	10. เลือกนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนเข้าร่วม กิจกรรมซ่อมเสริมเพื่อแก้ปัญหาด้านการเรียนของ นักเรียน				
	11. นำคำสอนตามหลักศาสนาอิสลามมาใช้ในการ อบรมสั่งสอนนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา				
	12. นักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มี คุณธรรมจริยธรรมที่ดี				
	13. นักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มี คุณธรรมจริยธรรมที่ดี				
	14. อบรมสั่งสอนนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรม นักเรียนในกิจกรรมหน้าเสาธงเป็นประจำทุกวัน				
	15. จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานด้านการ ป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนอย่างเพียงพอ				
	16. ประเมินคุณภาพภายในการปฏิบัติงานด้าน การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนอย่าง สม่ำเสมอ				
	17. ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการ ป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน				
	18. ติดตามผลการดำเนินงานด้านระบบช่วยเหลือ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ				
19. รายงานผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					

นิยาม	ข้อคำถาม การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดนครราชสีมา	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
3. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด					
ดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษา ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควบคุมการระบาดของยาเสพติดโดยใช้วิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่หลากหลายที่ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม เช่นการจัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดค่ายอบรมนักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติด มีการณรงค์หรือประชาสัมพันธ์เรื่องยาเสพติดอย่างต่อเนื่องเพื่อให้นักเรียนห่างไกลจากยาเสพติด และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณธรรมจริยธรรมอิสลามที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถใช้ชีวิตในสังคมร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข	1. วางแผนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร หัวหน้างาน และคณะกรรมการนักเรียนด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด				
	2. ควบคุมการระบาดของปัญหาเสพติดโดยอาจารย์ฝ่ายปกครองและอาจารย์ที่ปรึกษา				
	3. กำหนดแนวทางการลงโทษนักเรียนที่เสพยาเสพติดอย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร				
	4. รณรงค์เรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดทั้งภายในโรงเรียนและชุมชน				
	5. ประชาสัมพันธ์เรื่องยาเสพติดผ่านกิจกรรมเสียงตามสาย				
	6. ประชาสัมพันธ์เรื่องยาเสพติดผ่านโปสเตอร์หรือแผ่นพับ				
	7. ดำเนินการจัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดแบบมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง				
	8. ดำเนินการจัดค่ายต่อต้านยาเสพติดนอกสถานศึกษาโดยร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง				
	9. เชิญผู้นำศาสนาจากหน่วยงานภายนอกมาเป็นวิทยากรช่วยอบรมสั่งสอนเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด				
	10. ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนให้ห่างไกลและละเว้นการเสพยาเสพติด				
	11. ตรวจสอบสวามิภักดิ์นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาอย่างสม่ำเสมอ				
	12. จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างเพียงพอ				

นิยาม	ข้อคำถาม การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดนราธิวาส	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
		+1	0	-1	
3. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด					
<p>ดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษา ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควบคุมการระบาดของยาเสพติดโดยใช้วิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่หลากหลายที่ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม เช่นการจัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด ค่าตอบแทนนักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติด มีการณรงค์หรือประชาสัมพันธ์เรื่องยาเสพติดอย่างต่อเนื่องเพื่อให้นักเรียนห่างไกลจากยาเสพติด และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณธรรมจริยธรรมอิสลามที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถใช้ชีวิตในสังคมร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข</p>	13. อาจารย์ที่ปรึกษา ติดตาม เอาใจใส่นักเรียนที่มีประวัติเสพยาเสพติดเป็นกรณีพิเศษอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยต่อการช่วยเหลือ				
	14. ประสานงานกับองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด				
	15. ติดตามผลและประเมินผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ				
	16. รายงานผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ				

นิยาม	ข้อความ การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลาม	ความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม					
ดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษา ครูอาจารย์ ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรรหางบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามให้พอเพียง รูปแบบการจัดกิจกรรมที่หลากหลายที่อยู่ในกรอบตามหลักศาสนาอิสลาม เช่น จัดกิจกรรมละศีลอดร่วมกันโดยเชิญบุคคลภายนอกมาร่วมกิจกรรม เชิญผู้นำศาสนา มาบรรยายธรรมเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม จัดค่ายอบรมจริยธรรมอิสลามนอกสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณธรรมจริยธรรมอิสลามที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถใช้ชีวิตในสังคมร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข	1. วางแผนการดำเนินงานการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามล่วงหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ				
	2. วางแผนงานการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร หัวหน้างาน ครูที่รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน และคณะกรรมการกิจการนักเรียน				
	3. รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามที่มีความหลากหลาย				
	4. จัดสรรงบประมาณในการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามอย่างเพียงพอ				
	5. ร่วมมือกันระหว่างครูและนักเรียนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม				
	6. เชิญบุคคลภายนอกร่วมกิจกรรมละศีลอดและกิจกรรมกีฬามุสลีย์ในเดือนรอมฎอนของทุกปีอย่างสม่ำเสมอ				
	7. ประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนา				
	8. เชิญผู้นำศาสนา มาบรรยายธรรมเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม				
	9. ร่วมมือกับหน่วยงานในจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนอกสถานที่				
	10. ครูและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเอี้ยะติกาฟ 10 วันสุดท้ายของเดือนรอมฎอน				
	11. ติดตามผล ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง				

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
จังหวัดนราธิวาส

คำชี้แจง โปรดแสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหาร
สถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

1. ท่านมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอะไรบ้างเกี่ยวกับการบริหารงานด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอะไรบ้างเกี่ยวกับการบริหารงานด้านป้องกันและแก้ไขพฤติกรรม
นักเรียน

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอะไรบ้างเกี่ยวกับการบริหารงานด้านป้องกันและแก้ไขปัญหา
เสพติด

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอะไรบ้างเกี่ยวกับการบริหารงานด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริม
คุณธรรมจริยธรรมอิสลาม

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

ผลการพิจารณาแบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
การศึกษาเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

แบบสอบถาม	ข้อที่	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC = $\frac{\sum R}{N}$	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ข้อที่ 1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 2	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 3	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 4	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 5	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 6	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 7	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน	ข้อที่ 1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 2	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 3	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 4	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 5	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 6	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 7	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 8	1	1	1	1.00	แก้ไขประโยคตามข้อเสนอแนะ
	ข้อที่ 9	1	1	1	1.00	ปรับการใช้ภาษา
	ข้อที่ 10	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 11	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 12	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 13	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 12	1	1	1	1.00	แก้ไขประโยคตามข้อเสนอแนะ	

แบบสอบถาม	ข้อที่	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC = $\frac{\sum R}{N}$	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติด	ข้อที่ 1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 2	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 3	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 4	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 5	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 6	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 7	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 7	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 9	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 10	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ด้านการจัดกิจกรรม ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมอิสลาม	ข้อที่ 1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 2	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 3	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 4	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 5	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 6	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 7	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 8	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 9	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 10	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 11	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

Prince of Songkla University
Pattani Campus

เลขที่แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษา
เอกชนจังหวัดนราธิวาสแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษา
เอกชนจังหวัดนราธิวาส

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือการเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับ
การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน
จังหวัดนราธิวาส โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของ
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ใช้วัดระดับการ
บริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด
นราธิวาส ประกอบด้วย

1. ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ด้านป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน
3. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงาน
กิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริงและขอความกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ
ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ โดยผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อตัวท่าน
และหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างยิ่งที่ท่านได้เสียสละเวลาตอบ
แบบสอบถามเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานกิจการนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดอ่านคำถามและตอบทุกข้อ โดยระบุข้อความหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ ตามสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

1. ชาย
2. หญิง

2. ระดับการศึกษา

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี
2. ปริญญาตรี
3. ปริญญาโท
4. ปริญญาเอก

3. ขนาดของโรงเรียน

1. ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 500 คน)
2. ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 501-1,500 คน)
3. ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,5001 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือตามระดับการปฏิบัติงานของท่าน

เกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนของท่านที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง โดยเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

- 5 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

การบริหารงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	การดำเนินงานกิจการนักเรียน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน						
1. เยี่ยมบ้านนักเรียนโดยใช้แบบสัมภาษณ์ สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนเพื่อเก็บข้อมูล นักเรียนเป็นรายบุคคล						
2. คัดกรองนักเรียนโดยแยกนักเรียน ออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมี ปัญหาแล้วนำผลคัดกรองมาแก้ไข พัฒนา และส่งเสริมนักเรียน						
3. ศึกษานักเรียนเป็นรายกรณี (Case study) ทุกครั้งที่พบนักเรียนมีปัญหา						
4. เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง และส่ง ต่อระเบียบไปยังอาจารย์ที่ปรึกษาคนใหม่ใน ปีการศึกษาต่อไป						
5. ประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหาร หัวหน้างาน และอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อปรับปรุง แก้ไข						
6. จัดกิจกรรมค่ายวิชาการเพื่อส่งเสริมและ พัฒนาศักยภาพของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ						
7. ส่งต่อนักเรียนไปยังอาจารย์แนะแนวหรือ ผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาไม่ สามารถแก้ไขปัญหาให้นักเรียนได้						
8. ส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรม ให้แก่บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกโรงเรียน เช่นผู้เชี่ยวชาญ ร่วมมือกับผู้ปกครอง ติดตามอย่างใกล้ชิดจนแก้ปัญหาได้						
9. สรรหาทุนการศึกษาให้นักเรียนยากจน						

การบริหารงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	การดำเนินงานกิจการนักเรียน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
10. สรรหาโคด้การศึกษาต่อให้แก่นักเรียน ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา						
11. ประเมินคุณภาพภายในการปฏิบัติงาน ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างสม่ำเสมอ						
12. ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน						
13. รายงานผลการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ						
2. ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน						
1. วางแผนการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง ผู้บริหาร หัวหน้างาน และคณะกรรมการ นักเรียนด้านป้องกันและแก้ไขพฤติกรรม นักเรียน						
2. แจกคู่มือนักเรียนเพื่อชี้แจงเรื่องระเบียบ และแนวปฏิบัติต่างๆให้นักเรียนและ ผู้ปกครองทราบอย่างทั่วถึง						
3. ใช้กฎระเบียบข้อบังคับ สอดคล้องกับ หลักศาสนาอิสลาม สภาพชุมชนและสังคม ปัจจุบัน						
4. จัดทำทะเบียนประวัตินักเรียนและบันทึก ความผิดนักเรียนให้เป็นปัจจุบัน						
5. ควบคุมดูแลพฤติกรรมของนักเรียนอย่าง ใกล้ชิดโดยอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อต่อการ ป้องกันและแก้ไข						

การบริหารงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	การดำเนินงานกิจการนักเรียน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
3. ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน						
6. ประชุมผู้ปกครองเฉพาะกลุ่มเพื่อ ปรึกษาหารือวิธีป้องกันและแก้ไขพฤติกรรม นักเรียน						
7. ประสานงานร่วมกับผู้ปกครองนักเรียน คณะ กรรมการสถานศึกษา และ บุคคลภายนอกในการควบคุมประพฤติของ นักเรียน						
8. เชิญวิทยากรจากหน่วยงานอื่นมาอบรม ให้ความรู้แก่นักเรียนเพื่อขัดเกลาและแก้ไข พฤติกรรมของนักเรียน						
9. เลือกนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา เข้าค่ายอบรมจริยธรรมเพื่อขัดเกลา พฤติกรรมนักเรียนให้มีพฤติกรรมอันพึง ประสงค์ มีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี						
10. เลือกนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียน เข้าร่วมกิจกรรมซ่อมเสริมเพื่อแก้ปัญหาด้าน การเรียนของนักเรียน						
11. นำคำสอนตามหลักศาสนาอิสลามมาใช้ ในการอบรมสั่งสอนนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและ กลุ่มมีปัญหา						
12. นักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ พึงประสงค์มีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี						
13. นักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ พึงประสงค์ มีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี						

การบริหารงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	การดำเนินงานกิจการนักเรียน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
14. อบรมสั่งสอนนักเรียนเกี่ยวกับ พฤติกรรมนักเรียนในกิจกรรมหน้าเสาธง เป็นประจำทุกวัน						
15. จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน อย่างเพียงพอ						
16. ประเมินคุณภาพภายในการปฏิบัติงาน ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน อย่างสม่ำเสมอ						
17. ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน						
18. ติดตามผลการดำเนินงานด้านการ ป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนอย่าง สม่ำเสมอ						
19. รายงานผลการดำเนินงานด้านการ ป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนอย่าง สม่ำเสมอ						
4. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด						
1. วางแผนการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง ผู้บริหาร หัวหน้างาน และคณะกรรมการ นักเรียน						
2. ควบคุมการระบาดของปัญหายาเสพติด โดยอาจารย์ฝ่ายปกครองและครูที่ปรึกษา						
3. กำหนดแนวทางการลงโทษนักเรียนที่เสพ ยาเสพติดอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์ อักษร						
4. รณรงค์เรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญห ยาเสพติดทั้งภายในโรงเรียนและชุมชน						
5. ประชาสัมพันธ์เรื่องยาเสพติดผ่าน กิจกรรมเสียงตามสาย						

การบริหารงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	การดำเนินงานกิจการนักเรียน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
6. ประชาสัมพันธ์เรื่องยาเสพติดผ่านโปสเตอร์หรือแผ่นพับ						
7. ดำเนินการจัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดแบบมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง						
8. ดำเนินการจัดค่ายต่อต้านยาเสพติดนอกสถานศึกษาโดยร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง						
9. เชิญผู้นำศาสนาจากหน่วยงานภายนอกมาเป็นวิทยากรช่วยอบรมสั่งสอนเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด						
10. ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนให้ห่างไกลและละเว้นการเสพยาเสพติด						
11. จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเพียงพอ						
12. อาจารย์ที่ปรึกษา ติดตาม เอาใจใส่นักเรียนที่มีประวัติเสพยาเสพติดเป็นกรณีพิเศษอย่างต่อเนื่องเพื่อง่ายต่อการช่วยเหลือ						
13. ประสานงานกับองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด						
14. ติดตามผลและประเมินผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ						
15. รายงานผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ						

การบริหารงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	การดำเนินงานกิจการนักเรียน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม						
1. วางแผนการดำเนินงานการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามล่วงหน้า						
2. วางแผนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร หัวหน้างาน ครูที่รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน และคณะกรรมการกิจการนักเรียน						
3. รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามที่มีความหลากหลาย						
4. จัดสรรงบประมาณในการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามอย่างเพียงพอ						
5. ร่วมมือระหว่างครูกับนักเรียนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม						
6. เชิญบุคคลภายนอกร่วมกิจกรรมละศีลอดและกิจกรรมกีฬามุสลิมในเดือนรอมฎอนของทุกปีอย่างสม่ำเสมอ						
7. ประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเพื่อปรับปรุงและพัฒนา						
8. เชิญผู้นำศาสนาบรรยายธรรมเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม						
9. ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนอกสถานที่						
10. ครูและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเอี้ยะติกาฟีใน 10 วันสุดท้ายของเดือนรอมฎอน						
11. ติดตามผล ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม						
รวม						

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
จังหวัดนราธิวาส

คำชี้แจง โปรดแสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหาร
สถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

1. ท่านมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอะไรบ้างเกี่ยวกับการบริหารงานด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอะไรบ้างเกี่ยวกับการบริหารงานด้านป้องกันและแก้ไขพฤติกรรม
นักเรียน

.....

.....

.....

3. ท่านมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอะไรบ้างเกี่ยวกับการบริหารงานด้านป้องกันและแก้ไขปัญหา
เสพติด

.....

.....

.....

4. ท่านมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอะไรบ้างเกี่ยวกับการบริหารงานด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริม
คุณธรรมจริยธรรมอิสลาม

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความกรุณาจากทุกท่าน

ภาคผนวก จ
นิพนธ์ต้นฉบับ (Manuscript)

Prince of Songkla University
Pattani Campus

**แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของ
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส
ไอเสาะ เจ๊ะอาลี¹ นิเลาะ แวอุเซ็ง²**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส 2) เสนอแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส 3) เปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหาร หัวหน้างานกิจการนักเรียน และครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ปีการศึกษา 2559 จำนวน 360 คน จากประชากรทั้งหมด 3,305 คน

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส โดยภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนข้อเสนอแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส พบว่า ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดูแลนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรให้ความร่วมมือ โดยเฉพาะผู้ปกครอง ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบป้องกันโดยจัดบุคลากรที่ปลอดภัย ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาเสพติดเป็นปัญหาระดับชาติ ทางโรงเรียนควรเข้มงวดกับปัญหานี้อย่างเคร่งครัด เป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องช่วยกันสอดส่องอย่างสม่ำเสมอ และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกวันสำคัญของศาสนา

คำสำคัญ : โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม การบริหารงานกิจการนักเรียน

¹ นักศึกษา สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม

² ผศ.ดร. สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม คณะวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Guidelines for student affairs management of Islamic private schools
Under the Office of Private Education, Narathiwat Province.

Aisyah Che-Alee¹ Niloh We-useng²

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the problems of student affairs administration of Islamic private schools Under the Office of Private Education, Narathiwat Province 2) Propose guidelines for the administration of Islamic private schools Under the Office of Private Education, Narathiwat Province 3) Compare the administration of Islamic private schools, large, medium and small, under the Office of Private Education, Narathiwat Province. The samples used in the study were administrators, supervisors of student affairs. And teachers of Islamic private schools under the Office of Private Education, Narathiwat Province, academic year 2016, were 360 from a total of 3,305 people.

The research found that Administration of student affairs of Islamic private schools Under the Office of Private Education, Narathiwat Province, in 4 aspects The overall is at a high level. And when comparing the administration of Islamic private schools classified by gender, age, education level Work experience and school size The results of the analysis showed that the administration of student affairs of Islamic private schools Under the Office of Private Education, Narathiwat Province Overall, it was found that not different. As for the proposal for the administration of student affairs of Islamic private schools Under the Office of Private Education, Narathiwat Province. That shows In the development of student support systems, there are comments and suggestions about the development of student affairs management with the highest frequency, which is to take care of students to achieve effective results. In preventing and correcting students' behavior, there are comments and suggestions about the protection system arrangement by providing safe personnel. In the field of drug prevention and problem solving, there are comments and suggestions about drug problems as a national problem. The school should be strict with this problem strictly. It is the duty of all personnel to regularly monitor. And activities for promoting morality and ethics in Islam, with comments and suggestions on activities to promote morality and ethics in every important day of religion

Keywords: Islamic Private School, Student Affairs management

¹ Researcher, Prince of Songkla University Patani Campus

² Asst. Prof., Department of Education Program in Islamic Educational Administration and Management

บทนำ

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ได้จัดโครงสร้างการบริหารงาน เป็น 4 งาน คืองานบริหารวิชาการ งานบริหารบุคลากร งานบริหารงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป โดยโรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับทุกภาระงาน งานกิจการนักเรียนเป็นหนึ่งในงานบริหารทั่วไปโดยการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยลดปัญหาและขจัดปัญหาของนักเรียนในเรื่องต่างๆ อันจะก่อให้เกิดความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น การควบคุมพฤติกรรมที่ต้องให้อยู่ในกฎระเบียบและกฎข้อบังคับต่างๆ ของโรงเรียนส่งเสริม และ ปลุกฝังให้นักเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรมและจริยธรรม ผู้ศึกษาจึงได้ทำการศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนว่า มีปัญหาในระดับใด มีปัญหาด้านใดบ้าง และประสบปัญหาอย่างไร ซึ่งจะได้นำผลจากการศึกษาวิจัยใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาสให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ ตลอดจนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป

จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญและมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส เพื่อจะหาข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์สำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขวางแผน ส่งเสริม หรือพัฒนาการดำเนินงานของฝ่ายกิจการนักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสมเจตนาธรรมของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่3) พ.ศ. 2553 ต่อไป

วิธีการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1) ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากแบบวัดและประเมินผล รวมทั้งตัวอย่างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) ศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน และกำหนดขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียน 4 ด้าน คือ ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามจากนั้นผู้วิจัยสร้างเครื่องมือตามขอบข่ายที่กำหนด
- 3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำ และตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษา การสื่อความหมายและความครอบคลุมสมบูรณ์ของเนื้อหาแบบสอบถาม และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
- 4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือนิยาม (Item Objective Congruence Index :IOC) โดยตรวจสอบข้อคำถาม ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านวัดประเมินผลหรือวิจัย รวมทั้งด้านการใช้ภาษาไทย เพื่อพิจารณาข้อคำถาม จำนวน 3 คน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญอาจมีความเชี่ยวชาญหลายด้านในคนเดียวกัน และต้องได้ค่า IOC ≥ 0.50 ขึ้นไป
- 5) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ทั้ง 3 ขนาด ขนาดละ 10 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเพื่อหาความเชื่อมั่น ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990)
- 6) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
- 7) นำผลการศึกษาที่พบจากแบบสอบถาม มาสร้างเป็นแบบสอบถามร่างแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาสต่อไป

8) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

9) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

10) นำผลการศึกษาที่พบจากแบบสอบถาม มาสร้างเป็นแบบสอบถามร่างแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ ในระยะที่ 3 ต่อไป

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานกิจการนักเรียน และครูที่ปฏิบัติงาน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ปีการศึกษา 2559 จำนวน 360 คน จากประชากรทั้งหมด 3,305 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 23 คน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน 23 คน และครู 314 คน จาก 23 โรงเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย

1) แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ตัวเลือก และแบบสอบถามปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ(Check – List) เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของสถานภาพผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อสภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ปีการศึกษา 2559 ซึ่งกำหนดขอบข่ายงานการบริหารงานกิจการนักเรียน 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ด้านป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน
3. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดนราธิวาส

2) แบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์นี้ ผู้วิจัยสร้างโดยกำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมเกี่ยวกับ สภาพ ปัญหา และแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงาน การศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ตามขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียนที่กำหนด ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด และ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม รวมทั้งข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และ แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน โดยทำเรื่องขอหนังสือรับรองและหนังสือแนะนำ ตัวจากภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส เพื่อขอความร่วมมือในการ ตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล

จากนั้นผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวจากภาควิชาอิสลามศึกษา ไปยังโรงเรียนที่จะทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลเพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวเอง รวมทั้งทำการ สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด โดยได้รับแบบสอบถามคืน 360 ฉบับ และตรวจสอบความ สมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้ง 360 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถาม และสัมภาษณ์เพิ่มเติม 16 คน เพื่อ นำมาดำเนินการสร้างร่างแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

(1) วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดในรูปแบบตารางประกอบ ความเรียง

(2) วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง

(3) วิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร (ปัจจัยส่วนบุคคล) โดยใช้ ค่าทีเทซ (t-test) และใช้ ค่าเอฟเทซ (f-test) กรณีมีตัวแปรมากกว่า 2 ตัวแปร กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติในระดับ .05 และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง

(4) วิเคราะห์สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบเรียงความ

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ระยะที่ 2 ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ผู้วิจัยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ค่าร้อยละ โดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ผู้วิจัยใช้วิธีการแจกแจงความถี่หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ซึ่งเป็นปลายเปิด และแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการจัดความถี่ โดยนำเสนอในรูปแบบของความเรียง

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม อยู่ในระดับมาก และด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน ผลปรากฏว่า ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อิสลาม สังกัดสำนักการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศที่ต่างกัน โดยภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการบริหารงานกิจการนักเรียนแต่ละด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .02 คือ ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และพบว่ามี 3 ด้าน ที่ไม่แตกต่างกัน คือ ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อเสนอแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา ผลการประมวลข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนจากคำถามปลายเปิดและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนที่มีความถี่มากที่สุด คือ การดูแลนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรให้ความร่วมมือ โดยเฉพาะผู้ปกครองรองลงมาคือ ควรมีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนที่มีความถี่มากที่สุด คือ ทางโรงเรียนควรมีระบบป้องกันโดยจัดบุคลากรที่รับผิดชอบ เช่น จัดฝ่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพื่อดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด รองลงมาคือ ทุกฝ่ายต้องต้องให้ความสำคัญ และเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดปัญหาในอนาคต ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนที่มีความถี่มากที่สุด คือ ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาระดับชาติ ทางโรงเรียนควรเข้มงวดกับปัญหานี้อย่างเคร่งครัด เป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องช่วยกันสอดส่องอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ ควรจัดกิจกรรมเข้าค่ายอบรมนักเรียนเกี่ยวกับโทษของยาเสพติด เป็นกิจกรรมที่สามารถทำให้นักเรียนรู้ถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นเมื่อไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนที่มีความถี่มากที่สุด คือ จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกวันสำคัญของศาสนา รองลงมาคือ ควรจัดกิจกรรมกีฬามุสลิมอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ปรากฏผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1. เพื่อศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส จากแบบสอบถามปรากฏผลดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส

การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษา เอกชนจังหวัดนราธิวาส	ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียน			
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	อันดับ
1. ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.29	.32	ปานกลาง	4
2. ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน	3.68	.50	มาก	2
3. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด	3.63	.58	มาก	3
4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม อิสลาม	3.84	.48	มาก	1
ผลเฉลี่ยรวม	3.61	.40	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.61$, S.D =.40) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D =.48) และ ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 3.29$, S.D =.32) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน ผลปรากฏดังนี้

1. ด้านพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ รายงานผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก และจัดกิจกรรมค่ายวิชาการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของ อยู่ในระดับมาและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สรรหาโค้ด้าการศึกษาต่อให้แก่นักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา อยู่ในระดับปานกลางและศึกษานักเรียนเป็นรายกรณี (Case study) ทุกครั้งที่พบนักเรียนมีปัญหา

2. ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อบรมสั่งสอนนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนในกิจกรรมหน้าเสาธงเป็นประจำทุกวัน อยู่ในระดับมาก และติดตามผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน และเชิญวิทยากรจากหน่วยงานอื่นมาอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนเพื่อขัดเกลาและแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียน

3. ด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ควบคุมการระบาดของปัญหายาเสพติดโดยอาจารย์ฝ่ายปกครองและอาจารย์ที่ปรึกษา อยู่ในระดับมาก และดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างแรงจูงใจให้แก่ให้นักเรียนให้ห่างไกลและละเว้นการเสพยาเสพติด อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ รายงานผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ และจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเพียงพอ

4. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เชิญผู้นำศาสนาบรรยายธรรมเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม อยู่ในระดับมากที่สุด และร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามนอกสถานที่ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ วางแผนงานการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร หัวหน้างาน ครูที่รับผิดชอบงานกิจกรรมนักเรียน และคณะกรรมการกิจกรรมนักเรียนและวางแผนการดำเนินงานการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอิสลามล่วงหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2545. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์. 2550. แนวทางปฏิรูป การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: ที.เอส.บี.โปรดักส์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: กระทรวง.
- กัญจนคหฺรัฐ ปิยะกาญจน. 2553. วิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชน. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยคณาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กานต์เลิศ ก้อนหิน และกิติพงษ์ ลีอนาม.(2556, มกราคม-เมษายน).การศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนใน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1.วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์, 8(22): 119-134.
- โถมฉาย กาสโอสถ.(2554) รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นงลักษณ์ ใจฉลาด. (2555) หลักการบริหารงานกิจการและกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา. (เอกสาร ประกอบการสอนรายวิชา) พิษณุโลก : สาขาวิชา บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม
- นงลักษณ์ ใจฉลาด. 2555. หลักการบริหารงานกิจการและกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา. (เอกสาร ประกอบการสอนวิชา). พิษณุโลก: สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล สงคราม.
- ประมวล วิลาจันท์. 2555. การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนนักศึกษาของสถาบัน อาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขฎิบัณฑิต (สาขาวิชาบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (สาขาวิชาบริหาร การศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- ภรณ์ยุ พิระพงษ์. (2545). การบริหารกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่าย
เอกสาร.
- ศิริชัย โอมฤก. 2554. การศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานกิจการ
สุจิตรา สังขรัตน์. 2550. การพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานส่งเสริมกิจการนักเรียนของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษาดุฎช์บัณฑิต (สาขาบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เสนะ ดิยาวัว. 2553. หลักการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อาซีซัน เกป็น. 2555. สภาพปัญหา และแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาการบริหารและการจัดการ
การศึกษาอิสลาม.: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต. 2551. ปรัชญาการศึกษาอิสลาม. ปัตตานี: ภาควิชาอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล นางสาวไอเสาะ เจ๊ะอาลี
 รหัสประจำตัวนักศึกษา 5720420135

วุฒิการศึกษา
 2545 ครุศาสตรบัณฑิต ภาษาและวรรณกรรมอินโดนีเซีย
 มหาวิทยาลัยมุฮัมมาดียะห์ ซูราการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

ทุนการศึกษา
 ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ จากบัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน
 2545 - 2552 ครูอิสลามศึกษา โรงเรียนอัสตดร์กียะห์อิสลามียะห์
 จังหวัดนราธิวาส
 2552 - ปัจจุบัน **Vitae** อิสลามศึกษา โรงเรียนเทศบาล ๒
 เมือง จังหวัดนราธิวาส

การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน
 ไอเสาะ เจ๊ะอาลี และนิเลาะ การบริหารงานกิจการนักเรียนของ
 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนา การศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส”. การ
 ประชุมวิชาการระดับชาติมหาวิทยาลัยทักษิณ ครั้งที่ 29 ประจำปีการศึกษา 2562 วันที่ 9 - 10
 พฤษภาคม 2562 ณ โรงแรมสยามออเรียนทัล อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล นางสาวไอเสาะ เจ๊ะอาลี
 รหัสประจำตัวนักศึกษา 5720420135

วุฒิการศึกษา
 2545 ครุศาสตรบัณฑิต ภาษาและวรรณกรรมอินโดนีเซีย
 มหาวิทยาลัยมุฮัมมาดียะห์ ซูราการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

ทุนการศึกษา
 ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ จากบัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน
 2545 - 2552 ครูอิสลามศึกษา โรงเรียนอัสตอร์กียะห์อิสลามียะห์
 จังหวัดนราธิวาส
 2552 - ปัจจุบัน **Vitae** อิสลามศึกษา โรงเรียนเทศบาล ๒
 เมือง จังหวัดนราธิวาส

การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน
 ไอเสาะ เจ๊ะอาลี และนิเลาะ การบริหารงานกิจการนักเรียนของ
 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนา การศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส". การ
 ประชุมวิชาการระดับชาติมหาวิทยาลัยทักษิณ ครั้งที่ 29 ประจำปีการศึกษา 2562 วันที่ 9 - 10
 พฤษภาคม 2562 ณ โรงแรมสยามออเรียนทัล อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา.